သံယုတ္တနိကာယ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁ - နိဒါနသံယုတ်

၂ - အဘိသမယသံယုတ်

၃ - ဓာတုသံယုတ်

၄ - အနမတဂ္ဂသံယုတ်

၅ - ကဿပသံယုတ်

၆ - လာဘသက္ကာရသံယုတ်

၇ - ရာဟုလသံယုတ်

၈ - လက္ခဏသံယုတ်

၉ - ဩပမ္မသံယုတ်

၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁ - နိဒါနသံယုတ်

၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ်

၂ - အာဟာရဝဂ်

၃ - ဒသဗလဝဂ်

၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ်

၅ - ဂဟပတိဝဂ်

၆ - ဒုက္ခဝဂ်

၇ - မဟာဝဂ်

၈ - သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ်

၉ - အန္တရပေယျာလ

၂ - အဘိသမယသံယုတ်

၃ - ဓာတုသံယုတ်

၁ - နာနတ္တဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၃ - ကမ္မပထဝဂ်

၄ - စတုတ္ထဝဂ်

၄ - အနမတဂ္ဂသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၅ - ကဿပသံယုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၆ - လာဘသက္ကာရသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၃ - တတိယဝဂ်

၄ - စတုတ္ထဝဂ်

၇ - ရာဟုလသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၈ - လက္ခဏသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၉ - ဩပမ္မသံယုတ်

၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁ - နိဒါနသံယုတ်

၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ်

၁ - ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်

၂ - ဝိဘင်္ဂသုတ်

၃ - ပဋိပဒါသုတ်

၄ - ဝိပဿီသုတ်

၅ - သိခီသုတ်

၆ - ဝေဿဘူသုတ်

၇ - ကကုသန္ဓသုတ်

၈ - ကောဏာဂမနသုတ်

၉ - ကဿပသုတ်

၁၀ - ဂေါတမသုတ်

------

၂ - အာဟာရဝဂ်

၁ - အာဟာရသုတ်

၂ - မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ်

၃ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၄ - ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၅ - ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ်

၆ - ဓမ္မကထိကသုတ်

၇ - အစေလကဿပသုတ်

၈ - တိမ္ဗရုကသုတ်

၉ - ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၁၀ - ပစ္စယသုတ်

------

၃ - ဒသဗလဝဂ်

၁ - ဒသဗလသုတ်

၂ - ဒုတိယ ဒသဗလသုတ်

၃ - ဥပနိသသုတ်

၄ - အညတိတ္ထိယသုတ်

၅ - ဘူမိဇသုတ်

၆ - ဥပဝါဏသုတ်

၇ - ပစ္စယသုတ်

၈ - ဘိက္ခုသုတ်

၉ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - နိဒါနသံယုတ်

၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ်

၁ - ဘူတသုတ်
၂ - ကဠာရသုတ်
၃ - ဉာဏဝတ္ထုသုတ်
၄ - ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ်
၅ - အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်
၆ - ဒုတိယ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်
၇ - နတုမှသုတ်
၈ - စေတနာသုတ်
၉ - ဒုတိယ စေတနာသုတ်
၁၀ - တတိယ စေတနာသုတ်

------

၅ - ဂဟပတိဝဂ်

၁ - ပဉ္စဝေရဘယသုတ်
၂ - ဒုတိယ ပဉ္စဝေရဘယသုတ်
၃ - ဒုက္ခသုတ်
၄ - လောကသုတ်
၅ - ဉာတိကသုတ်
၆ - အညတရ ဗြာဟ္မဏသုတ်
၇ - ဇာဏုသောဏိသုတ်
၈ - လောကာယတိကသုတ်
၉ - အရိယသာဝကသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ အရိယသာဝကသုတ်

------

၆ - ဒုက္ခဝဂ်

၁ - ပရိဝီမံသနသုတ်
၂ - ဥပါဒါနသုတ်
၃ - သံယောဇနသုတ်
၄ - ဒုတိယ သံယောဇနသုတ်
၅ - မဟာရုက္ခသုတ်
၆ - ဒုတိယ မဟာရုက္ခသုတ်
၇ - တရုဏ ရုက္ခသုတ်
၈ - နာမရူပသုတ်
၉ - ဝိညာဏသုတ်
၁၀ - နိဒါနသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - နိဒါနသံယုတ်

၇ - မဟာဝဂ်

၁ - အဿုတဝါသုတ်
၂ - ဒုတိယ အဿုတဝါသုတ်
၃ - ပုတ္တမံသူပမသုတ်
၄ - အတ္ထိရာဂသုတ်
၅ - နဂရသုတ်
၆ - သမ္မသသုတ်
၇ - နဠကလာပီသုတ်
၈ - ကောသမ္ဗိသုတ်
၉ - ဥပယန္တိသုတ်
၁၀ - သုသိမသုတ်

------

၈ - သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁ - ဇရာမရဏသုတ်
၂-၁၁ - ဇာတိသုတ် အစရှိသော (၁၀)သုတ်

------

၉ - အန္တရပေယျာလ

၁ - သတ္ထုသုတ်
၂-၁၁ - ဒုတိယသတ္ထုသုတ် စသည် (၁၀)သုတ်
၂-၁၂ - သိက္ခာသုတ်စသော ပေယျာလ(၁၁)သုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၂ - အဘိသမယသံယုတ်

၁ - နခသိခါသုတ်
၂ - ပေါက္ခရဏီသုတ်
၃ - သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ်
၄ - ဒုတိယ သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ်
၅ - ပထဝီသုတ်
၆ - ဒုတိယ ပထဝီသုတ်
၇ - သမုဒ္ဒသုတ်
၈ - ဒုတိယ သမုဒ္ဒသုတ်
၉ - ပဗ္ဗတသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ပဗ္ဗတသုတ်
၁၁ - တတိယ ပဗ္ဗတသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၃ - ဓာတုသံယုတ်

၁ - နာနတ္တဝဂ်

၁ - ဓာတုနာနတ္တသုတ်
၂ - ဖဿနာနတ္တသုတ်
၃ - နောဖဿနာနတ္တသုတ်
၄ - ဝေဒနာနာနတ္တသုတ်
၅ - ဒုတိယ ဝေဒနာနာနတ္တသုတ်
၆ - ဗာဟိရဓာတုနာနတ္တသုတ်
၇ - သညာနာနတ္တသုတ်
၈ - နောပရိယေသနာ နာနတ္တသုတ်
၉ - ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ်

------

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - သတ္တဓာတုသုတ်
၂ - သနိဒါနသုတ်
၃ - ဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ်
၄ - ဟီနာဓိမုတ္တိကသုတ်
၅ - စင်္ကမသုတ်
၆ - သဂါထာသုတ်
၇ - အဿဒ္ဓသံသန္ဒနသုတ်
၈ - အဿဒ္ဓမူလကသုတ်
၉ - အဟိရိကမူလကသုတ်
၁၀ - အနောတ္တပ္ပမူလကသုတ်
၁၁ - အပ္ပဿုတမူလကသုတ်
၁၂ - ကုသီတမူလကသုတ်

------

၃ - ကမ္မပထဝဂ်

၁ - အသမာဟိတသုတ်
၂ - ဒုဿီလသုတ်
၃ - ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ်
၄ - သတ္တကမ္မပထသုတ်
၅ - ဒသကမ္မပထသုတ်
၆ - အဋ္ဌင်္ဂိကသုတ်
၇ - ဒသင်္ဂသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၃ - ဓာတုသံယုတ်

၄ - စတုတ္ထဝဂ်

၁ - စတုဓာတုသုတ်

၂ - ပုဗ္ဗေသမ္ဗောဓသုတ်

၃ - အစရိံသုတ်

၄ - နောစေဒံသုတ်

၅ - ဧကန္တဒုက္ခသုတ်

၆ - အဘိနန္ဒသုတ်

၇ - ဥပ္ပါဒသုတ်

၈ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၉ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၀ - တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၄ - အနမတဂ္ဂသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - တိဏကဋ္ဌသုတ်

၂ - ပထဝီသုတ်

၃ - အဿုသုတ်

၄ - ခီရသုတ်

၅ - ပဗ္ဗတသုတ်

၆ - သာသပသုတ်

၇ - သာဝကသုတ်

၈ - ဂင်္ဂါသုတ်

၉ - ဒဏ္ဍသုတ်

၁၀ - ပုဂ္ဂလသုတ်

------

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - ဒုဂ္ဂတသုတ်

၂ - သုခိတသုတ်

၃ - တိံသမတ္တသုတ်

၄ - မာတုသုတ်

၅ - ပိတုသုတ်

၆ - ဘာတုသုတ်

၇ - ဘဂိနိသုတ်

၈ - ပုတ္တသုတ်

၉ - ဓီတုသုတ်

၁၀ - ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၅ - ကဿပသံယုတ်

၁ - သန္တုဋ္ဌသုတ်
၂ - အနောတ္တပ္ပီသုတ်
၃ - စန္ဒူပမသုတ်
၄ - ကုလူပကသုတ်
၅ - ဇိဏ္ဏသုတ်
၆ - ဩဝါဒသုတ်
၇ - ဒုတိယ ဩဝါဒသုတ်
၈ - တတိယ ဩဝါဒသုတ်
၉ - ဈာနာဘိညသုတ်
၁၀ - ဥပဿယသုတ်
၁၁ - စီဝရသုတ်
၁၂ - ပရံမရဏသုတ်
၁၃ - သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၆ - လာဘသက္ကာရသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - ဒါရုဏသုတ်
၂ - ဗဠိသသုတ်
၃ - ကုမ္မသုတ်
၄ - ဒီဃလောမိကသုတ်
၅ - မီဠှကသုတ်
၆ - အသနိသုတ်
၇ - ဒိဒ္ဓသုတ်
၈ - သိင်္ဂါလသုတ်
၉ - ဝေရမ္ဘသုတ်
၁၀ - သဂါထကသုတ်

------

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - သုဝဏ္ဏပါတိသုတ်
၂ - ရူပိယပါတိသုတ်
၃ - သုဝဏ္ဏနိက္ခသုတ်စသော (၈) သုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၆ - လာဘသက္ကာရသံယုတ်

၃ - တတိယဝဂ်

၁ - မာတုဂါမသုတ်	၆ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
၂ - ကလျာဏီသုတ်	၇ - တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
၃ - ဧကပုတ္တကသုတ်	၈ - ဆဝိသုတ်
၄ - ဧကဓိတုသုတ်	၉ - ရဇ္ဇုသုတ်
၅ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်	၁၀ - ဘိက္ခုသုတ်

------

၄ - စတုတ္ထဝဂ်

၁ - ဘိန္ဒိသုတ်	၅ - အစိရပက္ကန္တသုတ်
၂ - ကုသလမူလသုတ်	၆ - ပဉ္စရထသတသုတ်
၃ - ကုသလဓမ္မသုတ်	၇ - မာတုသုတ်
၄ - သုက္ကဓမ္မသုတ်	၈-၁၃ - ပိတုစသော (၆)သုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၇ - ရာဟုလသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - စက္ခုသုတ်	၆ - သညာသုတ်
၂ - ရူပသုတ်	၇ - သဉ္စေတနာသုတ်
၃ - ဝိညာဏသုတ်	၈ - တဏှာသုတ်
၄ - သမ္ဖဿသုတ်	၉ - ဓာတုသုတ်
၅ - ဝေဒနာသုတ်	၁၀ - ခန္ဓသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၇ - ရာဟုလသံယုတ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - စက္ခုသုတ်

၂-၁၀ - ရူပစသော (၉)သုတ်

၁၁ - အနုသယသုတ်

၁၂ - အပဂတသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၈ - လက္ခဏသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - အဋ္ဌိသုတ်

၂ - ပေသိသုတ်

၃ - ပိဏ္ဍသုတ်

၄ - နိစ္ဆဝိသုတ်

၅ - အသိလောမသုတ်

၆ - သတ္တိသုတ်

၇ - ဥသုလောမသုတ်

၈ - သူစိလောမသုတ်

၉ - ဒုတိယ သူစိလောမသုတ်

၁၀ - ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ်

------

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - သသီသကသုတ်

၂ - ဂူထခါဒသုတ်

၃ - နိစ္ဆဝိတ္ထိသုတ်

၄ - မင်္ဂုလိတ္ထိသုတ်

၅ - ဩကိလိနီသုတ်

၆ - အသီသကသုတ်

၇ - ပါပဘိက္ခုသုတ်

၈ - ပါပဘိက္ခုနီသုတ်

၉ - ပါပသိက္ခမာနသုတ်

၁၀ - ပါပသာမဏေရသုတ်

၁၁ - ပါပသာမဏေရီသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၉ - ဩပမ္မသံယုတ်

၁ - ကူဋသုတ်
၂ - နခသိခသုတ်
၃ - ကုလသုတ်
၄ - ဩက္ခာသုတ်
၅ - သတ္တိသုတ်
၆ - ဓနုဂ္ဂဟသုတ်
၇ - အာဏိသုတ်
၈ - ကလိင်္ဂရသုတ်
၉ - နာဂသုတ်
၁၀ - ဗိဠာရသုတ်
၁၁ - သိင်္ဂါလသုတ်
၁၂ - ဒုတိယ သိင်္ဂါလသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ်

၁ - ကောလိတသုတ်
၂ - ဥပတိဿသုတ်
၃ - ဃဋသုတ်
၄ - နဝသုတ်
၅ - သုဇာတသုတ်
၆ - လကုဏ္ဋကဘဒ္ဒိယသုတ်
၇ - ဝိသာခသုတ်
၈ - နန္ဒသုတ်
၉ - တိဿသုတ်
၁၀ - ထေရနာမကသုတ်
၁၁ - မဟာကပ္ပိနသုတ်
၁၂ - သဟာယကသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁ - နိဒါနသံယုတ်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၁ - ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်'တရားကို သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင် ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်'ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ရ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်ရ၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး ဖြစ်ရ၏၊ အာယတနခြောက်ပါး အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်ရ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ရ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ရ၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်ရ၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်ရ၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်ရ၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကြရ ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွား၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်၏။

မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ရ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်ရ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်ရ၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး ချုပ်ရ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ရ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ရ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ရ၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ရ၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်ရ၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ရ၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊

နှလုံးမသာမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့သည် ချုပ်ကြရကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်း ဖြစ်၏ ဟု ဤတရားတော်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၂ - ဝိဘင်္ဂသုတ်

၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်’ တရားကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ ဟောကြားအံ့၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား စကားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်’ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်ရ၏၊ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်ရ၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး ဖြစ်ရ၏၊ တည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါး အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ရ၏၊ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်ရ၏၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ရ၏၊ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်ရ၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်ရ၏၊ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်ရ၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’၊ သေမှု ‘မရဏ’၊ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’၊ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’၊ ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ နှလုံးမသာမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွား၏။

ရဟန်းတို့ အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ အိုမင်းခြင်း အိုမင်းသည်၏အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ယုတ်လျော့ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို အိုမှု ‘ဇရာ’ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်းသေခြင်း ဘဝအဆုံးပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချရခြင်း ဟူသော ဤသဘောတရားကို သေမှု ‘မရဏ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား အိုမှု ‘ဇရာ’တည်း၊ ဤကား သေမှု ‘မရဏ’ တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို “ဇရာမရဏ” ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အပြည့်အစုံဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အမိဝမ်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း တည်ရာအာယတနတို့ကို ရခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို “ဇာတိ” ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဘဝ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ, ရူပဘဝ, အရူပဘဝ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤတရားသုံးပါးကို "ဘဝ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' တို့သည် ကာမတို့ကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ကာမုပါဒါန်၊ အယူကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၊ အလေ့အကျင့်ကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု အတ္တဝါဒုပါဒါန် ဤလေးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးပါးကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု "ဥပါဒါန်" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု "တဏှာ" ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တဏှာအပေါင်းတို့သည် အဆင်းကို တပ်မက်မှု ရူပတဏှာ၊ အသံကို တပ်မက်မှု သဒ္ဒတဏှာ၊ အနံ့ကို တပ်မက်မှု ဂန္ဓတဏှာ၊ အရသာကို တပ်မက်မှု ရသတဏှာ၊ အတွေ့ကို တပ်မက်မှု ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊ သဘောကို တပ်မက်မှု ဓမ္မတဏှာ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို တပ်မက်မှု "တဏှာ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာအပေါင်းတို့သည် မျက်စိအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၊ နားအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၊ နှာခေါင်း အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၊ လျှာအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၊ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၊ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားခြောက်ပါးကို ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဖဿအပေါင်းတို့သည် မျက်စိဖြင့် တွေ့ထိမှု စက္ခုသမ္ဖဿ၊ နားဖြင့် တွေ့ထိမှု သောတသမ္ဖဿ၊ နှာခေါင်းဖြင့် တွေ့ထိမှု ဃာနသမ္ဖဿ၊ လျှာဖြင့် တွေ့ထိမှု ဇိဝှါသမ္ဖဿ၊ ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိမှု ကာယသမ္ဖဿ၊ စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိမှု မနောသမ္ဖဿ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို ထိတွေ့မှု "ဖဿ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိဟူသော တည်ရာ စက္ခာယတန၊ နားဟူသော တည်ရာ သောတာယတန၊ နှာခေါင်းဟူသော တည်ရာ ဃာနာယတန၊ လျှာဟူသော တည်ရာ ဇိဝှါယတန၊ ကိုယ်ဟူသော တည်ရာ ကာယာယတန၊ စိတ်ဟူသော တည်ရာ မနာယတန ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို တည်ရာ "အာယတန" ခြောက်ပါး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ခံစားမှု ဝေဒနာ၊ မှတ်သားမှု သညာ၊ စေ့ဆော်မှု စေတနာ၊ တွေ့ထိမှု ဖဿ၊ နှလုံးသွင်းမှု မနသိကာရ ဤတရားကို နာမ်ဟု ဆိုအပ်၏။ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့လည်းကောင်း၊ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ရုပ်လည်းကောင်း ဤတရားကို ရုပ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နာမ်တည်း၊ ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤသဘောတရားကို နာမ်ရုပ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိမှုဝိညာဏ်အပေါင်းတို့သည် မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု စက္ခုဝိညာဏ်၊ နားကို မှီ၍ သိမှု သောတဝိညာဏ်၊ နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု ဃာနဝိညာဏ်၊လျှာကို မှီ၍ သိမှု ဇိဝှါဝိညာဏ်၊ ကိုယ်ကို မှီ၍ သိမှု ကာယဝိညာဏ်၊ စိတ်ကို မှီ၍ သိမှု မနောဝိညာဏ် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို သိမှု "ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ကာယသင်္ခါရ၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု စိတ္တသင်္ခါရ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးကို ပြုစီရင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ မသိမှုတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို မသိမှု "အဝိဇ္ဇာ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွားရ၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်း ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၃ - ပဋိပဒါသုတ်

၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကျင့် 'မိစ္ဆာပဋိပဒါ' ကိုလည်းကောင်း၊ မှန်ကန်သော အကျင့် 'သမ္မာပဋိပဒါ' ကိုလည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့။ ထို တရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကျင့် 'မိစ္ဆာပဋိပဒါ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွားရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို မှားယွင်းသော အကျင့် 'မိစ္ဆာပဋိပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကျင့် 'သမ္မာပဋိပဒါ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု "သင်္ခါရ"တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်ရ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို မှန်ကန်သော အကျင့် 'သမ္မာပဋိပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၄ - ဝိပဿီသုတ်

၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ပုဗ္ဗေအထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးကို မသိမီ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းသာ ဖြစ်လျက် ဤအကြံ သည် ဖြစ်၏- "ဤသတ္တလောကသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လေစွတကား၊ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ဤအိုမှုဆင်းရဲ သေမှုဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာကို မသိနိုင်၊ အဘယ်အခါမှ ဤ အိုမှုဆင်းရဲ သေမှုဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှားပါမည်နည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် အိုမှု 'ဇရာ', သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ', သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်သနည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ရှိသော် အိုမှုသေမှု ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှုသေမှု ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ဘဝ ရှိခဲ့သော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "ဘယ်တရားရှိသော် ဘဝ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ဥပါဒါန်ရှိခဲ့သော် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ရှိခဲ့သော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "တွေ့ထိမှု

'ဖဿ' ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်သနည်း"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "နာမ်ရုပ်ရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "သိမှု 'ဝိညာဏ်' ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ရှိသော် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ် ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွား၏။

ရဟန်းတို့ "ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်၏" ဟု ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ရှေးက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း 'အာလောက'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည်

ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မရှိသော် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ မဖြစ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု ဇရာ, သေမှုမရဏ ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ဘဝ မရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မဖြစ်၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် ဘဝ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရား လောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မရှိသော် ဘဝ မဖြစ်၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်သနည်း" ဟု ဤ အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မဖြစ်၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ် ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' မရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မဖြစ်၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ် ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' မရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' မဖြစ်၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) မရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' မဖြစ်၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီ ဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "နာမ်ရုပ် မရှိသော် တည်ရာ

‘အာယတန’ခြောက်ပါး (သဠာယတန) မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရား မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်သနည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်၊ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရား မရှိသော် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်သနည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ မရှိသော် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ မဖြစ်၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရား မရှိသော် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ မရှိသော် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ မဖြစ်ကုန်၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ ချုပ်ကုန်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ “ချုပ်၏ ချုပ်၏” ဟု ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ရှေးက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု ‘ပညာ’ သည် ထင်ရှားဖြစ် ပေါ်၏၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း ‘အာလောက’ သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

[ခုနစ်ဆူသော ဘုရားသျှင်တို့၏လည်း ဤအတူ ချဲ့အပ်၏]။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၅ - သိခီသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၆ - ဝေဿဘူသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

------

၇ - ကကုသန္ဓသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန်မြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

------

၈ - ကောဏာဂမနသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၉ - ကဿပသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၁၀ - ဂေါတမသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးကို မသိမီ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်း သာလျှင် ဖြစ်သော ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏- “ဤသတ္တလောကသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လေစွ တကား၊ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တစ်ဖန်ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အိုမှုဆင်းရဲ သေမှုဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာကို မသိနိုင်၊ အဘယ်အခါမှ ဤအိုမှုဆင်းရဲ သေမှုဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှားပါမည်နည်း” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အဘယ်တရားရှိသော် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ဖြစ်သနည်း” ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ရှိသော် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ဖြစ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အဘယ်တရားရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝ။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’။ တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး “သဠာယတန”။ နာမ်ရုပ်။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ရှိသော် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း သည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွား၏။

ရဟန်းတို့ “ဖြစ်ပေါ်၏ ဖြစ်ပေါ်၏” ဟု ရှေးက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ ငါ့အား ပညာမျက်စိ သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု ‘ပညာ’သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုးထွင်းသိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း ‘အာလောက’ သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အဘယ်တရား မရှိသော် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ချုပ်သနည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’မရှိသော် အိုမှုဇရာ, သေမှု မရဏ မဖြစ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှုဇရာ, သေမှုမရဏ ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အဘယ်တရား မရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ မဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝ။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’။ တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’။ နာမ်ရုပ်။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ် တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ကုန်သနည်း”ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “မသိမှု

'အဝိဇ္ဇာ' မရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ကုန်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုး ထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်၏။ ရဟန်းတို့ "ချုပ်၏ ချုပ်၏" ဟု ရှေးက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ ငါ့အား ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ' သည် ထင်ရှားဖြစ် ပေါ်၏၊ ထိုထွင်းသိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း 'အာလောက'သည် ထင်ရှားဖြစ် ပေါ်၏။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဗုဒ္ဓဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၁ - အာဟာရသုတ်

၁၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီး သတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း တည်နေခြင်းငှါ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ'တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊ နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ အလုတ် အလွေးပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရအာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက် တွေ့ထိမှု 'ဖဿာဟာရ'၊ သုံးခုမြောက် စိတ်ကို လှုံ့ဆော်မှု 'မနောသဥ္စေတနာဟာရ'၊ လေးခုမြောက် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏာဟာရ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား လည်းကောင်း တည်နေခြင်းငှါ ချီး မြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ'တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်သနည်း။ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့သည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် အ ကြောင်းရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် အမွန်အစရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတပ်မက်မှု 'တဏှာ' သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရား လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' လျှင် ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' လျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးသည် အဘယ် တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးသည် နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤနာမ်ရုပ်သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ နာမ်ရုပ်သည် သိမှု 'ဝိညာဏ်'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'လျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်သနည်း။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် အမွန်အစရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွား၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၂ - မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ်

၁၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့အား လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား လည်းကောင်း တည်နေခြင်းငှါ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ' တို့သည် ဤလေးပါး တို့တည်း။

အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊ နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ အလုတ်အလွေးပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရအာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက် တွေ့ထိမှု 'ဖဿာဟာရ'၊ သုံးခုမြောက် စိတ်ကို လှုံ့ဆော်မှု 'မနောသဉ္စေတနာဟာရ'၊ လေးခုမြောက် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏာဟာရ' ဤလေးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း တည်နေခြင်းငှါ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ' တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် သိမှု ဟူသော ဆောင်တတ်သော သဘော 'ဝိညာဏာဟာရ' ကို ဆောင်ပါသနည်း" ဟု

လျှောက်၏၊ “အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ”၊ “ဆောင်၏” ဟူ၍ ငါ မဟော။ “ဆောင်၏” ဟု အကယ်၍ ငါ ဟောခဲ့ပါမူ ထိုအရာ၌ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ဆောင်ပါသနည်း” ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါ မဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် “အသျှင်ဘုရား သိမှု ဟူသော ဆောင်တတ်သော သဘော ‘ဝိညာဏာဟာရ’သည် အဘယ်တရား၏ အကြောင်း ဖြစ် သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးကား သင့်လျော်၏၊ “ဝိညာဏာဟာရသည် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်၏၊ ထိုဝိညာဏာဟာရ ဖြစ်သည်ရှိသော် တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး ဖြစ်၏၊ တည်ရာ ‘အာယတန’ အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏” ဟု ထိုအမေး၌ ဤအဖြေသည် သင့် လျော်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တွေ့ထိပါသနည်း”ဟု လျှောက်၏၊ “အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ”၊ “တွေ့ထိ၏”ဟု ငါ မဟော။ “တွေ့ထိ၏” ဟု အကယ်၍ ငါ ဟောခဲ့ပါမူ ထိုအရာ၌ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တွေ့ထိပါသနည်း” ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါ မဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးကား သင့်လျော်၏၊ “တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ အကြောင်းခံ ကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏” ဟု ထိုအမေး၌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ခံစားပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏၊ “အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ”၊ “ခံစား၏” ဟု ငါ မဟော။ “ခံစား၏” ဟု အကယ်၍ ငါ ဟောခဲ့ပါမူ ထိုအရာ၌ “အသျှင်ဘုရား အဘယ် သူသည် ခံစားပါသနည်း” ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါ မဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးကား သင့်လျော်၏၊ “တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ အကြောင်းခံ ကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်၏” ဟု ထိုအမေး၌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တပ်မက်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏၊ “အမေးသည် မသင့်လျော် ချေ”၊ “တပ်မက်၏”ဟု ငါ မဟော။ “တပ်မက်၏” ဟု အကယ်၍ ငါ ဟောခဲ့ပါမူ ထိုအရာ၌ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တပ်မက်ပါသနည်း” ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါ မဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် “အသျှင်ဘုရား အဘယ် အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးသည် သင့်လျော်၏၊ “ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်၏၊ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏” ဟု ထိုအမေး၌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏၊ “အမေးသည် မသင့် လျော်ချေ”၊ “ပြင်းစွာ စွဲလမ်း၏”ဟု ငါ မဟော။ “ပြင်းစွာ စွဲလမ်း၏” ဟု အကယ်၍ ငါ ဟောခဲ့ပါမူ ထိုအရာ၌ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းပါသနည်း” ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော် သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါ မဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤ အမေးကား သင့်လျော်၏၊ “တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏” ဟု ထိုအမေး၌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော် ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။

ဖဿ္စနဲ ခြောက်ပါးသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန'တို့၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၃ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် သမဏတို့ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို မသိကုန်၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ကို။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ကို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက် ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဗြာဟ္မဏတို့ကိုလည်းကောင်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ မည်သည့် သမဏတို့ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ အိုမှု 'ဇရာ',သေမှု 'မရဏ'ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု 'ဇရာ', သေမှု 'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ အိုမှု 'ဇရာ', သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ် ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊

ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုပြာဟ္မဏတို့ကိုလည်းကောင်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ပြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ပြာဟ္မဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ် ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ သမဏ ပြာဟ္မဏသုတ်

၁၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် သမဏတို့ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် ပြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ ဤတရားတို့ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။

အဘယ်တရားတို့ကို မသိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်သနည်း။ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို မသိကုန်၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ကို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ ဤတရားတို့ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုပြာဟ္မဏတို့ကိုလည်းကောင်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ပြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ပြာဟ္မဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ် ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏအဖြစ် ဟူသော အကျိုးကို လည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ မည်သည့် သမဏတို့ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ ဤတရားတို့ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏။

အဘယ်တရားတို့ကို သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်သနည်း။ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကို။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။ ဤတရားတို့ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဤ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဗြာဟ္မဏတို့ကိုလည်းကောင်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၅ - ကစ္စာန ဂေါတ္တသုတ်

၁၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ကစ္စာနဂေါတ္တသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မှန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' မှန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဟူ၍ ဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် မှန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ကစ္စာန ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် များသောအားဖြင့် ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း နှစ်ပါးကို မှီ၏။ ကစ္စာန သင်္ခါရလောက၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်သော သူအား သင်္ခါရလောက၌ မရှိဟူသော အယူသည် မဖြစ်။ ကစ္စာန သင်္ခါရလောက၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်သော သူအား (သင်္ခါရ) လောက၌ ရှိ၏ဟူသော အယူသည် မဖြစ်။ ကစ္စာန ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို ကပ်ရောက်မှု 'ဥပယ'၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၊ နှစ်မြုပ်စူးဝင်မှု 'အဘိနိဝေသ'တို့သည် သတ္တဝါ အပေါင်းကို များသောအားဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ ဤအရိယာတပည့်သည်ကား စိတ်၏ တည်ရာ နှစ်မြုပ် စူးဝင်ရာ ကိန်းအောင်းရာဖြစ်သော ထိုကပ်ရောက်မှု 'ဥပယ'၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို "ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟု မကပ်ရောက်၊ မစွဲလမ်း၊ မဆောက်တည်။ "ဖြစ်ခဲ့သော် ဆင်းရဲသာ ဖြစ်၏၊ ချုပ်ခဲ့သော် ဆင်းရဲသာ ချုပ်၏" ဟု ယုံမှားမှု မရှိ၊ တွေး တောမှု မရှိ။ ဤအရာ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သူတစ်ပါးကို အားထား၍ ယုံကြည်သည် မဟုတ်၊ (ကိုယ်တိုင်) သိခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ကစ္စာန ဤမျှဖြင့် မှန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်၏။

ကစ္စာန "အလုံးစုံသည် ရှိ၏" ဟူသော ဤအယူသည် တစ်ခုသော အစွန်းပေတည်း၊ "အလုံးစုံသည် မရှိ" ဟူသော ဤအယူသည်လည်း နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော အစွန်းပေတည်း။ ကစ္စာန ဤနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့ကို မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူ၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံ ကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၆ - ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အကယ်၍ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှုကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မူ "တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက'ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း အကယ်၍ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှုကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် ကျင့်ခဲ့မူ "တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

ရဟန်း ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို။ပ။ ဘဝကို။ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို။ ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှုကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မူ "တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက'ရဟန်း"ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှုကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် ကျင့်ခဲ့မူ "တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သူ ဖြစ်ခဲ့မူ "မျက်မှောက် ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၇ - အစေလကဿပသုတ်

၁၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ အစေလကဿပသည် ကြွလာသော မြတ်စွာဘုရားကို အဝေးမှ မြင်လေလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံး စေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် "အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ အမေးကို ဖြေကြားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုခဲ့ပါမူ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမအား တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကို မေးလိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ မေးချိန် မဟုတ်သေး၊ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ အမေးကို ဖြေကြားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုခဲ့ပါမူ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမအား တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကို မေး လိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။ ကဿပ မေးချိန် မဟုတ်သေး၊ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အစေလကဿပသည်။ပ။ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို များစွာ မမေးလိုပါကုန်" ဟု လျှောက်၏၊ ကဿပ မေးလိုသော အကြောင်းအရာကို မေးလော့ ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်ပါသလော၊ "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲသည် ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော၊ "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲသည် မရှိပါသ လော၊ ကဿပ ဆင်းရဲ မရှိသည် မဟုတ်၊ ကဿပ ဆင်းရဲ ရှိသည်သာတည်း။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင် ဂေါတမသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်ပါသလော၊ ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို သိ၏၊ ဆင်းရဲကို မြင်၏။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ဆိုဘိ၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလော" ဟု မေးသည်ရှိသော် "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ဆိုဘိ၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ဆိုဘိ၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲသည် ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ဆိုဘိ၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲဟူသည် မရှိပါသလော"ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "ကဿပ ဆင်းရဲသည် မရှိသည် မဟုတ်၊ ကဿပ ဆင်းရဲသည် ရှိသည်သာတည်း" ဟု ဆိုဘိ၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် "အသျှင် ဂေါတမသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "ကဿပ ငါသည်

ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို သိ၏၊ ဆင်းရဲကို မြင်၏" ဟု ဆိုဘိ၏။ အသျှင် ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲကို ပြောကြားတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲကို ဟောကြားတော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ "ထိုသူသည် ပြု၏၊ ထိုသူသည် ခံစား၏" ဟူ၍ အစကပင် ရှိခဲ့သော် "ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏" ဟူ၍ ဆိုသော သူသည် သဿတအယူသို့ ရောက်၏။ "ကဿပ သူတစ်ပါး ပြု၏၊ သူတစ်ပါး ခံစား၏" ဟု အစကပင် ရှိခဲ့သော် ဝေဒနာ နှိပ်စက်စဉ် "ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏" ဟူ၍ ဆိုသော သူသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ ရောက်၏။ ကဿပ ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့ကို မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ် အလတ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတော်မူ၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဘုရား မှောက်၍ ထားသောဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ပ။ 'မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြကုန်လတ္တံ့'ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင် ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရား သည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလို ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

"ကဿပ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူကို ယူဖူးသူသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုမူ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုမူ လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးရ၏၊ လေးလလွန်သော အခါ ရဟန်းတို့သည် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးကြကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်ရန် ပဉ္စင်းပြုပေးကြ ကုန်၏၊ စင်စစ်သော်ကား ဤအရာ၌ ငါဘုရားသည် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်ကို သိတော်မူ၏" ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူကို ယူဖူးသူသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုမူ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုမူ လေးလပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးရမည်၊ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြလျှင် အကယ်၍ ရှင်ပြုပေးကြကုန်မူ ရဟန်းဖြစ်ရန် ပဉ္စင်းပြုပေး ကြကုန်မူ အကျွန်ုပ်သည် လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးပါမည်၊ လေးနှစ် လွန်ပြီးသောအခါ ရဟန်းတို့သည် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးတော်မူကြပါကုန်၊ ရဟန်းဖြစ် ရန် ပဉ္စင်းပြုပေးတော်မူကြ ပါကုန်" ဟု လျှောက်၏။

အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာသေးသော အသျှင်ကဿပသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိလျက် နေသည် ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာမထောင်သော ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြ သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု လျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (ဤမဂ်)

ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏၊ အသျှင်ကဿပသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၈ - တိမ္ဗရုကသုတ်

၁၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ တိမ္ဗရုကပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အောက်မေ့ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော တိမ္ဗရုကပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်ပါသလော” ဟု လျှောက်ထား ၏၊ “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်” ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလောဟု လျှောက်ပြန်၏၊ “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်” ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလောဟု လျှောက်ပြန်၏၊ “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်” ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလောဟု လျှောက်ပြန်၏၊ “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်” ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မရှိပါ သလော” ဟု လျှောက်ပြန်၏၊ တိမ္ဗရုက ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မရှိသည် မဟုတ်၊ တိမ္ဗရုက ချမ်းသာဆင်းရဲ သည် ရှိသည်သာတည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို မသိပါ သလော၊ မမြင်ပါသလောဟု လျှောက်ပြန်၏၊ တိမ္ဗရုက ငါဘုရားသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို မသိသည် မဟုတ်၊ မမြင်သည် မဟုတ်၊ တိမ္ဗရုက ငါဘုရားသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သိ၏၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို မြင်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်ပါသလော” ဟု ဤသို့ မေး အပ်သည်ရှိသော် “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်” ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ “အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလော” ဟု မေးအပ်သည်ရှိသော် “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်” ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ “အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလော”ဟု မေးသည်ရှိသော် “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်”ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ “အသျှင် ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြု အပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော”ဟု မေးလျှောက်သည်ရှိသော် “တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်”ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏၊ “အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မရှိပါသလော”ဟု မေးလျှောက် သည်ရှိသော် “တိမ္ဗရုက ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မရှိသည် မဟုတ်၊ တိမ္ဗရုက ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ရှိ၏”ဟု မိန့်ဆိုတော်မူဘိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည်

ချမ်းသာဆင်းရဲကို မသိမမြင်ပါ သလော”ဟု ဤသို့ မေးလျှောက်သည်ရှိသော် “တိမ္ဗရုက စင်စစ် ငါဘုရားသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို မသိသည် မဟုတ်၊ မမြင် သည် မဟုတ်၊ တိမ္ဗရုက ငါဘုရားသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို သိ၏၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို မြင်၏”ဟု မိန့်ဆို တော်မူဘိ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပြောကြားတော်မူပါလော့၊ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား ချမ်းသာဆင်းရဲကို ဟောကြားတော်မူပါလော့ဟု လျှောက်၏။

တိမ္ဗရုက “ထိုအရာသည်ပင် ဝေဒနာတည်း၊ ထိုဝေဒနာသည်ပင် ခံစား၏”ဟူ၍ အစကပင် ရှိခဲ့မူ “ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏” ဟူသော အယူသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ထိုအရာသည်ပင် ဝေဒနာ၊ ထိုဝေဒနာသည်ပင် ခံစား၏ ဟူ၍လည်း ငါ မဆို။ “တိမ္ဗရုက ဝေဒနာသည် တခြားတည်း၊ ခံစားသူသည် တခြားတည်း”ဟူ၍ အစကပင် ရှိခဲ့မူ ဝေဒနာနှိပ်စက်မှု ဖြစ်လတ်သော် “ချမ်းသာဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏” ဟူသော အယူသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာသည် တခြား ခံစားသူသည် တခြားတည်းဟူ၍လည်း ငါ မဆို။ တိမ္ဗရုက ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ် အလတ် အားဖြင့် ငါဘုရား တရားဟောတော်မူ၏၊ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့ လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည် ရှိသော် တိမ္ဗရုကပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော စကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိစွတကား။ပ။ ထို အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာ တော်ကိုလည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ အစ ပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၉ - ဗာလ ပဏ္ဍိတသုတ်

၁၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အပိတ်ပင်ခံရသော တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’နှင့် ယှဉ်သော သူမိုက်အား ဤသို့ ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ နာမ်ရုပ်လည်းကောင်း ဤသို့အားဖြင့် ဤနှစ်ပါးစုံသည် ဖြစ်၏။ နှစ်ပါးစုံ ကိုလည်းကောင်း၊ အာယတနခြောက်ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ ယင်းဖဿာ ယတနခြောက်ပါးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့်လည်းကောင်း တွေ့ထိသော သူမိုက်သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစား၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဖြင့် အပိတ်ပင်ခံရသော တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ နှင့် ယှဉ်သော ပညာရှိအား ဤသို့ ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ် လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ နာမ်ရုပ် လည်း

ကောင်း ဤသို့အားဖြင့် ဤနှစ်ပါးစုံသည် ဖြစ်၏။ ဤနှစ်ပါးစုံကိုလည်းကောင်း၊ အာယတနခြောက်ပါး တို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏။ ယင်းဖဿာယတနခြောက်ပါးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့်လည်းကောင်း တွေ့ထိသော ပညာရှိသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစား၏။

ရဟန်းတို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့တွင် သူမိုက်နှင့် ပညာရှိ၏ ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ကွဲလွဲချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ထူးသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ဤတရားတော်တို့သည် အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် လဲလျောင်းရာရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုတရားတော်၏ အနက်ကို မြတ်စွာဘုရား ၏ ဉာဏ်၌ ထင်စေတော်မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြ ရပါကုန်လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ "သို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု (မိန့် တော်မူ၏)၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကြ ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် အပိတ်ပင်ခံရသော တပ်မက်မှု 'တဏှာ'နှင့် ယှဉ်သော သူမိုက်အား ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ သူမိုက်သည် ထိုအဝိဇ္ဇာကိုလည်း မပယ်အပ်သေး၊ ထိုတဏှာသည်လည်း မကုန်ခန်းသေး၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကောင်းစွာ မကျင့်၊ ထို့ကြောင့် သူမိုက်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် ခန္ဓာကိုယ်ကို ရပြန်၏၊ ထိုသူမိုက်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကို ရသည်ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'၊ အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ'တို့မှ မလွတ်၊ "ဆင်းရဲမှ မလွတ်မြောက်" ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် အပိတ်ပင်ခံရသော တပ်မက်မှု 'တဏှာ'နှင့် ယှဉ်သော ပညာရှိအား ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပညာရှိအား ထိုအဝိဇ္ဇာကိုလည်း ပယ်အပ်ပြီးပြီ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း ကုန် ခန်းပြီ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင်နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် မြတ် သောအကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးပြီးသော် ခန္ဓာကိုယ်ကို တစ်ဖန် မရ၊ ထိုပညာရှိသည် ခန္ဓာကိုယ်ကို တစ်ဖန် မရခဲ့သည် ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'၊ အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ'တို့မှ လွတ်၏၊ "ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်၏" ဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည် သူမိုက်နှင့် ပညာရှိ၏ ထူးခြားချက် တည်း၊ ကွဲလွဲချက်တည်း၊ ထူးသော အကြောင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အာဟာရဝဂ် ===

၁၀ - ပစ္စယသုတ်

၂၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စွဲ၍ ဖြစ်သော အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န' တရားတို့ကို လည်းကောင်း ဟောအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကား ကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားသည် အဘယ်နည်း။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ', သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏၊ အကြောင်းတရားတို့၏ တည်သည်၏အဖြစ် အကြောင်းတရားတို့၏ မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုးတို့၏ အကြောင်းတရား၏အဖြစ် ဟူသော ဤသဘော သည် မြတ်စွာဘုရားတို့ ပွင့်သော်လည်းကောင်း၊ မပွင့်သော်လည်းကောင်း တည်ရှိနေသည်သာတည်း။ ထိုအကြောင်းတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူ၏၊ သိတော်မူပြီး၍ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူ၍ ဟောကြားတော်မူ၏၊ ဟောတော်မူ၏၊ သိစေတော်မူ၏၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ၏၊ "ရှုကုန်လော့" ဟူ၍ လည်း ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပဋိ သန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ', သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက် 'တဏှာ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံ ကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံ ကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အကြောင်းတရားတို့၏ တည်သည်၏အဖြစ် အကြောင်းတရားတို့၏ မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုး တို့၏ အကြောင်းတရား၏အဖြစ် ဟူသော ဤသဘောသည် မြတ်စွာဘုရားတို့ ပွင့်သော် လည်းကောင်း၊ မပွင့်သော်လည်းကောင်း တည်ရှိနေ သည်သာတည်း။ ထိုအကြောင်းတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူ၏၊ သိတော်မူပြီး၍ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူ ပြီး၍ ဟောကြားတော်မူ၏၊ ဟောတော်မူ၏၊ သိစေတော်မူ၏၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ၏၊ "ရှုကုန်လော့" ဟူ၍လည်း ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် "ဇာတိ ကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်၏" စသည်တို့၌ မှန်သည်၏အဖြစ် မချွတ် ယွင်းသည်၏အဖြစ် တစ်ပါးသော သဘောအားဖြင့် မဖြစ်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးတို့၏ အကြောင်းတရား၏ အဖြစ်ကို အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရား ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န' တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အိုမှု 'ဇရာ' , သေမှု 'မရဏ'သည် မမြဲ၊ ပြုစီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် မမြဲ၊

ပြုစီရင် ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘော ရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဘဝသည် မမြဲ၊ ပြုစီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည်။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' သည်။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' သည်။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) သည်။ ရဟန်းတို့ 'နာမ်ရုပ်' သည်။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' သည်။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည်။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် မမြဲ၊ ပြု စီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န' တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤသည်ကား အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရား တည်း၊ ဤသည်ကား အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န' တရားတို့တည်းဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ငါသည် လွန်ခဲ့သော ကာလက ဖြစ်ဖူးပြီလော၊ လွန်ခဲ့သော ကာလက မဖြစ်ဖူးသလော၊ လွန်ခဲ့သော ကာလက အဘယ်သို့ ဖြစ်ခဲ့သနည်း၊ လွန်ခဲ့သော ကာလက အဘယ်ပုံ ဖြစ်ခဲ့သနည်း၊ ငါသည် လွန်ခဲ့သော ကာလက အဘယ်သို့ ဖြစ်ပြီး၍အဘယ်သို့ ဖြစ်ခဲ့သနည်း" ဟု ရှေးအဖို့သို့လည်း ပြေးဝင်လတ္တံ့။ "ငါသည် နောင်ကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့လော၊ နောင်ကာလ၌ မဖြစ်လတ္တံ့လော၊ နောင်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ နောင်ကာလ၌ အဘယ်ပုံ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ငါသည် နောင်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း" ဟု နောက်အဖို့သို့လည်း ပြေးဝင် လတ္တံ့။ "ငါသည် ဖြစ်နေသလော၊ မဖြစ်နေသလော၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်နေသနည်း၊ အဘယ်ပုံ ဖြစ်နေ သနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် အဘယ်အရပ်မှ လာခဲ့သနည်း၊ ထိုသတ္တဝါသည် အဘယ်အရပ်ကို သွားလတ္တံ့နည်း" ဟု ဤယခု မျက်မှောက်လောက၌လည်း မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ သို့လော သို့လော (ယုံမှားခြင်း) ဖြစ် လတ္တံ့ဟူသော ထိုအကြောင်းသည် မရှိ။ ထိုသို့ မရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အရိယာ တပည့်အား ဤသည်ကား အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားတည်း၊ ဤသည်တို့ကား အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န' တရားတို့တည်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်သောကြောင့်ပင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အာဟာရဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၁ - ဒသဗလသုတ်

၂၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အားတော် ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ လေးပါးသော ရဲရင့်ခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း မြတ်သောအရာ၌ တည်၏ ဟု ဝန်ခံတော်မူ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ခြင်္သေ့သံကဲ့သို့ ကြုံးဝါးတော်မူ၏။ မြတ်သော တရားစက်ကို လည်စေတော်မူ၏။ -

ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်၏။ ဤသည်ကား ဝေဒနာတည်း၊ ဤသို့ ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်၏။ ဤသည်ကား သညာတည်း၊ ဤသို့ သညာ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ သညာချုပ်၏။ ဤသည်ကား သင်္ခါရတို့တည်း၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသည်ကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ ဤသို့ ဤအကြောင်းတရား ရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုး တရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏။

ယင်းသို့ အကြောင်းအကျိုး ဖြစ်ပုံချုပ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်)ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ကြုံးဝါးတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဒသဗလသုတ်

၂၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အားတော် ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ လေးပါးသော ရဲရင့်ခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း မြတ်သောအရာ၌ တည်၏ဟု ဝန်ခံတော်မူ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ခြင်္သေ့သံကဲ့သို့ ကြုံးဝါး တော်မူ၏၊ မြတ်သော တရားစက်ကို လည်စေတော်မူ၏။

ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်၏။ ဤသည်ကား ဝေဒနာတည်း၊ ဤသို့ ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်၏။ ဤသည်ကား သညာတည်း၊ ဤသို့ သညာဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ သညာချုပ်၏။ ဤသည်ကား သင်္ခါရတို့တည်း၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသည်ကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ ဤသို့

ဤအကြောင်းတရား ရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏။

ယင်းသို့ အကြောင်းအကျိုး ဖြစ်ပုံချုပ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်)ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီ ရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် တရားကို ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်၏၊ ပေါ်လွင်စေအပ်၏၊ ဖွင့်လှစ်အပ်၏၊ အစုတ်အပြတ် အချုပ်အဖာ မရှိသော ပုဆိုးသစ်ကဲ့သို့ ဝေဖန်ပြအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ကောင်းစွာ ဟောအပ် ပေါ်လွင်စေအပ် ဖွင့်လှစ်အပ် အစုတ်အပြတ် အချုပ်အဖာ မရှိသော ပုဆိုးသစ်ကဲ့သို့ ဝေဖန်အပ်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားသည် "အရေ၊ အကြော၊ အရိုးသာ ကြွင်း၍ ကိုယ်၌ အသား၊ အသွေး ကုန်ခန်း ခြောက်သွေ့စေဦးတော့။ ယောကျ်ားတို့၏ အားအစွမ်း၊ ယောကျ်ားတို့၏ လုံ့လ၊ ယောကျ်ားတို့၏ အားထုတ်မှုဖြင့် ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ လုံ့လ၏ ရပ်တံ့ခြင်း မဖြစ်အံ့" ဟု အားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်သည်သာလျှင် တည်း။

ရဟန်းတို့ ပျင်းရိသော သူသည် ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကြီးမားလှသော မိမိအကျိုးကိုလည်း ဆုတ်ယုတ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူကား ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့မှလည်း ကင်းဆိတ်သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ကြီးမားလှသော မိမိအကျိုးကိုလည်း ပြည့်စုံစေ၏၊ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော လုံ့လဖြင့် မြင့်မြတ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) အဆင့်သို့ မရောက်နိုင်၊ ထက်မြက် မြင့်မြတ်သော လုံ့လဖြင့်သာ မြင့်မြတ်သော (အရဟတ္တ ဖိုလ်) အဆင့်သို့ ရောက်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤမြတ်သော အကျင့်သည် ကြည်လင်သော သောက်ဖွယ် ဖြစ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မျက်မှောက်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ မရောက်သေးသည့် အရဟတ္တဖိုလ် (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည်ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လ ကို အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ "ဤသို့လျှင် ငါတို့၏ ဤရဟန်းအဖြစ်သည် ငါတို့အား မမြုံသည် အကျိုး ရှိသည် ကြီးပွားခြင်းရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အကြင်သူတို့၏ သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ, သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို ငါတို့ သုံးဆောင်မှီဝဲအပ်ကုန်၏၊ ငါတို့၌ ပြုအပ်ကုန်သော ထိုသူတို့၏ ကောင်းမှုတို့သည်လည်း ကြီးသော အကျိုးအာနိသင် ရှိကုန်လတ္တံ့"ဟု အားထုတ်ကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်ရမည်- ရဟန်းတို့ မိမိ၏ အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးတို့၏ အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး နှစ်ပါးစုံကိုလည်းကောင်း ကောင်းစွာ မြင်သော သူသည် မမေ့မလျော့မှု အပ္ပမာဒတရားနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ သင့်သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၃ - ဥပနိသသုတ်

၂၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သိသောသူ မြင်သောသူအားသာ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ ဆို၏၊ မသိသောသူ မမြင်သောသူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို သိသောသူ မြင်သောသူအား အာသဝတို့ကုန်ခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ ဤသည်ကား ရုပ် တည်း၊ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်၏။ ဤသည်ကား ဝေဒနာတည်း။ပ။ ဤသည်ကား သညာ တည်း။ ဤသည်ကား သင်္ခါရတို့တည်း။ ဤသည်ကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်၏ဟု ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား အာသဝတို့ ကုန်ခြင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်လတ်သော် အာသဝတို့ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အ ကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ အာသဝတို့ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ သိသော (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း ဟု (မေးသော်) “အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်” ဟူ၍ ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အ ကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “တပ်ခြင်းကင်းမှု အရဟတ္တမဂ်တည်း”။ ရဟန်းတို့ တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်) ကိုလည်း အ ကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်)၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ငြီးငွေ့မှု ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့မှု ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့မှု ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်တည်း”။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ငြိမ်းချမ်းမှု ‘ပဿဒ္ဓိ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ ငြိမ်းချမ်းမှု ‘ပဿဒ္ဓိ’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ငြိမ်းချမ်းမှု ‘ပဿဒ္ဓိ’ ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ဝမ်းမြောက်မှု ‘ပါမောဇ္ဇ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်မှု ‘ပါမောဇ္ဇ’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်မှု ‘ပါမောဇ္ဇ’ ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’ တည်း”။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ ထိုဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' တည်း"။ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဘဝတည်း"။ ရဟန်းတို့ ဘဝကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ဘဝ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' တည်း"။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "တပ်မက်မှု 'တဏှာ'တည်း"။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဘဲ ဖြစ်၏ ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တည်း"။ပ။ "တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' တည်း"။ "တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) တည်း"။ "နာမ်ရုပ်တည်း"။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ အကြောင်းကား အဘယ် နည်း၊ "မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'တည်း"။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်သည် သိမှု 'ဝိညာဏ်'လျှင် အကြောင်း ရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) သည် နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' သည် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'သည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝသည် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'သည် ပဋိသန္ဓေ နေမှု 'ဇာတိ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'သည် ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝမ်း မြောက်ခြင်း 'ပါမောဇ္ဇ'သည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နှစ်သက်ခြင်း 'ပီတိ'သည် ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'ပါမောဇ္ဇ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်း 'ပဿဒ္ဓိ'သည် နှစ်သက်ခြင်း 'ပီတိ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'သည် ငြိမ်းအေးခြင်း 'ပဿဒ္ဓိ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'သည် ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ယထာဘူတဉာဏ် အမြင်သည် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည် ယထာဘူတဉာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်) သည် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝိမုတ္တိ (ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်) သည် တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်) လျှင် အကြောင်း ရှိ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်း၌ သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည် ဝိမုတ္တိ (ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်) လျှင် အကြောင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ တခဲနက် မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ် မြောင်းကြီးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ် မြောင်းကြီးတို့ ပြည့်လတ်သော် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်လတ်သော် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်လတ်သော် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်လတ်သော် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်လတ်သော် မဟာသမုဒ္ဒရာကို ပြည့်စေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာအတူသာလျှင် သဒ္ဓါရတို့သည် အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် သင်္ခါရတို့လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်သည် ဝိညာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သဠာယတနသည် နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဖဿသည် သဠာယတနလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝေဒနာသည် ဖဿလျှင် အကြောင်း ရှိ၏၊ တဏှာသည် ဝေဒနာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်သည် တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝသည် ဥပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဇာတိသည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဒုက္ခသည် ဇာတိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သဒ္ဓါသည် ဒုက္ခလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပါမောဇ္ဇသည် သဒ္ဓါလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပီတိသည် ပါမောဇ္ဇလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပဿဒ္ဓိသည် ပီတိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သုခသည် ပဿဒ္ဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သမာဓိ သည် သုခလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည် သမာဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် သည် ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်) သည် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝိမုတ္တိ (ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်) သည် တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်) လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်း၌ သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည် ဝိမုတ္တိ (ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်) လျှင် အကြောင်းရှိ၏ ဟု ဟောတော်မူ၏။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၄ - အညတိတ္ထိယသုတ်

၂၄။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ကောင်းစွာ ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတ္တရာအား- "ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံခြင်းငှါ အလွန်စောသေး၏၊ သာသနာတော်ပြင်ပဖြစ်သည့် တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့ ကျောင်းတိုက်သို့ ငါချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် သာသနာတော်ပြင်ပ တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်သာရိပုတ္တရာအား တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏-

"ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါးပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဤအရာ၌ ရဟန်း ဂေါတမသည် အဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် ရဟန်းဂေါတမ (ဆိုသော) စကားကိုပင်

အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန် သနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါကုန် အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ပါကုန် အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါကုန်အံ့နည်း" ဟု ဆို ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (စွဲ၍ ဖြစ်သော) တရားဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဆိုသောသူသည် မြတ်စွာဘုရား ဆိုသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်၏၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်၏၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံ ကြောင့် ဖြစ်၏။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ် ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။ အကြင် ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၏၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးတို့ ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကုန် လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို သူတစ်ပါးပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကုန် လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၏၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိဟု ဟောတော်မူ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် သာသနာပြင်ပအယူရှိသော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဤစကားပြောဟောနေသည်ကို ကြားလေသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်း ခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိသော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ပြောသမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

အာနန္ဒာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသူသည် သာရိပုတ္တရာ ဖြေကြားသကဲ့သို့ ဖြေကြားရာ၏၊ အာနန္ဒာ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (စွဲ၍ ဖြစ်သော) တရား ဟူ၍ ငါဘုရား ဟော၏။ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ 'ဖဿ'ကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဆိုသောသူသည် ငါဘုရားဆိုသော စကား

ကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ငါဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ငါဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိရာ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ကား။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်ဟူ၍ ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤ အကြောင်းသည် မရှိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူ သော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

အာနန္ဒာ အခါတစ်ပါး၌ ငါဘုရားသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ အာနန္ဒာ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် နံနက် အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ အာနန္ဒာ ထိုငါဘုရားအား "ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံခြင်းငှါ အလွန်စောသေး၏၊ ငါသည် သာသနာတော် ပြင်ပ အယူ ရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူကား ကောင်းရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် သာသနာတော်ပြင်ပအယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုသာသနာတော်ပြင်ပအယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ အာနန္ဒာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ငါဘုရားအား ထိုသာသနာတော်ပြင်ပအယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏-

"ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏ ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ် သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ဤအရာ၌ အသျှင်ဂေါတမသည် အဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် အသျှင်ဂေါတမ ဆိုသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ပါကုန် အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါကုန်အံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့ ဆိုအပ်သည်ရှိသော် ငါသည် သာသနာတော်ပြင်ပအယူရှိကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်တို့ အား ဤသို့သော စကားကို မိန့်ဆို၏- "ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (စွဲ၍ ဖြစ်သော) တရား ဟူ၍ ငါ ဟောအပ်၏။ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဆိုသော သူသည်

ငါဆိုသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ငါ့ကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်၏၊ ငါ၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်၏၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိရာ၏" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်လည်း။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစား ကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိဟု ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင် ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းသို့သော အရာ၌ တစ်ခုသော ပုဒ်ဖြင့် အလုံးစုံသော အနက်ကို ဟောအပ်သည် ဖြစ်ဘိ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤအနက်ကိုပင်လျှင် အကျယ်အားဖြင့် ဟောသည် ရှိသော် နက်နဲသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ နက်နဲသော အသွင်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာဝယ် သင့်ဉာဏ်၌ ထင်စေလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံ ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း" ဟု မေးလာကြပါကုန်မူ "ငါ့သျှင်တို့ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' သည် စင်စစ် 'ဇာတိ' လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ 'ဇာတိ' ကြောင့် ဖြစ်၏၊ 'ဇာတိ' လျှင် အမွန် အစရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း" ဟု မေးလာကြကုန်မူ "ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းခံ ရှိ၏၊ ဘဝလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဘဝလျှင် အမွန်အစ ရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိသနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း" ဟု မေးလာကြကုန်မူ "ဘဝသည် ဥပါဒါန်တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် အမွန်အစရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည်။ပ။ ငါ့သျှင် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည်။ပ။ ငါ့သျှင် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'သည်။ပ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း" ဟု မေးလာကြ

ကုန်မူ "တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊ အာယတန ခြောက်ပါးလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ အာယတနခြောက်ပါးကြောင့် ဖြစ်၏၊ အာယတနခြောက်ပါးလျှင် အမွန်အစ ရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။ "ငါ့သျှင် ဖဿ၏ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါးတို့၏ (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၅ - ဘူမိဇသုတ်

၂၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဘူမိဇသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတ္တရာ နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင် သာရိပုတ္တရာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကြကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ချမ်းသာဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ် ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကြကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏ ဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကြ ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ် သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ မြတ်စွာဘုရား သည် အဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြောကြားသည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောသော စကား ကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း" ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (စွဲ၍ ဖြစ်သော) တရား ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ ၏။ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဆိုသောသူသည် မြတ်စွာဘုရား

ဟောတော်မူ အပ်သော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ရာ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သို့ မရောက်ဘဲ ရှိရာ၏။

ငါ့သျှင် ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်ကား။ပ။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်ကား။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်ဘူမိဇနှင့် အတူ အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဟောသမျှ စကားအလုံးစုံကို ကြားလေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ဘူမိဇနှင့် အတူ အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ပြောဟောသမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

အာနန္ဒာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသူသည် သာရိပုတ္တရာ ဖြေကြားသကဲ့သို့ ဖြေကြားရာ၏၊ အာနန္ဒာ စင်စစ် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (စွဲ၍ ဖြစ်သော) တရား ဟူ၍ ငါဟော အပ်၏။ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဆိုသောသူသည် ငါဘုရားဟော အပ်သော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ငါဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ရာ၏၊ ငါဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိရာ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်ကား။ပ။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ် သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟူ၍

ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

အာနန္ဒာ ကိုယ် 'ကာယ' ရှိခဲ့သော် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု 'ကာယသဉ္စေတနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ နှုတ် 'ဝါစာ' ရှိခဲ့သော် နှုတ်၌ ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု 'ဝစီသဉ္စေတနာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ စိတ် 'မနော' ရှိခဲ့သော် စိတ်၌ ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု 'မနောသဉ္စေတနာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်၏။ ဤစေတနာသည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ကို ကိုယ်တိုင်မူလည်း ပြုစီရင်၏။ အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ကို သူတစ်ပါးတို့မူလည်း ပြုစီရင်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ကို ကောင်းစွာ သိသည် ဖြစ်၍မူလည်း ပြုစီရင်၏။ အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ကို ကောင်းစွာ မသိမူ၍လည်း ပြုစီရင်၏။

အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ကို ကိုယ်တိုင်မူလည်း ပြုစီရင်၏။ အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ကို သူတစ်ပါးတို့မူလည်း ပြုစီရင်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ကို ကောင်းစွာ သိသည် ဖြစ်၍မူလည်း ပြုစီရင်၏။ပ။ မသိမူ၍လည်း ပြုစီရင်၏။

အာနန္ဒာ အကြင်စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုစိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ' ကို ကိုယ်တိုင်မူလည်း ပြုစီရင်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုစိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ' ကို သူတစ်ပါးတို့မူလည်း ပြုစီရင် ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုစိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ' ကို ကောင်းစွာ သိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း ပြုစီရင်၏။ပ။ မသိမူ၍လည်း ပြုစီရင်၏။

အာနန္ဒာ ဤတရားတို့၌ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် ကျရောက်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်စေတနာကာယဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုစေတနာကာယသည် မဖြစ်။ အကြင်စေတနာဝါစာဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုစေတနာဝါစာသည် မဖြစ်။ အကြင်မနောဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုမနောကံသည် မဖြစ်။ ထိုစေတနာသည် (ချမ်းသာဆင်းရဲ၏) ပေါက်ရောက်ရာ လယ်မြေ မဟုတ်။ပ။ ထိုစေတနာသည် (ချမ်းသာဆင်းရဲ၏) တည်ရာ

ယာမြေ မဟုတ်။ပ။ ထိုစေတနာသည် (ချမ်းသာဆင်းရဲ၏) တည်ရာ အာယတန မဟုတ်။ပ။ အကြင် မနော ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ သည် ဖြစ်၏၊ ထိုစေတနာသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမဟုတ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၆ - ဥပဝါဏသုတ်

၂၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါးပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏။ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြား ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား ဟောသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါ ကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောသည် မည်ပါကုန် အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း” ဟု လျှောက်၏။

ဥပဝါဏ ဆင်းရဲကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (စွဲ၍ ဖြစ်သော) တရားဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဆိုသောသူသည် ငါဘုရား ဟောသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ငါဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ရာ၏၊ ငါဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် တစ်စုံတစ်ရာသို့ မရောက်ဘဲ ရှိရာ၏။

ဥပဝါဏ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၏ ဟု ပညတ်ကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ အကြောင်းခံ ကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ် သူတစ်ပါး ပြုအပ် သည်လည်း မဟုတ် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည် လည်း တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ဥပဝါဏ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ကား။ပ။ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ် သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၇ - ပစ္စယသုတ်

၂၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့ လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့အား ထိုထိုဘုံဘဝ၌ အကြင်အိုခြင်း အိုသည်၏အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း 'ဇရာ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုထိုသတ္တဝါ တို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံးကို ပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်ခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချရခြင်း ဟူသော သဘောတရား ကို သေခြင်း 'မရဏ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤအိုခြင်း 'ဇရာ'သည်လည်းကောင်း၊ သေခြင်း 'မရဏ'သည်လည်းကောင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို ဇရာမရဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဇရာ မရဏ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်သည် ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံ၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ဟူ သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဤ သုံးပါးတို့တည်း။ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု

'စိတ္တသင်္ခါရ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့ကို ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်သည် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ အကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အကြောင်းတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အကြောင်းတရားတို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ အကြောင်းတရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုကြောင့် ဤအရိယာတပည့်ကို အယူနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တရားအယဉ်သို့ ရောက်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော အရိယာပညာရှိ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) တံခါးသို့ ရောက်၍ တည်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၈ - ဘိက္ခုသုတ်

၂၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိ၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို သိ၏။ပ။ ဘဝကို သိ၏။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို သိ၏။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို သိ၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို သိ၏။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို သိ၏။ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ကို သိ၏။ နာမ်ရုပ်ကို သိ၏။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို သိ၏။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို သိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့အား ထိုထိုဘုံဘဝ၌ အိုခြင်း အိုသည်၏ အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း 'ဇရာ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထို ဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏ အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံးကို ပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်ခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချရခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို သေခြင်း 'မရဏ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤအိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်

ဇရာမရဏ ဖြစ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်သည် ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ဇာတိဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာဟူသည်။ ဖဿဟူသည်။ သဠာယတနဟူသည်။ နာမ်ရုပ်ဟူသည်။ ဝိညာဏ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို သင်္ခါရတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာ မဂ်သည်ပင်လျှင် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဇရာမရဏကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇရာမရဏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇာတိကို သိ၏။ပ။ ဘဝကို။ ဥပါဒါန်ကို။ တဏှာကို။ ဝေဒနာကို။ ဖဿကို။ သဠာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို။ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ကောင်းသော အယူနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသူတော်ကောင်းတရားကို ရှုမြင်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တရားအယဉ်သို့ ရောက်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော အရိယာပညာရှိဟူ၍လည်းကောင်း၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်၏) တံခါးသို့ ရောက်၍ တည်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၉ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၂၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်းကောင်း အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ကို မသိကုန်။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ကို။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ကို။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကို။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို။ တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာကို။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို သမဏတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏတို့ကိုလည်းကောင်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ကို လည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်းကောင်း ဇရာမရဏကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏။ ဇာတိကို သိကုန်၏။ပ။ ဘဝကို။ ဥပါဒါန်ကို။ တဏှာကို။ ဝေဒနာကို။ ဖဿကို။ သဠာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏတို့ကို လည်းကောင်း သမဏတို့၌ မူလည်း သမဏတို့ ဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏတို့ဟူ၍ သမုတ်အပ် ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဒသဗလဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၃၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို မသိကုန်။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ချုပ် ရာကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ဟု ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဇရာမရဏကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဇရာမရဏကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

ဇာတိကို သိကုန်၏။ပ။ ဘဝကို။ ဥပါဒါန်ကို။ တဏှာကို။ ဝေဒနာကို။ ဖဿကို။ သဠာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရ တို့၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို လွန်၍ တည်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဒသဗလဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၁ - ဘူတသုတ်

၃၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာကို ခေါ်တော်မူ၏၊ "သာရိပုတ္တရာ ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင် မေးအပ်သော အမေး၌-

"(အသျှင်ဘုရား) ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလော့"ဟု ဤတရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

သာရိပုတ္တရာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း"ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတ္တရာ သည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာကို မိန့်တော်မူ ၏။ပ။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရား သည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာကို မိန့်တော်မူ၏။ "သာရိပုတ္တရာ ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင် မေးအပ်သော အမေး၌-

"(အသျှင်ဘုရား) ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသော တရား ရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလော့" ဟု ဤ တရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

သာရိပုတ္တရာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း" ဟု မိန့်တော်မူပြန်၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

သာရိပုတ္တရာ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ရှုလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား "ဤ သည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်း ငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရ လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါး သည် အာဟာရ လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏"ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီးလျှင် အာဟာရလျှင် ဖြစ် ကြောင်းရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ "ထိုအာဟာရ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ထိုအာဟာရ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၍ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား "ဤသည် ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ဤသည်ကား ခန္ဓာ

ငါးပါးတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏”ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ “ခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “ထိုအာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့်ရှု၏၊ “ထိုအာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်း သော ပညာဖြင့် မြင်၍ ချုပ်ငြိမ်းမှုသဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ “အရှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင် မေးအပ်သော အမေး၌-

“(အသျှင်ဘုရား) ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလော့” ဟု ဤတရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို ဤသို့လျှင် အကျယ် အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတ္တရာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ သာရိပုတ္တရာ “ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ “ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ “ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ “ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ “ထိုအာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ “ထိုအာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါး ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ သာရိပုတ္တရာ ဤသို့လျှင် ကျင့်ဆဲဖြစ်၏။

သာရိပုတ္တရာ အဘယ်သို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ သာရိပုတ္တရာ “ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ “ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ “ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “ထိုအာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ “ထိုအာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ ချုပ်ငြိမ်းမှု သဘော

ရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ သာရိပုတ္တရာ ဤသို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူ ဖြစ်၏။ "သာရိပုတ္တရာ ဤသို့လျှင် ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင် မေးအပ်သော အမေး၌-

"(အသျှင်ဘုရား) ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျင့်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလော့" ဟု ဤတရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

သာရိပုတ္တရာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို ဤသို့လျှင် အကျယ်အားဖြင့် မှတ်အပ်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၂ - ကဠာရသုတ်

၃၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ကဠာရခတ္တိယမည်သော ရဟန်းသည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတ္တရာအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ မောဠိယဖဂ္ဂုနမည်သော ရဟန်းသည် သိက္ခာကိုချ၍ လူထွက်၏" ဟု လျှောက်၏၊ ထိုအသျှင်သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ သက်သာရာကို မရခဲ့လေတကားဟု မိန့်တော်မူ၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ သက်သာရာကို ရပါသလောဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)၊ ငါ့သျှင် ငါသည် ယုံမှားမရှိဟု (မိန့်ဆို၏)၊ ငါ့သျှင် နောင်အခါ၌လည်း သက်သာရာ ရပါမည်လောဟု လျှောက်ပြန်၏၊ ငါ့သျှင် ငါသည် တွေးတောခြင်း မရှိဟု (မိန့်ဆို၏)၊ ထိုအခါ ကဠာရခတ္တိယမည်သော ရဟန်းသည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော စကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် 'ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏'ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတစ်ပါးကို "ရဟန်း သင်သည် လာခဲ့လော့၊ ငါဘုရား၏ စကားဖြင့် 'ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏' ဟု ဆို၍ သာရိပုတ္တရာကို ခေါ် ချေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတ္တရာကို "ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ"ဟု အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ထိုရဟန်းအား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတ္တရာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကား

ကို မိန့်တော်မူ၏၊ “သာရိပုတ္တရာ သင်သည် ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏’ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏ ဟူသည် မှန်သလော” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို (တိုက်ရိုက်) မဆိုပါ ဟု လျှောက်၏၊ သာရိပုတ္တရာ မည်သည့် ပရိယာယ်မျိုးဖြင့်မဆို အမျိုးကောင်းသားသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏၊ မည့်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပြောကြားသည်ကို ပြောကြားသောအားဖြင့် မှတ်အပ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း “ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို (တိုက်ရိုက်) မသိပါ ဟု ဤသို့ လျှောက်ထားပြီးသည် မဟုတ်ပါလော” ဟု လျှောက်၏။

“ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ‘ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏’ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသနည်း”ဟု သင့်ကို မေးကြမူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မေးတော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏’ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသနည်း” ဟု အကျွန်ုပ်ကို မေးကြကုန်မူ အကျွန်ုပ်သည် ဤဆိုလတ္တံ့သော အတိုင်း ဖြေကြားပါအံ့။ “ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်၏၊ ထိုအကြောင်း၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေနေမှု) ကုန်ရာ၌ (ငါသည် ပဋိသန္ဓေနေမှု) ကုန်ပြီဟူ၍ သိအပ်ပြီ၊ (ငါသည် ပဋိသန္ဓေနေမှု) ကုန်၏ဟူ၍ သိပြီးသော် ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိပါ၏’ဟု အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။

“ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း” ဟု ဤသို့ သင့်ကို မေးကြကုန်မူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏၊ “ငါ့သျှင် သာရိပုတ္တရာ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း။ပ။ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးကြကုန်မူ “ငါ့သျှင်တို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ သည် ဘဝလျှင် အ ကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဘဝလျှင် အမွန်အစရှိ၏” ဟူ၍ အကျွန်ုပ် သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

“ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း”ဟု မေးကြ ကုန်မူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း ဟု မေးတော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ငါ့သျှင် သာရိပုတ္တရာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း” ဟု မေးကြကုန်မူ “ငါ့သျှင်တို့ ဘဝသည် ဥပါဒါန်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် အမွန်အစရှိ၏” ဟူ၍ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

“ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ သည်။ပ။ ဤသို့ သင့်ကို မေးကြကုန်မူ သာရိပုတ္တရာ “ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း” ဟု သင့်ကို မေးကြကုန်မူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း” ဟူ၍ မေးကြကုန်မူ “ငါ့သျှင်တို့ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’သည် ဝေဒနာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝေဒနာလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာလျှင် အမွန်အစရှိ၏” ဟူ၍ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

“ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ဝေဒနာတို့၌ နှစ်သက်ခြင်း မထင်ပါသနည်း”ဟု ဤသို့ မေးကြကုန်မူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ဝေဒနာတို့၌ နှစ်သက်ခြင်း မထင်ပါသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးကြကုန်မူ “ငါ့သျှင်တို့ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ- သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤဝေဒနာသုံးပါးတို့သည် စင်စစ် မမြဲကုန်၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရား သည် ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း၊ ဤသို့ သိသည်ရှိသော် ဝေဒနာတို့၌ နှစ်သက်ခြင်း မထင်” ဟူ၍ အကျွန်ုပ် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတ္တရာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ “ဝေဒနာဟူသမျှ အားလုံးသည် ဒုက္ခဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားသည် ထိုတရား၏ အနက်ကိုပင် အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေကြားခြင်းငှါ အကြောင်းပရိယာယ်ပင် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ “သင်သည် အဘယ်သို့ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိပြီဟု ဤသို့ သိ၏’ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသနည်း” ဟု မေးလာကြကုန်မူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ သင်သည် အဘယ်သို့ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏’ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသနည်း” ဟု မေးလာကြကုန်မူ “ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသမျှ အားလုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော အကျွန်ုပ်ကို အာသဝေါတရားတို့သည် မစီးဝင်နိုင်ကုန်၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း အယုတ် အားဖြင့် မသိ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် သတိနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ နေပါ၏” ဟုလျှောက်၏။

သာရိပုတ္တရာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ “သမဏဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားအပ်သော အာသဝတရားတို့၌ ငါ ယုံမှား မရှိ၊ ထိုအာသဝတရားတို့ကို ငါ ပယ်ပြီးပြီလောဟူ၍လည်း တွေးတောမှု မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် ထိုတရား၏ အနက်ကိုပင် အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေကြားခြင်းငှါ အကြောင်းပရိယာယ် ဖြစ်ပေ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီး၍ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား၍ မကြာမြင့်မီပင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- “ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာကို မေးလိမ့်မည် ဟု ကြိုတင်၍ မသိသေးသော ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို မေးတော်မူ၏၊ ထိုငါ့အား နှောင့်နှေးခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ ‘တစ်နေ့ လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်နေ့လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်မျိုး တစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို

ဖြေကြားအံ့။ တစ်ညဥ့်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်ညဥ့်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ တစ်ညဥ့်တစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်ညဥ့်တစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်မျိုး တစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ နှစ်ညဥ့်နှစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ပ။ နှစ်ညဥ့်နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ပ။ သုံးညဥ့်သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ပ။ သုံးညဥ့်သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေ ကြားအံ့။ပ။ လေးညဥ့်လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေး ငြားအံ့။ပ။ လေးညဥ့်လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ပ။ ငါးညဥ့်ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ပ။ ငါးညဥ့် ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ပ။ ခြောက်ညဥ့် ခြောက်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ပ။ ခြောက်ညဥ့်ခြောက် နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ပ။ ခုနစ်ညဥ့်ခုနစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ညဥ့်ခုနစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့' ဟု အကြံ သည် ဖြစ်၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ ကင္ခါရေဝတ္ထိယရဟန်းသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို ချဥ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ခြင်္သေ့မင်း၏ ကြုံးဝါးခြင်းကဲ့သို့ ကြုံးဝါးပါ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာကို မေးလိမ့်မည် ဟု ကြိုတင်၍ မသိသေးသော ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို မေးတော်မူ၏၊ ထိုငါ့အား နှောင့်နှေးခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ - 'တစ်နေ့လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်နေ့လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရာအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့၊ တစ်ညဥ့်ပတ်လုံးလည်း။ပ။ တစ်ညဥ့်တစ် နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို။ပ။ နှစ်ညဥ့်နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို။ပ။ သုံးညဥ့်သုံးနေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို။ပ။ လေးညဥ့်လေးနေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း။ ငါးညဥ့်ငါးနေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း။ ခြောက်ညဥ့်ခြောက်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း။ ခုနစ်ညဥ့်ခုနစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခုနှစ်ညဥ့် ခုနှစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုး သောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့' ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏ဟု ကြုံးဝါးပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း သာရိပုတ္တရာအား အကြင်ဓမ္မဓာတ်သာဝကပါရမီဉာဏ်၌ ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တစ်နေ့လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုး

တစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်နေ့လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏။ တစ် ညဥ့်ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်ညဥ့်ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရား အား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏။ပ။ တစ်ညဥ့်တစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တစ်ညဥ့်တစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏။ နှစ်ညဥ့်နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ထိုအနက် ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ နှစ်ညဥ့်နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏။ သုံးညဥ့်သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ သုံးညဥ့်သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြား ရာ၏။ လေးညဥ့်လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေး ငြားအံ့၊ လေးညဥ့်လေးနေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ငါးညဥ့်ငါးနေ့တို့ပတ်လုံး လည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ငါးညဥ့်ငါးနေ့တို့ပတ်လုံး လည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ခြောက်ညဥ့် ခြောက်နေ့တို့ ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခြောက်ညဥ့် ခြောက်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ခုနစ်ညဥ့် ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုး တစ်မျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ညဥ့်ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတ္တရာသည် ငါဘုရားအား တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်မျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ထိုဓမ္မဓာတ်သာဝကပါရမီဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၃ - ဉာဏဝတ္ထုသုတ်

၃၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော ဉာဏ် ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု' တို့ကို ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု' တို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၌ သိသောဉာဏ်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်။ ပဋိသန္ဓေနေမှု

'ဇာတိ' ၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေ နေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေ နေမှု 'ဇာတိ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်။ ဘဝ၌သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက် ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်။ ပြင်းစွာ စွဲလန်းမှု 'ဥပါဒါန်'၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြင်းစွာ စွဲလန်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြင်းစွာ စွဲလန်းမှု 'ဥပါဒါန်'၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြင်းစွာ စွဲလန်းမှု 'ဥပါဒါန်'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၌ သိသော ဉာဏ်၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ ချုပ်ရာ၌ သိသော ဉာဏ်၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌ သိသောဉာဏ်၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'၌ သိသောဉာဏ်။ပ။ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ၌ သိသောဉာဏ်။ နာမ်ရုပ်၌ သိသောဉာဏ်။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'၌ သိသောဉာဏ်။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု'တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အိုခြင်း 'ဇရာ', သေခြင်း 'မရဏ'ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့အား ထိုထို ဘုံဘဝ၌ အိုခြင်း အိုသည်၏ အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း 'ဇရာ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုထိုသတ္တဝါ တို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏ အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံးကို ပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်ခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချခြင်းဟူသော သဘောကို မရဏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသည်ကား အိုခြင်း 'ဇရာ'တည်း၊ ဤသည်ကား သေခြင်း 'မရဏ'တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း 'ဇရာ', သေခြင်း 'မရဏ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ချုပ်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ် တို့နည်း၊ မှန်ကန် သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏။ ဤသည်ကား ထိုအရိယာ တပည့်၏ တရား၌ သိသော ဉာဏ်တည်း၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် မြင်အပ် သိအပ် အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ် ရောက်အပ် ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ယူအပ်သော ဤသစ္စာလေးပါးတရားတို့ဖြင့် အတိတ်အနာဂတ်၌ နည်းကို ဆောင်၏။

လွန်လေပြီးသော 'အတိတ်' ကာလ၌ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိကုန်၏၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ယခုအခါ၌ ငါ သိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကုန်၏။

နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၌ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိကုန် လတ္တံ့၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်လတ္တံ့၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို

သိကုန်လတ္တံ့၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ယခုအခါ၌ ငါ သိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကြကုန်လတ္တံ့ဟု အတိတ် အနာဂတ်တို့၌ နည်းကို ဆောင်၏၊ ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်၏ (မဂ်ဉာဏ်သို့) အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား (သစ္စာလေးပါး) တရား၌ သိသောဉာဏ် လည်းကောင်း၊ မဂ်ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ သိသော (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို “မှန်ကန်သော အယူနှင့် ပြည့်စုံသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “မှန်ကန်သောဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ဤသူတော် ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “တရားအယဉ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “(ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲသော အရိယာပညာရှိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးဝသို့ ရောက်၍ တည်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ‘နာမ်ရုပ်’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’၊ စိတ်ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို သင်္ခါရတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ပေါ်၏၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်တရားသည်ပင် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏၊ ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်၏ သစ္စာလေးပါးတရား၌ သိသောဉာဏ်တည်း။ ထိုအရိယာတပည့်သည် မြင်အပ် သိအပ် အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ် ရောက်အပ်ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ယူအပ်သော ဤသစ္စာလေးပါး တရားဖြင့် အတိတ် အနာဂတ်၌ နည်းကို ဆောင်၏။

လွန်ပြီးသော ‘အတိတ်’ကာလ၌ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့ သည် ယခုအခါ ငါ သိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကုန်၏။

နောင် ‘အနာဂတ်’ကာလ၌ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ယခုအခါ ငါ သိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကြကုန်လတ္တံ့ဟု

နည်းကို ဆောင်၏၊ ဤ သည်ကား ထိုအရိယာတပည့်၏ (မဂ်ဉာဏ်သို့) အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ အရိယာတပည့်အား (သစ္စာလေးပါး) တရား၌ သိသော ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ မဂ်ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ သိသော (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို "မှန်ကန်သောအယူနှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "မှန်ကန်သောဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသူတော် ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤသူတော်ကောင်း တရားကို မြင်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ'ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "တရားအယဉ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "(ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော အရိယာပညာရှိ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးဝသို့ ရောက်၍ တည်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ်

၃၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု'တို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု'တို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏ဟူ၍ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေ နေမှု 'ဇာတိ' မရှိခဲ့သော် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' မရှိဟု သိသောဉာဏ်။ လွန်ပြီး 'အတိတ်'ကာလ၌လည်း ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မရှိသော် အိုမှု 'ဇရာ'သေမှု 'မရဏ' မရှိဟု သိသောဉာဏ်။ နောင် 'အနာဂတ်'ကာလ၌လည်း ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မရှိသော် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' မရှိဟု သိသောဉာဏ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်လည်း ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏ ဟု သိသောဉာဏ်။

ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ပ။ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ သဠာယတန အကြောင်းခံ ကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ နာမ်ရုပ် အကြောင်း ခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏ဟု

သိသောဉာဏ်။ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ အဝိဇ္ဇာ မရှိခဲ့သော် သင်္ခါရတို့ မရှိကုန်ဟု သိသောဉာဏ်။ လွန်ပြီး 'အတိတ်'ကာလ၌လည်း အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ အဝိဇ္ဇာ မရှိခဲ့သော် သင်္ခါရတို့ မရှိကုန်ဟု သိသောဉာဏ်။ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၌လည်း အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ အဝိဇ္ဇာ မရှိသော် သင်္ခါရတို့ မရှိကုန်ဟု သိသောဉာဏ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်လည်း ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏ဟု သိသောဉာဏ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဉာဏ်တို့ကို ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု'တို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၅ - အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်

၃၅။ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ "အမေးပြဿနာသည် မသင့်လျော်" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် "ဇရာမရဏဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာ မရဏပါနည်း" ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် "ဇရာမရဏသည် တစ်မျိုး တခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တစ်ပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်း" ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ (ထိုသူ နှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း" ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်။ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် "ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ဇာတိဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇာတိသည် အဘယ်သူ၏ ဇာတိပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ "အမေးပြဿနာသည်ကား မသင့်လျော်" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် "ဇာတိဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇာတိသည် အဘယ်သူ၏ ဇာတိပါနည်း" ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် "ဇာတိသည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇာတိသည် တစ်ပါးသူ၏ ဇာတိတည်း" ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ် ပင်တည်း"

ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား"ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်။ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် "ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ဘဝဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဘဝသည် အဘယ်သူ၏ ဘဝပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ "အမေးပြဿနာသည်ကား မသင့်လျော်" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် "ဘဝဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဘဝသည် အဘယ်သူ၏ ဘဝပါနည်း" ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် "ဘဝသည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤဘဝသည် တစ်ပါးသူ၏ ဘဝတည်း"ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း" ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်။ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် "ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။ "တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏" ဟူ၍။ "ဝေဒနာ အကြောင်းခံ ကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏" ဟူ၍။ "ဖဿအ ကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏" ဟူ၍။ "သဠာယတန အ ကြောင်းခံကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏" ဟူ၍။ "နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏" ဟူ၍။ "ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏" ဟူ၍။ "သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ "အမေးပြဿနာသည်ကား မသင့်လျော်" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် "သင်္ခါရတို့ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့ ပါနည်း" ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် "သင်္ခါရတို့သည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တစ်ပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်း"ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ် ပင်တည်း" ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်။ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် "အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် - "ဇရာမရဏ သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏပါနည်း" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဇရာမရဏသည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တစ်ပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်း" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန် သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာ အယူဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်အရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။

ရဟန်း အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်- "ဇာတိသည် အဘယ်ပါ နည်း၊ ဤဇာတိသည် အဘယ်သူ၏ ဇာတိပါနည်း" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဇာတိသည် တစ်မျိုးတခြား တည်း၊ ဤဇာတိသည် တစ်ပါးသူ၏ ဇာတိတည်း" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်

တည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ် ကုန်၏၊ အမြစ်အရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။

ရဟန်း အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်- ဘဝသည် အဘယ်နည်း ။ပ။ ဥပါဒါန်သည် အဘယ်နည်း။ တဏှာသည် အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာသည် အဘယ်နည်း။ ဖဿသည် အဘယ်နည်း။ သဠာယတနသည် အဘယ်နည်း။ နာမ်ရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ ဝိညာဏ်သည် အဘယ် နည်း။ပ။

ရဟန်း အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်- “သင်္ခါရတို့သည် အဘယ် ပါနည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့ပါနည်း”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သင်္ခါရတို့သည် တစ်မျိုး တခြားတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တစ်ပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်း”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည် ထို ကိုယ်ပင်တည်း” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြားကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်အရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏ (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်

၃၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြု စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် “အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏ သည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏနည်း”ဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် “ဇရာမရဏ သည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တစ်ပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်း” ဟူ၍မူလည်း ဆိုငြား အံ့။ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်းတို့ “ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း” ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြားတည်း” ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် “ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ဖြစ်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’သည် အဘယ်နည်း။ပ။ ဘဝသည် အဘယ်နည်း။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ သည် အဘယ်နည်း။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’သည် အဘယ်နည်း။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’သည် အဘယ်နည်း။

တွေ့ ထိုမှ ‘ဖဿ’သည် အဘယ်နည်း။ တည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါး (သဠာယတန) သည် အဘယ်နည်း။ ‘နာမ် ရုပ်’သည် အဘယ်နည်း။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် “ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့နည်း” ဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် “သင်္ခါရတို့သည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တစ်ပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်း”ဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါ သည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်းတို့ “ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း” ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြားတည်း” ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် “မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် “ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် “အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏပါနည်း” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “ဇရာမရဏသည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တစ်ပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်အရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်သကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် “ဇာတိသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ဘဝသည် အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာသည် အဘယ်နည်း။ ဖဿသည် အဘယ်နည်း။ သဠာယတနသည် အဘယ်နည်း။ နာမ်ရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ ဝိညာဏ်သည် အဘယ်နည်း။ သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့နည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သင်္ခါရတို့သည် တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တစ်ပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏ ဟူ၍ (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၇ - န တုမှသုတ်

၃၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤကိုယ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ဤကိုယ်သည် ကံဟောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ (အကြောင်း တရားတို့) ပြုစီရင်အပ်သော တရားတည်း၊ စေတနာကံလျှင် အရင်းခံရှိ၏၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’၏ တည်ရာ ဖြစ်၏ ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာ၌ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏- “ဤသို့ ဤအကြောင်းတရား ရှိခဲ့သော် ဤအကျိုး တရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ အကြင်မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းခံ ကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏သာ လျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်၏။ပ။ ဤ သို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၈ - စေတနာသုတ်

၃၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်စေ့ဆော်မှုကို စေ့ဆော်၏၊ အကြင် ကြံစည်မှုကို ကြံစည်၏၊ အကြင် ကိန်းအောင်းတတ်သော တရားသည်လည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ဤစေ့ ဆော်မှု စသည်သည် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်းဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်၏၊ နောက်တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းရှိခဲ့သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မစေ့ဆော်စေကာမူ အကယ်၍ မကြံစည်စေကာမူ အကယ်၍ (အနုသယ) ကိန်း အောင်းခဲ့ငြားအံ့၊ ဤ (အနုသယ) ကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်း ရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းရှိခဲ့သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း

အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ စေ့လည်း မစေ့ဆော်၊ ကြံလည်း မကြံစည်၊ (အနုသယ)လည်း မကိန်းအောင်း၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ အနုသယ မကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း မဖြစ်၊ အကြောင်း မရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု မဖြစ်၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် မတည်သည်ရှိသော် မစည်ပင်သည်ရှိသော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ် မဖြစ်၊ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်း မရှိခဲ့သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ စေတနာသုတ်

၃၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်စေ့ဆော်မှုကို စေ့ဆော်၏၊ အကြင်ကြံစည်မှုကို ကြံစည်၏၊ အကြင်ကိန်းအောင်းတတ်သော တရားသည်လည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ဤစေ့ ဆော်မှု စသည်သည် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်း ရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ပ။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'။ ဘဝ။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'။ အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့ လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မစေ့ဆော်စေကာမူ အကယ်၍ မကြံစည်စေကာမူ အကယ်၍ (အနုသယ) ကိန်း အောင်းငြားအံ့၊ ဤ (အနုသယ) ကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်း ရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ စေ့လည်း မစေ့ဆော်၊ ကြံလည်း မကြံစည်၊ (အနုသယ)လည်း မကိန်းအောင်း၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ အနုသယ မကိန်းအောင်းခြင်းသည် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း မဖြစ်၊ အကြောင်း မရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု မဖြစ်၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် မတည်သည်ရှိသော် မစည်ပင်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်း မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ကဠာရခတ္တိယဝဂ် ===

၁၀ - တတိယ စေတနာသုတ်

၄၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်စေ့ဆော်မှုကို စေ့ဆော်၏၊ အကြင် ကြံစည်မှုကို ကြံစည်၏၊ အကြင်ကိန်းအောင်းတတ်သော တရားသည်လည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ဤစေ့ ဆော်မှု စသည်သည် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်း ရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် ညွတ်ခြင်း 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ ညွတ်ခြင်း 'တဏှာ' ရှိသော် လားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်၏၊ လားရာ 'ဂတိ'ရှိသော် စုတိ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၏၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေရှိသော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မစေ့ဆော်စေကာမူ အကယ်၍ မကြံစည်စေကာမူ အကယ်၍ (အနုသယ) ကိန်း အောင်းငြားအံ့၊ ဤအနုသယ ကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်း ရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် ညွတ်ခြင်း 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ ညွတ်ခြင်း 'တဏှာ'ရှိသော် လားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်၏၊ လားရာ 'ဂတိ'ရှိသော် စုတိ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၏၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေရှိသော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ စေ့လည်း မစေ့ဆော်၊ ကြံလည်း မကြံစည်၊ (အနုသယ)လည်း မကိန်း အောင်း၊ ထိုအခါ ဤသို့ အနုသယ မကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း မဖြစ်၊ အကြောင်း မရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု မဖြစ်။ ထိုကမ္မဝိညာဏ် မတည်သည်ရှိသော် မစည်ပင်သည် ရှိသော် ညွတ်ခြင်း 'တဏှာ' မဖြစ်၊ ညွတ်ခြင်း 'တဏှာ' မဖြစ်သော် လားရာ 'ဂတိ' မရှိ၊ လားရာ 'ဂတိ' မရှိသော် စုတိ ပဋိသန္ဓေ မဖြစ်၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ မဖြစ်သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ကဠာရခတ္တိယဝဂ်ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၁ - ပဉ္စဝေရဘယသုတ်

၄၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ငါးပါးကုန်သော ဘေး၊ ငါးပါးကုန်သော ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် အလိုရှိခဲ့သော် "ငါ့အား ငရဲ၌ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ မကောင်းသော လားရာ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း သဘော မရှိ၊ ကိန်းသေမြဲ၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏။

အဘယ် ငါးပါးကုန်သော ဘေး၊ ငါးပါးကုန်သော ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်သနည်း။ သူကြွယ် သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေး ရန်သည် ပွားစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန် သည် ငြိမ်းအေး၏။ (၁)

သူကြွယ် မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသူသည် ခိုးယူခြင်း အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ (၂)

သူကြွယ် ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူသည် ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေး ရန်သည် ပွားစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ ကာမတို့၌ မှား သောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ (၃)

သူကြွယ် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိသူသည် မမှန်စကားကို ပြောခြင်းအကြောင်း ကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ (၄)

သူကြွယ် မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသူသည် မူးယစ်မေ့လျော့ ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ (၅)

အဘယ်လေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်

လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’, အကျင့် ‘စရဏ’ တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘သုဂတ’မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘လောကဝိဒူ’ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သော သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ’ မည်တော်မူ၏၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

“မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ ‘လာလှည့် ရှုလှည့်’ ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင် သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရားတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း နှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

“မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည်အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုလည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ် ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု သံဃာတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၃)

မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော တည်ကြည်မှုသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤလေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၄)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော အဘယ်မည်သော တရားကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သနည်း၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏၊ “ဤသို့ ဤအကြောင်းတရား ရှိသော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်ပုံကား- မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်း ခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။ ဤသည်ကား

အရိယာတပည့်သည် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အပြစ်ကင်းသော တရားတည်း။

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤငါးပါးကုန်သောဘေး၊ ဤငါးပါးကုန်သော ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးကုန်သော ဤသောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် အလိုရှိခဲ့မူ "ငါ့အား ငရဲကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ မကောင်းသောလားရာ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း မရှိ၊ ကိန်းသေမြဲ၏၊ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိ ကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ပဉ္စဝေရဘယသုတ်

၄၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤငါးပါးကုန်သော ဘေး၊ ဤငါးပါးကုန်သော ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးကုန်သော ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကိုလည်း ပညာဖြင့်ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် အလိုရှိခဲ့သော် "ငါ့အား ငရဲသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ။ပ။ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း မရှိ၊ ကိန်းသေ မြဲ၏၊ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏။

အဘယ်ငါးပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့ ငြိမ်းကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူသည်။ပ။ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသူသည်။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသူသည်။ ရဟန်းတို့ မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိသူသည်။ ရဟန်းတို့ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ ရှိသူသည်။ပ။ ဤငါးပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။

အဘယ်လေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၌။ပ။ တရားတော်၌။ပ။ သံဃာတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤလေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊

အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော အဘယ်မည်သော တရားကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သနည်း၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။ပ။ ဤသည်ကား ထိုအရိယာ တပည့်သည် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အပြစ်ကင်းသော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤငါးပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။ လေးပါးကုန်သော ဤသောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤအပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် အလိုရှိခဲ့သော် "ငါ့အား ငရဲဘုံ၌ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ မကောင်းသော လားရာ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း မရှိ၊ ကိန်းသေ မြဲ၏၊ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၃ - ဒုက္ခသုတ်

၄၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကိုလည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။

နားကိုလည်းကောင်း၊ အသံတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ နား၌မှီသော သိမှု 'သောတဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ နှာခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ လျှာကိုလည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စိတ် ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲချုပ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထို တဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း။

နားကို လည်းကောင်း၊ အသံတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ နား၌ မှီသော သိမှု 'သောတဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ နှာခေါင်းကို လည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စိတ် ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၄ - လောကသုတ်

၄၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ လောကဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဟောအံ့။ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ လောကဖြစ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကိုလည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောကဖြစ်ခြင်းတည်း။

နားကိုလည်းကောင်း၊ အသံတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ နှာခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ လျှာကိုလည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'တို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏။ပ။ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက ဖြစ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ လောကချုပ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကိုလည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထို တဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက ချုပ်ခြင်းတည်း။

နားကိုလည်းကောင်း၊ အသံတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ နှာခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ လျှာကိုလည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောကချုပ်ခြင်းတည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၅ - ဉာတိကသုတ်

၄၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာတိကရွာ အုဋ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည် ဖြစ်၍ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏- မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါး တို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

နားကို လည်းကောင်း၊ အသံတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ နှာခေါင်းကို လည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကို လည်းကောင်း။ လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း။ ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ကိုလည်းကောင်း။ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'တို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

မျက်စိကိုလည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊

ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုချုပ်၏။ နားကိုလည်းကောင်း၊ အသံတို့ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍။ပ။ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်ကို ကြားလောက်ရာအရပ်၌ ရပ်တည်နေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အနီး၌နေသော ထိုရဟန်းကို မြင်တော်မူသောကြောင့် ထိုရဟန်းအား "ရဟန်း သင်သည် ငါဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားကို ကြားသည် မဟုတ်လော"ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ကြားပါ၏ ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်း သင်သည် ဤတရားတော်ကို သင်ယူလော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဤတရားတော်ကို လေ့ကျက်လော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဤတရားတော်ကို ဆောင်လော့၊ ရဟန်း ဤတရားတော်သည် အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၍ မြတ်သောအကျင့်၏ အစဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၆ - အညတရ ဗြာဟ္မဏသုတ်

၄၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ထိုသူသည် ပြုလုပ်၏၊ ထိုပြုလုပ်သူသည် ခံစားသလော" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား "ထိုသူသည် ပြုလုပ်၏။ ထိုပြုလုပ်သူသည် ခံစားအပ်၏" ဟူသော ဤအယူသည် တစ်ခုသော အစွန်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ တစ်ပါးသော သူသည် ပြုလုပ်၏၊ ပြုလုပ်သူမှ တစ်ပါးသော သူသည် ခံစားသလော" ဟု လျှောက်ပြန်၏။ ပုဏ္ဏား "တစ်ပါးသော သူသည် ပြုလုပ်၏၊ ပြုလုပ်သူမှ တစ်ပါးသော သူသည် ခံစား၏" ဟူသော ဤအယူသည်ကား ဒုတိယအစွန်းတည်း၊ ပုဏ္ဏား ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့ကို မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟော တော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်)

အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ အစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်ကြားလေ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၇ - ဇာဏုဿောဏိသုတ်

၄၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် ရှိပါသလော” ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား “အလုံးစုံသည် ရှိ၏” ဟူသော ဤအယူသည် တစ်ခုသော အစွန်းတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် မရှိပါသလော” ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ပုဏ္ဏား “အလုံးစုံသည် မရှိ” ဟူသော ဤအယူသည်လည်း ဒုတိယအစွန်းတည်း၊ ပုဏ္ဏား ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၈ - လောကာယတိကသုတ်

၄၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ လောကာယတိကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် ရှိပါသလော" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား "အလုံးစုံသည် ရှိ၏" ဟူသော ဤအယူသည် တစ်ခုသော လောကချဲ့ တရားပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် မရှိပါသလော" ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား "အလုံးစုံသည် မရှိ" ဟူသော ဤအယူသည် ဒုတိယ လောကချဲ့ တရားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် တူသောသဘော ရှိပါသလော" ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား "အလုံးစုံသည် တူသောသဘော ရှိ၏" ဟူသော ဤအယူသည် တတိယ လောကချဲ့ တရားပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် ထူးခြားသောသဘော ရှိပါသလော" ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား "အလုံးစုံသည် ထူးခြားသောသဘော ရှိ၏" ဟူသော ဤအယူသည် စတုတ္ထ လောကချဲ့ တရားပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ် အလတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် လောကာယတိကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ အစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၉ - အရိယသာဝကသုတ်

၄၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံ မဖြစ်- “အသို့နည်း အဘယ်တရားရှိသော် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဘဝ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ဖြစ်သနည်း” ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှတစ်ပါး အားထား ယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ဉာဏ်သည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ “ဤအကြောင်း တရားရှိသော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ရှိသော် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် ရှိသော် သဠာယတန ဖြစ်၏၊ သဠာယတန ရှိသော် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ ရှိသော် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ ရှိသော် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာ ရှိသော် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် ရှိသော် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ ရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဇာတိ ရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏” ဟု အသိဉာဏ်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ထို အရိယာတပည့်သည် “ဤလောကသည် ဤသို့ ဖြစ်၏” ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံ မဖြစ်- “အသို့နည်း- အဘယ်တရား မရှိသော် အဘယ်တရား မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် သဠာယတန မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဖဿ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဝေဒနာ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် တဏှာ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဥပါဒါန် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဘဝ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဇာတိ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း” ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှ တစ်ပါး အားထားယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ဉာဏ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ “ဤအကြောင်း တရားသည် မရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ မရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်၊ သင်္ခါရတို့ မရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ် မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် မရှိသော် သဠာယတန မဖြစ်။ပ။ ဘဝ မဖြစ်။ ဇာတိ မဖြစ်၊ ဇာတိ မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် “ဤလောက၌ ဤသို့ ချုပ်၏” ဟု သိ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ လောကဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လောကချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ

ဤအရိယာ တပည့်ကို ကောင်းသောအယူနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍လည်းကောင်း။ပ။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးသို့ ရောက်၍ တည်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ အရိယသာဝကသုတ်

၅၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ တပည့်အား ဤသို့သော အကြံ မဖြစ်- "အသို့နည်း အဘယ်တရား ရှိသော် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် တရားရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ဘဝ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်သနည်း" ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှ တစ်ပါး အားထား ယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ဉာဏ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ "ဤအကြောင်း တရားရှိသော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာရှိသော် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်ရှိသော် သဠာယတန ဖြစ်၏၊ သဠာယတနရှိသော် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿရှိသော် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာရှိသော် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာရှိသော် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်ရှိသော် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဇာတိရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့် သည် "ဤလောကသည် ဤသို့ ဖြစ်၏" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံ မဖြစ်- "အသို့ နည်း- အဘယ်တရား မရှိသော် အဘယ်တရား မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် အဘယ် တရား ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် သဠာယတန မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဖဿ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဝေဒနာ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် တဏှာ မဖြစ်သနည်း။ပ။ ဥပါဒါန်သည်။ ဘဝသည်။ ဇာတိသည် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဇရာ မရဏသည် မဖြစ်သနည်း" ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှ တစ်ပါး အားထား ယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ဉာဏ်သည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ "ဤအကြောင်း တရားသည် မရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့်

ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ မရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်၊ သင်္ခါရတို့ မရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ် မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် မရှိသော် သဠာယတန မဖြစ်။ပ။ ဇာတိ မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ဤလောကသည် ဤသို့ ချုပ်၏" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ လောကဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်းဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို မှန်ကန်သော အယူနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ မှန်ကန်သောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍လည်းကောင်း ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ'ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ တရားအယဉ်သို့ ရောက်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော အရိယာပညာရှိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အမြိုက် 'နိဗ္ဗာန်' တံခါးဝသို့ ရောက်၍ တည်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဂဟပတိဝဂ်ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၁ - ပရိဝီမံသနသုတ်

၅၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ စူးစမ်းသည် ရှိသော် အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတော် တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ထုတ်ဆောင် သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် မှီခိုရာ ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုတရား၏ အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်၌သာလျှင် ထင်ပါစေလော၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာ ရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန်လတ္တံ့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော် "အထူးထူး အပြားပြား များလှစွာသော အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဟု ဆိုအပ်သော အကြင်ဆင်းရဲသည် လောက၌ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း" ဟု စူးစမ်းဆင်ခြင်၏၊ ထို ရဟန်းသည် စူးစမ်းဆင်ခြင်သည် ရှိသော် ဤသို့ သိ၏၊ "အထူးထူးအပြားပြား များလှစွာသော အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ဟု ဆိုအပ်သော အကြင်ဆင်းရဲသည် လောက၌ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲသည်ကား ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဇာတိကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဇာတိ လျှင် အမွန်အစရှိ၏၊ ဇာတိရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏၊ ဇာတိ မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်" ဟု (သိ၏)။

ထိုရဟန်းသည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသိသောအတိုင်း တရားသို့ အစဉ်လိုက်သည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ချုပ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ရဟန်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထိုမှတစ်ပါး (ရဟန်းသည်) စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော် "ဤပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' သည် အဘယ် တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် တရား မရှိသော် ဇာတိ မဖြစ်သနည်း" ဟု စူးစမ်းဆင်ခြင်၏၊ ထိုရဟန်းသည့်စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ဤသို့ သိ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊

ဘဝကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဘဝလျှင် အမွန်အစရှိ၏၊ ဘဝရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဘဝ မရှိသော် ဇာတိ မဖြစ်”ဟု (သိ၏)။

ထိုရဟန်းသည် ဇာတိကိုလည်း သိ၏၊ ဇာတိ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသိသောအတိုင်း တရားသို့ အစဉ်လိုက်သည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ဇာတိချုပ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထိုမှတစ်ပါး (ရဟန်းသည်) စူးစမ်းဆင်ခြင်သည် ရှိသော် “ဤဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်း ရှိသနည်း။ပ။ ဤပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း။ ဤတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’သည်။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’သည်။ ဤတည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါး (သဠာယတန) သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသ နည်း။ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ ဤသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည်။ ဤပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း။ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း” ဟု စူးစမ်းဆင်ခြင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် စူးစမ်းဆင်ခြင်သည် ရှိသော် “ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’လျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အမွန်အစရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာရှိသော် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ မရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်” ဟု (သိ၏)။

ထိုရဟန်းသည် သင်္ခါရတို့ကိုလည်း သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသိသောအတိုင်း တရားသို့ အစဉ်လိုက်သည် ဖြစ်၍လည်း ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သည် ဖြစ်အံ့၊ ကုသိုလ်ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သည် ဖြစ်အံ့၊ အကုသိုလ်ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ (အရူပ) ကုသိုလ်သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သည် ဖြစ်အံ့၊ အရူပဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင်အခါ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကင်း၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ပုညာဘိသင်္ခါရကို မပြု၊ အပုညာဘိသင်္ခါရကို မပြု၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရကို မပြု၊ မပြုသည်ရှိသော် မစေ့ဆော်သည်ရှိသော် လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်း၊ မစွဲ လမ်းသည်ရှိသော် မတပ်မက်၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင်လျှင် ကိလေသာ ချုပ်ငြိမ်း၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ “ထိုသုခဝေဒနာသည် အမြဲ မရှိ”ဟု သိ၏၊ “တဏှာဖြင့် မစွဲယူအပ်”ဟု သိ၏၊ “မနှစ်သက်အပ်”ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ “ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည် အမြဲ မရှိ”ဟု သိ၏၊ “တဏှာအားဖြင့် မစွဲယူအပ်” ဟု သိ၏၊ “မနှစ်သက်အပ်” ဟု သိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ “ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည် အမြဲ မရှိ” ဟု သိ၏၊ “တဏှာအားဖြင့် မစွဲယူအပ်” ဟု သိ၏၊ “မနှစ်သက်အပ်” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို အကယ်၍ခံစားအံ့၊ ထိုသုခဝေဒနာကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့နှင့်) မယှဉ်မူ၍ ခံစား၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို အကယ်

၍ ခံစားအံ့၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့နှင့်) မယှဉ်မူ၍ ခံစား၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့နှင့်) မယှဉ်မူ၍ ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ပဉ္စဒွါရိကဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် "ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော မနောဒွါရိကဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် "ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အလုံးစုံသော ခံစားမှုတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့၊ ကိုယ်ကောင်တို့သာ ကြွင်းကျန်ကုန်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် အိုးဖုတ်ရာ ဖိုမှ ပူသော အိုးကို ထုတ်၍ ညီညွတ်သော မြေအပြင်၌ အအေးခံထားရာ၏၊ ထိုထားရာအရပ်၌ အပူငွေ့သည် ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးရာ၏၊ အိုးခွက်တို့သာ ကြွင်းကျန်ကုန်ရာ၏၊ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ပဉ္စဒွါရိကဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် "ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော မနောဒွါရိကဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် "ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ "ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အလုံးစုံသော ခံစားမှုတို့သည် မနှစ် သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့၊ ကိုယ်ကောင်တို့သာ ကြွင်းကျန်ကုန် လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အာသဝကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ပုညာဘိသင်္ခါရကိုမူလည်း ပြုရာသေးသလော၊ အပုညာဘိသင်္ခါရကိုမူလည်း ပြုရာသေးသလော၊ အာနေဉ္ဇာဘိ သင်္ခါရကိုမူလည်း ပြုရာသေးသလောဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မပြုရာပါဟု လျှောက်ကုန်၏။ အချင်းခပ်သိမ်း ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ မရှိသော် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် သည် ထင်သေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဝိညာဏ်သည် မရှိခဲ့သော် ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ထင်သေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်း ခပ်သိမ်း နာမ်ရုပ် မရှိသော် နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနသည် ထင်ရာသေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်း ခပ်သိမ်း သဠာယတန မရှိသော် သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿသည် ထင်ရာသေးသလော။ အသျှင် ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဖဿ မရှိသော် ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာသည် ထင်ရာသေး သလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဝေဒနာ မရှိသော် ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာ သည် ထင်ရာသေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း တဏှာ မရှိသော် တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်သည် ထင်ရာသေး သလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဥပါဒါန် မရှိ သော် ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝသည် ထင်ရာသေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်း ခပ်သိမ်း ဘဝ မရှိသော် ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိသည် ထင်ရာသေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင် ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဇာတိ မရှိသော် ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏသည် ထင်ရာသေးသလော။ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားသည် ဤအတိုင်းပင်တည်း၊ ဤတရားတော် သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားတော်ကို ယုံမှား မရှိမူ၍ ယုံကြည် ကြကုန်လော့၊ သက်ဝင်ကြကုန်လော့၊ ဤတရားတော်၌ သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ကင်းကုန်လော့၊ ဤသည်လျှင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၂ - ဥပါဒါနသုတ်

၅၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော (တေဘူမိက) တရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွား၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လှည်းဆယ်စီးတိုက် အစီးနှစ်ဆယ်တိုက် အစီးသုံးဆယ်တိုက် အစီးလေးဆယ်တိုက် ထင်းတို့၏ မီးပုံကြီးသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ ထိုမီးပုံကြီး၌ ယောကျ်ားသည် မြက်ခြောက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားချေးခြောက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထင်းခြောက်တို့ကိုလည်းကောင်း အခါအားလျော်စွာ ထည့်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ထည့်သော် ထိုမီးပုံကြီးသည် ထိုမြက်ခြောက်စသော အစာရှိသည်ဖြစ်၍ မြက်ခြောက်စသော လောင်စာရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တောက်လောင် နေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လှည်းဆယ်စီးတိုက် အစီးနှစ်ဆယ်တိုက် အစီးသုံးဆယ်တိုက် အစီးလေးဆယ်တိုက် ထင်းတို့၏ မီးပုံကြီးသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ ထိုမီးပုံကြီး၌ ယောကျ်ားသည် မြက်ခြောက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားချေးခြောက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထင်းခြောက်တို့ကိုလည်းကောင်း အခါအားလျော်စွာ မထည့်တော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မထည့်သည်ရှိသော် ထိုမီးပုံကြီးသည် ရှေးဖြစ်သော မီးစွဲငြိရာ ထင်း၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အခြားလောင်စာကိုလည်း မရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း လောင်စာ မရှိမူ၍ ငြိမ်းအေးလေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၃ - သံယောဇနသုတ်

၅၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း 'သံယောဇဉ်'၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဉပါဒါန်' ဖြစ်၏၊ ဉပါဒါန် အကြောင်း ခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံ ကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံး မသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဉပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဉပမာသော်ကား ဆီကိုလည်းကောင်း၊ မီးစာကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက် လောင်နေ၏။ ထိုဆီမီး၌ ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆီကို သွန်းလောင်းရာ၏၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်ပေးရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆီမီးသည် ထိုအစာရှိသည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ထိုမီးစာလျှင် စွဲလောင်ရာရှိသည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တောက်လောင် နေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာ ဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဉပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဉပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံ ကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဉပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ သော သူအား တဏှာသည် ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဉပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ဉပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဉပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဉပမာသော်ကား ဆီကိုလည်းကောင်း၊ မီးစာကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက် လောင်နေရာ၏၊ ထိုဆီမီး၌ ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆီကို မသွန်းလောင်း၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်မပေးတော့ချေ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆီမီးသည် ရှေးဖြစ်သော မီးစာ၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော မီးစာကို မရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း လောင်စာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဉပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယသံယောဇနသုတ်

၅၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကိုလည်းကောင်း၊ မီးစာကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက်လောင်နေရာ၏။ ထိုဆီမီး၌ ယောကျ်ားသည် အခါအား လျော်စွာ ဆီကို သွန်းလောင်းရာ၏၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်ပေးရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆီမီးသည် ထိုအစာရှိသည် ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ထိုမီးစာလျှင် စွဲလောင်ရာ ရှိသည် ဖြစ်၍ လည်းကောင်း ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တောက်လောင်နေရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကိုလည်းကောင်း၊ မီးစာကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက် လောင်နေရာ၏။ ထိုဆီမီး၌ ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆီကို မသွန်းလောင်း၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်မပေးတော့ချေ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆီမီးသည် ရှေးဖြစ်သော မီးစာ၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော မီးစာကို မရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း လောင်စာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၅ - မဟာရုက္ခသုတ်

၅၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ သာယာဖွယ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဖီလာ (ကန့်လန့်) သို့လည်းကောင်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသောအမြစ်တို့သည် အထက်သို့ ဩဇာဓာတ်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆောင်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် ထိုဩဇာဓာတ်လျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုဩဇာဓာတ်လျှင် စွဲယူရာရှိသည် ဖြစ်၍ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ် ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏ ။ပ။ ဤသို့ လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာပြီးသော် ထိုသစ်ပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်းကို ဖြတ်ပြီး၍ မြေကို တူးရာ၏၊ မြေကို တူးပြီး၍ အမြစ်တို့ကို ထုတ်ရာ၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းရင်းရိုးမျှလောက်သော အမြစ် ညှောက်ကလေး တို့ကိုသော်လည်း နုတ်ပစ်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသစ်ပင်ကို အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်ရာ၏၊ အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်ပြီး၍ ခွဲရာ၏၊ ခွဲပြီး၍ အစိတ်စိတ် ပြုရာ၏၊ အစိတ်စိတ် ပြုပြီး၍ လေနေပူ၌ ခြောက်သွေ့ စေရာ၏၊ လေနေပူ၌ ခြောက်သွေ့စေပြီး၍ မီးဖြင့် ရှို့ရာ၏၊ မီးဖြင့် ရှို့ပြီး၍ ပြာကို ပြုရာ၏၊ ပြာဖြစ်အောင် ပြုပြီး၍ ပြင်းစွာလာသော လေ၌မူလည်း လွှင့်ရာ၏၊ လျင်မြန်သော ရေအလျဉ်ရှိသော မြစ်၌သော်လည်း မျှောရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် အရင်းပြတ် သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ် ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ မဟာရုက္ခသုတ်

၅၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဖီလာ (ကန့်လန့်) သို့လည်းကောင်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ ဩဇာဓာတ်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထို သစ်ပင်ကြီးသည် ထိုဩဇာဓာတ်ကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍ ထိုဩဇာဓာတ်လျှင် စွဲမှီရာရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံ ကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသစ်ပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်း၌ ဖြတ် ပြီး၍ မြေကို တူးရာ၏၊ မြေကို တူးပြီး၍ အမြစ်တို့ကို ထုတ်ရာ၏။ပ။ လျှင်မြန်သော ရေအလျဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျှောရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် အမြစ်အရင်းကို ဖြတ်ပြီးသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၇ - တရုဏ ရုက္ခသုတ်

၅၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်း ခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပျိုနုသော သစ်ပင်သည် ရှိရာ၏၊ ပျိုနုသော သစ်ပင်အား ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ အမြစ်တို့ကို သန့်စင်စေရာ၏၊ အခါအားလျော်စွာ မြေစာ ကျွေးရာ၏၊ အခါအား လျော်စွာ ရေပေးရာ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် သစ်ပင်ပျိုသည် ထိုမြေရေလျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုမြေရေလျှင် စွဲယူရာရှိသည်ဖြစ်၍ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာ ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပျိုနုသော သစ်ပင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏။ပ။ လျင်မြန်သော ရေအလျဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျှောရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ပျိုသည် ဖြတ်ပြီးသော အရင်းအမြစ်ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ အပြစ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၈ - နာမရူပသုတ်

၅၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး (သဠာယတန) ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဖီလာ (ကန့်လန့်) သို့လည်းကောင်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ သြဇာဓာတ်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် ထိုသြဇာဓာတ်လျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုသြဇာဓာတ်လျှင် စွဲယူ ရာရှိသည် ဖြစ်၍ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏ ။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏။ပ။ နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ကို ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့ လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၉ - ဝိညာဏသုတ်

၅၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား ဝိညာဏ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်တို့သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား ဝိညာဏ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား ဝိညာဏ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏။ပ။ နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား ဝိညာဏ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ဒုက္ခဝဂ် ===

၁၀ - နိဒါနသုတ်

၆၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ အသျှင်ဘုရား ဤ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) သည် အလွန်လည်း နက်နဲပါ၏၊ နက်နဲသော အရိပ်အရောင်လည်း ထင်ပါ၏၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း အကျွန်ုပ်အား တိမ်သကဲ့သို့ ထင်ပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) သည် နက်လည်း နက်နဲ၏၊ နက်နဲသော အရိပ်အရောင်လည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ ဤ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) တရားကို လျော်စွာ မသိနိုင်သောကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သောကြောင့် ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် ရက်ကန်း ချည်ထွေးကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖြူဆံမြက်ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်၍ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်။

အာနန္ဒာ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ၊ နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏၊

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဖီလာ (ကန့်လန့်) သို့လည်းကောင်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ သြဇာဓာတ်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် ထိုသြဇာဓာတ်လျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုသြဇာဓာတ်လျှင် စွဲယူရာရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွား၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏၊

အာနန္ဒာ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသစ်ပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်း၌ ဖြတ်ပြီး၍ မြေကို တူးရာ၏၊ မြေကို တူးပြီး၍ အမြစ်တို့ကို ထုတ်ရာ၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းရင်းရိုးမျှ လောက်ဖြစ်သော အမြစ်ငယ်ကလေးကို ပင်သော်လည်း နုတ်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် သစ်ပင်ကို အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်ရာ၏၊ အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်ပြီး၍ ခွဲရာ၏၊ ခွဲပြီး၍ အစိတ်စိတ် ပြုရာ၏၊ အစိတ်စိတ် ပြုပြီး၍ လေ နေပူ၌ ခြောက် သွေ့စေရာ၏၊ လေ နေပူ၌ ခြောက်သွေ့စေပြီး၍ မီးဖြင့် ရှို့ရာ၏၊ မီးဖြင့် ရှို့ပြီး၍

ပြာပြုရာ၏၊ ပြာဖြစ် အောင် ပြုပြီး၍ ပြင်းစွာလာသော လေ၌မူလည်း လွင့်ရာ၏၊ လျင်မြန်သော ရေအလျဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျှောရာ၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် အရင်း ပြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောသည် ဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏၊ ဇာတိ ချုပ်ကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ် ခြောက်ခုမြောက် ဒုက္ခဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၁ - အဿုတဝါသုတ်

၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြား အမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၏ တိုးပွားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း ထင်၏။ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဤကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်းကင်း မှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် စိတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မနောဟူ၍လည်းကောင်း ဝိညာဏ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရား၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဤစိတ်ဟူသော သဘောတရားကို “ဤသည်ကား ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါ ဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု ရှည်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) စွဲယူအပ်၏၊ မြတ်နိုးအပ်၏၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ် သည် ထိုစိတ် ဟူသော သဘောတရား၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် အလိုရှိခဲ့သော် မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်ကို အတ္တဟူ၍ ကပ်ရောက်ရာ၏၊ စိတ်ကိုမူ မကပ်ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး တည် သည်ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ သုံးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ လေးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ငါးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆယ် နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနှစ်သုံး ဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ်လေးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ် ငါးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး တည်သည် ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ် တစ်ရာထက် အလွန် တည်သည်ကို လည်းကောင်း ထင်မြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မနောဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုအပ် သော သဘောတရားသည် ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ နေ့၌လည်းကောင်း တခြားတစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်၏၊ တခြားတစ်ပါးသည် ချုပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တောအုပ်၌ လှည့်လည်သော မျောက်သည် သစ်ကိုင်းကို ကိုင်ရာ၏၊ ထိုသစ်ကိုင်းကို လွှတ်၍ တစ်ပါးသော သစ်ကိုင်းကို ကိုင်ရာ၏၊ ထိုသစ်ကိုင်းကိုပင် လွှတ်ပြန်၍ တစ်ပါးသော သစ်ကိုင်းကို ကိုင်ယူပြန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မနောဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရားသည် ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ နေ့၌လည်းကောင်း တခြားတစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်၏၊ တခြား တစ်ပါးသည် ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏၊ “ဤအကြောင်းတရား ရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရားသည် မရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ယင်းအကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုးတရား ဖြစ်ပုံကား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏” ဟု (ကောင်းစွာ သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏)။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ မြင်သော် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်ရာ၌ “ကိလေသာမှ လွတ်၏” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ”ဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ အဿုတဝါသုတ်

၆၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၏ တိုးပွားခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ထင်၏။ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဤကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မနောဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ် ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရား၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဤစိတ် ဟူသော သဘောတရားကို “ဤသည်ကား ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါ ဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါ၏ ကိုယ်အတ္တတည်း” ဟူ၍ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) စွဲယူအပ်၏၊ မြတ်နိုး အပ်၏၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ထိုစိတ်

ဟူသော သဘောတရား၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် အလိုရှိခဲ့သော် မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်ကို အတ္တဟူ၍ ကပ်ရောက်ရာ၏၊ စိတ်ကိုမူ မကပ်ရောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်သည် တစ်နှစ် ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ သုံးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ လေးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ ငါးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည် ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ် သုံးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ်လေးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ် ငါးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်ရာ ပတ်လုံး တည်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အနှစ် တစ်ရာထက်အလွန် တည်သည်ကို လည်းကောင်း ထင်မြင် အပ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မနောဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရားသည် ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ နေ့၌လည်းကောင်း တခြားတစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်၏၊ တခြားတစ်ပါးသည် ချုပ်၏၊

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ကို သာလျှင် သင့်လျော်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း၏၊ “ဤသို့ ဤအကြောင်းတရား ရှိသော် ဤ အကျိုးတရားသည် ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်း တရား မရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏”၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာခံစားမှု ‘သုခဝေဒနာ’၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍ ချမ်းသာ ခံစားမှု ‘သုခဝေဒနာ’ ဖြစ်၏၊ ထိုသုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ဖဿအား လျော်စွာ ခံစားအပ်သော သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ သည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခံစားမှု ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍ ဆင်းရဲခံစားမှု ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ဖြစ်၏၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ဖဿအား လျော်စွာ ခံစားအပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာသည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’လည်း မဟုတ် ချမ်းသာ ‘သုခ’လည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု ‘ဥပေက္ခာဝေဒနာ’၏ အကြောင်းဖြစ် သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍ ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’လည်း မဟုတ် ချမ်းသာ ‘သုခ’လည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု ‘ဥပေက္ခာဝေဒနာ’ ဖြစ်၏၊ ထိုဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖဿအား လျော်စွာ ခံစားအပ်သော ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထင်းချောင်း နှစ်ချောင်းတို့၏ ပွတ်တိုက်ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် အပူ ဓာတ်ငွေ့သည် ဖြစ်၏၊ မီးဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုထင်းချောင်း နှစ်ချောင်းတို့ကိုပင်လျှင် အထူးထူး ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ထင်းချောင်းအား လျော်သော အပူဓာတ်ငွေ့ ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ချမ်းသာခံစားမှု ‘သုခဝေဒနာ’၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍ချမ်းသာခံစားမှု ‘သုခဝေဒနာ’ ဖြစ်၏၊ ထိုသုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖဿအား လျော်စွာ ခံစားအပ်သော သုခဝေဒနာသည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။ပ။ ဆင်းရဲခံစားမှု ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍။ ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’လည်း မဟုတ် ချမ်းသာ ‘သုခ’လည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု ‘ဥပေက္ခာဝေဒနာ’၏ အကြောင်းဖြစ်သော ‘ဖဿ’ကို စွဲ၍ ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’လည်း မဟုတ် ချမ်းသာ ‘သုခ’လည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု ‘ဥပေက္ခာဝေဒနာ’သည် ဖြစ်၏၊ ထိုဒုက္ခလည်း မဟုတ်

သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖဿအား လျော်စွာ ခံစားအပ်သော ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ မြင်သည် ရှိသော် ဖဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်ရာ၌ "ကိလေသာမှ လွတ်၏" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ"ဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၃ - ပုတ္တမံသူပမသုတ်

၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက် (ထောက်ပံ့)ခြင်းငှါလည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ' တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်စေ, နူးညံ့ သည်လည်းဖြစ်စေ အလုပ်အလွေးကို ပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရအာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဖဿာဟာရ၊ သုံးခုမြောက်သော မနောသဉ္စေတနာဟာရ၊ လေးခုမြောက်သော ဝိညာဏာဟာရတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ တို့အား ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်းငှါ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ' တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရအာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် အနည်းငယ်သော ရိက္ခာကို ယူ၍ (သွားလာမှုခက်သော) ခရီးခဲသို့ သွား ကုန်ရာ၏၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့အား ချစ်ခင်အပ် နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တစ်ယောက်တည်း သော သားငယ်သည်လည်း ရှိရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ခရီးခဲသို့ သွားကုန်သော ထိုလင်မယား နှစ် ယောက်တို့အား အနည်းငယ်သော စားနပ်ရိက္ခာသည် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ထိုလင်မယား နှစ် ယောက်တို့အား မကူးမြောက်ကြရသေးသော ဤခရီးခဲသည်လည်း ကြွင်းကျန်သေး၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့အား ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်၏- "ငါတို့အား အနည်းငယ်မျှသော ရိက္ခာသည်လည်း ကုန်ခန်းပြီ၊ မကူးမြောက်ကြရသေးသော ခရီးခဲသည်လည်း ကြွင်းကျန်သေး၏၊ အကယ်၍ ငါတို့ သည် ချစ်ခင်အပ် နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တစ်ယောက်တည်းသော သားငယ်ကို သတ်၍ အသားညှပ် အသားတုံး ပြုပြီးလျှင် သားငယ်၏ အသားတို့ကို စားကြကုန်လျက် ထိုကြွင်းကျန် သေးသော ခရီးခဲကို ကူးမြောက်ကြရမူကား ကောင်းလေရာ၏၊ သုံးယောက်စလုံး မပျက်စီးပါစေ

ကုန်လင့်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ လင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော ထိုတစ်ယောက် တည်းသော သားငယ်ကို သတ်၍ အသားညှင်း အသားတုံး ပြုပြီးလျှင် သားငယ်၏အသားတို့ကို စားကြ ကုန်လျက် ဤသို့ ကြွင်းကျန်သေးသော ထိုခရီးခဲကို ကူးမြောက်ကုန်ရာ၏၊ ထိုလင်မယား နှစ်ယောက်တို့ သည် သားငယ်၏ အသားတို့ကို စားလည်း စားကုန်၏၊ “တစ်ယောက်တည်းသော သားကလေး အဘယ်မှာနည်း၊ တစ်ယောက်တည်းသော သားကလေး အဘယ်မှာနည်း” ဟု ဆို၍ ရင်တို့ကိုလည်း ထုကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် မြူး တူးခြင်းငှါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်ရာသလော၊ မာန်ယစ်ခြင်းငှါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင် ကုန်ရာသလော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်ရာသလော၊ အပြေ အပြစ် ပြုခြင်းငှါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်ရာသလောဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဟုတ်ပါ။ ရဟန်းတို့ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် ခရီးခဲကို ကူးမြောက်ရုံငှါသာလျှင် အာဟာရကို သုံးဆောင်ကြ ကုန်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရားဟုတ်ပါ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် “ကဗဠီကာရအာဟာရကို မှတ်အပ်၏” ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရအာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ တပ်မက်မှု ကာမရာဂကို ပိုင်းခြား သိနိုင်၏၊ ကာမဂုဏ် ငါးပါး၌ တပ်မက်မှု ကာမရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် အရိယာတပည့်သည် အကြင်ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်နှောင်ဖွဲ့မှု ‘ကာမရာဂသံယောဇဉ်’နှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ဤကာမဘုံလောကသို့ လာရောက်၏၊ ထိုနှောင်ဖွဲ့မှု သံယောဇဉ်သည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အရေ မရှိ သော နွားမသည် နံရံကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ နံရံကို မှီနေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲ ကုန်ရာ၏၊ အကယ်၍ သစ်ပင်ကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ သစ်ပင်ကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထို နွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ အကယ်၍ ရေကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ ရေကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ အကယ်၍ လဟာပြင်ကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ လဟာပြင်ကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် အရပ်မဆို တစ်ခုခုသော အရပ်ကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ ထိုအရပ်ကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် “ဖဿာဟာရကို မှတ်အပ်၏” ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် ဝေဒနာ သုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ ဝေဒနာ သုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် အရိယာတပည့်အား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တသူ (လက်ခုပ်တစ်ဖောင်) ကျော်မျှရှိသော မီးကျီးတွင်းသည် အခိုးအလျှံကင်းသော မီးကျီးတို့ဖြင့် ပြည့်ရာ၏၊ ထိုအခါ အသက်ရှည်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာကို အလိုရှိသော ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို အားကြီးကုန်သော ယောကျ်ားနှစ်ယောက် တို့သည် လက်မောင်း အသီးသီးတို့၌ ကိုင်၍ ထိုမီးကျီးတွင်းသို့ ဆွဲငင်ကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောကျ်ားအား မီးကျီးစုမှ ဝေးလိုသော စေတနာ ဝေးလိုသော တောင့်တမှု ဝေးလိုသော ဆောက်တည်မှုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ားအား “ငါသည် အကယ်၍ ဤ မီးကျီးတွင်းသို့ ကျအံ့၊ ထိုမီးကျီးတွင်းသို့ ကျခြင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက် နီးပါး ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်လိမ့်မည်” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာသောကြောင့်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် “မနောသဉ္စေတနာဟာရကို မှတ်အပ်၏” ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော်

တဏှာသုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ တဏှာသုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် အရိယာတပည့်အား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော သူခိုးကို ဖမ်း၍ "အရှင်မင်းကြီး ဤသူသည် ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော သူခိုးပါတည်း၊ ဤသူအား အရှင်မင်းကြီး အလိုရှိတိုင်းသော ဒဏ်ကို စီရင်တော်မူပါလော့" ဟု မင်းအား ပြကုန်ရာ၏၊ ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့ကို မင်းသည် "မင်းချင်းတို့ သွားကြကုန်လော့၊ ဤယောကျ်ားကို နံနက်အခါ၌ လှံပေါင်းတစ်ရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်လော့" ဟု ဆို၏၊ ထိုယောကျ်ားကို နံနက်အခါ၌ လှံပေါင်းတစ်ရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏၊ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် နေ့လယ်အခါ၌ "မင်းချင်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် အဘယ်သို့ ရှိလေသနည်း" ဟု မေးရာ၏၊ မင်းမြတ် ထိုအတိုင်းပင်လျှင် အသက်ရှင်လျက် နေပါ၏ ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့ကို မင်းသည် "မင်းချင်းတို့ သွားကြကုန်၊ ထိုယောကျ်ားကို နေ့လယ်အခါ၌ လှံပေါင်းတစ်ရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်ဦးလော့"ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို နေ့လယ်အခါ၌ လှံပေါင်းတစ်ရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏၊ ထို့နောက် မင်းသည် ညချမ်းအခါ၌ "မင်းချင်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် အဘယ်သို့ ရှိလေသနည်း" ဟု မေးရာ၏၊ မင်းမြတ် ထိုအတိုင်းပင်လျှင် အသက်ရှင်လျက် နေပါ၏ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့ကို မင်းသည် "မင်းချင်းတို့ သွားကြကုန်၊ ညချမ်းအခါ၌ လှံပေါင်းတစ်ရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်ဦးလော့" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို ညချမ်းအခါ၌ လှံပေါင်းတစ်ရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ ကုန်သနည်း၊ တစ်နေ့တည်း၌ လှံပေါင်းသုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ညှဥ်းဆဲအပ်သည်ရှိသော် ထိုလှံပေါင်းသုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုယောကျ်ားသည် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ဒုက္ခ ဝေဒနာကို ခံစားရာသလော၊ အသျှင်ဘုရား တစ်ချောင်းသော လှံဖြင့်ပင်လည်း ထိုးသတ်ညှဥ်းဆဲသည် ရှိသော် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ဝေဒနာကို ခံစားရရာ၏၊ လှံပေါင်းသုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ညှဥ်းဆဲအပ်သော်ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် "ဝိညာဏာဟာရကို မှတ်အပ်၏" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာ ဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသည် ရှိသော် အရိယာတပည့်အား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီဟု ငါဘုရား ဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၄ - အတ္ထိရာဂသုတ်

၆၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက် (ထောက်ပံ့)ခြင်းငှါ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ'တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကြမ်းတမ်း သည်လည်း ဖြစ်စေ, နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ အလုပ်အလွေးကို ပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရအာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဖဿာဟာရ၊ သုံးခုမြောက်သော မနောသဉ္စေတနာဟာရ၊ လေးခုမြောက်သော ဝိညာဏာ ဟာရတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီး သတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းငှါလည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ' တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏၊ ထို တေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏၊ ထို တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိက ဝဋ်ကို "စိုးရိမ်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝဋ်ကို "စိုးရိမ်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပန်းဆိုးသမားသည် လည်းကောင်း၊ ပန်းချီဆေးရေးသမားသည် လည်းကောင်း ဆိုးရည် ချိပ်ရည် နနွင်း မဲနယ် ပန်းရောင်ဆေး ရှိခဲ့သော် ကောင်းစွာ ပြေပြစ်သော ပျဉ်၌ ဖြစ်စေ၊ နံရံ၌ဖြစ်စေ၊ အဝတ်ကား၌ဖြစ်စေ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိန်းမရုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားရုပ်ကို လည်းကောင်း ဖန်တီး ရေးခြယ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထို တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင် တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌

နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏၊ ထို တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေ နေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝင့်ကို "စိုးရိမ်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝင့်ကို "စိုးရိမ်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိခဲ့မူ ထို တေဘူမိကဝင့်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်၊ ထိုတေဘူမိက ဝင့်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားခြင်း မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားခြင်း မရှိ၊ ထိုတေဘူမိက ဝင့်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ။ အကြင် တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝင့်ကို "စိုးရိမ်ခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားခြင်း မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားခြင်း မရှိ၊ ထိုတေဘူမိကဝင့်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ထိုတေဘူမိက ဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝင့်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝင့်ကို "စိုးရိမ်ခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ" ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထွတ်တပ်သော အိမ်၌ ဖြစ်စေ၊ အထွတ်တပ်သော ဇရပ်၌ ဖြစ်စေ မြောက်မျက်နှာမှလည်းကောင်း၊ တောင်မျက်နှာမှလည်းကောင်း၊ အရှေ့မျက်နှာမှလည်းကောင်း လေသွန် တံခါးသည် ရှိရာ၏။ နေတက်လတ်သော် လေသွန်တံခါးပေါက်ဖြင့် နေရောင်ခြည်သည် ဝင်၍ အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း၊ အသျှင်ဘုရား အနောက်နံရံ၌ တည်ရာပါ၏။ ရဟန်းတို့ အနောက်နံရံသည် အကယ်၍ မရှိသော် အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း၊ အသျှင်ဘုရား မြေ၌ တည်ရာပါ၏။ ရဟန်းတို့ မြေသည် အကယ်၍ မရှိသော် အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ရေ၌ တည်ရာပါ၏။ ရဟန်းတို့ ရေသည် အကယ်၍ မရှိသော် အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း၊ အသျှင်ဘုရား တည်ရာ မရှိတော့ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိခဲ့မူ။ပ။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’၊ နှစ်သက်မှု ‘နန္ဒီ’၊ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ မရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် မသက် ဝင်။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားခြင်း မရှိ။ အကြင် တေဘူမိကဝဋ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွားခြင်း မရှိ၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေ နေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ။ အကြင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝဋ်ကို “စိုးရိမ်ခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ” ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၅ - နဂရသုတ်

၆၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိမီ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသော ဘုရားလောင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏- “ဤသတ္တလောကသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်စွတကား၊ ပဋိသန္ဓေနေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေလည်း နေရ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အိုခြင်း, သေခြင်းဆင်းရဲခြင်း၏ ထွက်မြောက်ရာကို မသိ၊ အဘယ်အခါမှ အိုခြင်း,သေခြင်းဆင်းရဲခြင်း၏ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှားပါလတ္တံ့နည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အဘယ်တရား ရှိသော် အိုခြင်း, သေခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ အိုခြင်း,သေခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ရှိခဲ့သော် အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’ ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’ ဖြစ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏- “အဘယ်တရား ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု ဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝသစ်ဖြစ်သနည်း။ ဥပါဒါန်ဖြစ်သနည်း။ တဏှာဖြစ်သနည်း။ ဝေဒနာဖြစ်သနည်း။ ဖဿဖြစ်သနည်း။ သဠာယတနဖြစ်သနည်း။ နာမ်ရုပ်ဖြစ်သနည်း။ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဝိညာဏ်ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “အဘယ်တရား ရှိသော် ဝိညာဏ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “နာမ်ရုပ်ရှိသော် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် တစ်ဖန် နစ်ခဲ့၏၊ နာမ်ရုပ်မှ တစ်ပါးသို့ မရောက်၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းလည်း ဖြစ်ရ၏၊ ယင်းနာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏၊ သဠာယတန အကြောင်းခံကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါ့အား "ဖြစ်၏ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ရှေးက မကြားဖူးသေးကုန်သော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အရောင်အလင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အဘယ်တရား မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်သနည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ဇာတိ မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ သည် ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အဘယ်တရား မရှိသော် ဇာတိ မဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝ မဖြစ်သနည်း။ ဥပါဒါန် မဖြစ်သနည်း။ တဏှာ မဖြစ်သနည်း။ ဝေဒနာ မဖြစ်သနည်း။ ဖဿ မဖြစ်သနည်း။ သဠာယတန မဖြစ်သနည်း။ နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်သနည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် "ဝိညာဏ် မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အဘယ်တရား မရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်သနည်း"ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့်နှလုံး သွင်းခြင်းကြောင့် "နာမ်ရုပ် မရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏" ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ အကြင်နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏၊ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု သိခြင်းငှါ ဤမဂ်ကို ငါသည် ရအပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါ့အား "ချုပ်၏ ချုပ်၏" ဟူ၍ ရှေးက မကြားဖူးကုန်သေးသော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အရောင်အလင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောအုပ်ကြီး၌ လှည့်လည်သော ယောကျ်ားသည် ရှေးလူတို့ သွားအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းကို တွေ့မြင်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ သွားရာ၏၊ ထိုသို့ သွားသည်ရှိသော် ရှေးလူတို့ နေထိုင်ဖူးသော အရံ ဥယျာဉ် တော ရေကန်နှင့် ပြည့်စုံသော တံတိုင်း ပြအိုးဖြင့် ခြံရံအပ်သော မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော မင်းနေပြည်ဟောင်း ဖြစ်သော မြို့ဟောင်းကို တွေ့မြင်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုယောကျ်ားသည် မင်းအားလည်းကောင်း၊ မင်းအမတ်အား လည်းကောင်း ပြောကြားရာ၏- "အရှင် တိုက်တွန်းပါ၏၊ သိမှတ်ပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် တောအုပ်ကြီး၌ လှည့်လည်သည်ရှိသော် ရှေးလူတို့ သွားအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းကို တွေ့မြင်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သွားပါ၏၊ ထိုသို့ လိုက်သွားသည်ရှိသော် ရှေးလူတို့ နေထိုင်ဖူးသော အရံ ဥယျာဉ် တော ရေကန်နှင့် ပြည့်စုံသော တံတိုင်း ပြအိုးဖြင့် ခြံရံအပ်သော မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော မင်းနေပြည်ဟောင်း ဖြစ်သော မြို့ဟောင်းကို တွေ့မြင်ပါ၏၊ အရှင် ထိုမြို့ဟောင်းကို မြို့ (သစ်) ဖန်ဆင်းတော်မူပါလော့" ဟု (ပြောကြားရာ၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ မင်းသည်လည်းကောင်း၊ မင်းအမတ်သည်လည်းကောင်း ထိုမြို့ဟောင်းကို မြို့ (သစ်) ဖန်ဆင်းရာ၏၊ ထိုမင်း၏ မြို့သည် နောင်အခါ၌ စည်ပင်ဝပြော၏၊ များစွာကုန်သော လူတို့သည် သိအပ်၏၊ လူတို့ဖြင့်

ပြွမ်း၏၊ ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ငါဘုရားသည် ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူအပ်ပြီးသော လမ်း ခရီးဟောင်းကို မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းသည် အဘယ်နည်းဟူမူ- အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ် လမ်းခရီးပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းပေတည်း။ ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ငါသည် အိုမှု သေမှုကို သိ၏၊ အိုမှု သေမှု၏ အကြောင်းကို သိ၏၊ အိုမှု သေမှု၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ အိုမှု သေမှု၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏။ ထိုလမ်း ခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ငါသည် ဇာတိကို သိ၏။ပ။ ဘဝကို သိ၏။ ဥပါဒါန်ကို သိ၏။ တဏှာကို သိ၏။ ဝေဒနာကို သိ၏။ ဖဿကို သိ၏။ သဠာယတနကို သိ၏။ နာမ်ရုပ်ကို သိ၏။ ဝိညာဏ်ကို သိ၏။ ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ် လိုက်သော ငါသည် သင်္ခါရတို့ကို သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းကို သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်မျှလောက် ထိုမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်မြတ်သည် စည်ပင်၏၊ ကျယ်လည်း ကျယ်ဝန်း၏၊ များစွာသော လူတို့သည်လည်း သိအပ်၏၊ နတ်လူတို့အား ကောင်းစွာ ပြအပ်၏၊ (ထိုမျှလောက်) မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော အကျင့်မြတ်ကို သိခြင်းငှါ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောက်ျား ဥပါသိကာမိန်းမတို့အား ဟောကြားခဲ့ပြီ။

ပဉ္စမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၆ - သမ္မသသုတ်

၆၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်း သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဖြေကြား၏၊ ထိုရဟန်း ဖြေကြားသော အခြင်းအရာ ဟူသမျှသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား "မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားတော်ကို ဟောအပ်သော အခါပါတည်း၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားတော်ကို ဟောအပ်သော အခါပါတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောမည့် အတွင်း၌ သုံးသပ်မှု

အခြင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားထံမှ နာ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လတ္တံ့.” ဟု လျှောက်၏၊ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ တရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သုံးသပ်သော ရဟန်းသည် “လောက၌ များသော အပြားရှိသော အထူးထူးအပြားပြား သော အိုမှု သေမှုဟူသော ဤဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိ သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း” ဟု အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်၏။ သုံးသပ်သော ထိုရဟန်းသည် “များသော အပြားရှိသော အထူးထူးအပြားပြားသော အိုမှု သေမှုဟူသော လောက၌ ဖြစ်ပေါ်သည့် ဤဆင်းရဲ သည်ကား (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဥပဓိလျှင် ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းရှိ၏၊ ဥပဓိကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဥပဓိလျှင် အမွန်အစရှိ၏၊ (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိရှိသော် အိုမှု သေမှု ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိ မရှိသော် အိုမှု သေမှု မဖြစ်” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဇရာမရဏ ကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ် သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့ သိသော အတိုင်းလည်း ကျင့်၏၊ တရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်လေ့ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာကျင့်သူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုမှတစ်ပါး သုံးသပ်သော ရဟန်းသည် “ဤ (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိသည်ကား အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမွန်အစရှိသနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ဥပဓိ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိ သော် ဥပဓိ မဖြစ်သနည်း” ဟု အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်၏။ သုံးသပ်သော ထိုရဟန်းသည် “(ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိသည် တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တဏှာလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ တဏှာ ကြောင့် ဖြစ်၏၊ တဏှာလျှင် အမွန်အစရှိ၏၊ တဏှာရှိသော် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိ ဖြစ်၏၊ တဏှာ မရှိသော် (ခန္ဓာ ဟူသော) ဥပဓိ မဖြစ်” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကိုလည်း သိ၏၊ ဥပဓိ၏ အကြောင်း ကိုလည်း သိ၏၊ ဥပဓိ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဥပဓိ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့ သိသောအတိုင်းလည်း ကျင့်၏၊ တရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဥပဓိ၏ ချုပ်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုမှတစ်ပါး သုံးသပ်သော ရဟန်းသည် “ဤတဏှာ ဖြစ်သည် ရှိသော် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း၊ တည်သည် ရှိသော် အဘယ်၌ တည်သနည်း” ဟု အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်၏။ သုံးသပ်သော ထို ရဟန်းသည် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောသည် ရှိ၏၊ ဤတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘော၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ်သာယာ အပ်သော သဘော၌ တည်၏။ လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောသည် အဘယ်နည်း၊ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ ဤတဏှာ ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘော၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘော၌ တည်၏။ လောက၌ နားသည် ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ပ။ လောက၌ နှာခေါင်းသည် ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ လောက၌ လျှာသည် ချစ်အပ် သာယာအပ် သော သဘောတည်း။ လောက၌ ကိုယ်သည် ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ လောက၌ စိတ်သည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ ဤတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ်

သာယာအပ်သော သဘော၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘော၌ တည်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်ပြီးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပွားစေကုန်၏။ တဏှာကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပွားစေကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်ကုန်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ကုန်ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်မည့် သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပွားစေကုန်လတ္တံ့။ တဏှာကို ပွားစေကုန်မည့် ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပွားစေကုန်လတ္တံ့၊ ဥပဓိကို ပွားစေကုန် မည့် ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်လတ္တံ့၊ ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်မည့် ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေ နေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့ ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်ဆဲဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပွားစေကုန်၏။ တဏှာကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပွားစေကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံး မသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်ကုန်၊ ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ကုန်ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် အလွန်ပူသော ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ပင်ပန်းသည် ဖြစ်ရ ကား ရေမွတ်သိပ် ဆာသည် ဖြစ်၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏- "အချင်းယောကျ်ား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ သင်သည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ သောက်လော့၊ သောက်သည် ရှိသော် သင့်ကို အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်စေ လတ္တံ့။ သောက်ပြီးသော်ကား ထိုသေအရက်ကို သောက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်လတ္တံ့၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့" ဟု (ဆိုကုန်ရာ၏)။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်ကို အဆောတလျင် မဆင်ခြင်မူ၍ သောက်ရာ၏၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသေ အရက်ကို သောက်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့ဖြစ်စေ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို။ပ။ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၀ယ်။ပ။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရ

အားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာကင်း သောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးကင်းသော အားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပွားစေကုန်၏။ တဏှာကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပွားစေကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပွားစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်ကုန်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်ကုန် ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်'ကာလဝယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရ မရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏။ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထို သူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်'ကာလဝယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရ မရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်မည့် သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်လတ္တံ့။ပ။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက် ကုန်လတ္တံ့ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါဝယ် ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဆင်းရဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရ မရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုဆဲဖြစ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏။ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုသေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ ထိုအခါ ယောက်ျားသည် အလွန်ပူသော ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ပင်ပန်းသည် ဖြစ်ရကား ရေမွတ်သိပ်သည် ဖြစ်၍ လာရာ၏၊ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏- "အချင်းယောက်ျား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ သင်သည် အလိုရှိခဲ့မူ သောက်လော့၊ သောက်သည် ရှိသော် သင့်ကို အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်စေလတ္တံ့။ သောက်ပြီးသော်ကား ထိုသေ အရက်ကို သောက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့" ဟု ဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏၊ "ငါသည် မွတ်သိပ်ခြင်းကို ရေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နို့ဓမ်းကြည်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆားနှင့် ရောသော မုန့်ညက်ရေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ လောဏသောဝီရကမည်သော ဆေးဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်၏။ ငါ့အား ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ မဖြစ်စေနိုင်သော ထိုအရက်ကို ငါ မသောက်တော့အံ့" ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်ကို ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် မသောက်မူ၍

စွန့်ပစ်ရာ၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်လည်း မရောက်ရာ၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်လည်း မရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဆင်းရဲသော အားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရ မရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာရောဂါအားဖြင့်ရှုကုန်၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏။ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ် မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၀ယ်။ပ။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၀ယ် လောက၌ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနှစ်သာရ မရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန်၊ အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန်၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏။ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့် ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၇ - နဠကလာပိသုတ်

၆၇။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် ညနေချမ်း အခါ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ အသျှင်သာရိပုတ္တရာရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတ္တရာအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ အသို့နည်း၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါ သလော၊ သို့မဟုတ် ဇရာမရဏသည် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို မိမိ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဇရာမရဏ သည် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ အသို့ပါနည်း၊ ဇာတိကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ဇာတိသည် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ဇာတိကို မိမိ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဘဝ အကြောင်းကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ အသို့ပါနည်း၊ ဘဝကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ပ။ ဥပါဒါန်ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ တဏှာကို မိမိပြုအပ်ပါသလော။ ဝေဒနာကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ ဖဿကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ သဠာယတနကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ နာမ်ရုပ်ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသ လော၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက နာမ်ရုပ်ကို မိမိ ပြုအပ် သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ စင်စစ်သော် ကား ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ အသို့ပါနည်း၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ဝိညာဏ်ကို မိမိ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက နာမ်ရုပ်ကို မိမိ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏ ဟု အသျှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောသော စကားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုပင် သိရပါကုန်၏။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ဝိညာဏ်ကို မိမိ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏ဟု အသျှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောသော စကားကို ယခု (တစ်မျိုး) သိရပြန်ပါ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်းဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် သို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ဥပမာကို ပြုအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိသူတို့သည် ပြောဆိုအပ်သော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဥပမာအားဖြင့် သိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ကျူစည်းနှစ်စည်းတို့သည် အချင်းချင်း မှီ၍ တည်ကုန်ရာ၏၊ ငါ့သျှင် ဤအတူသာလျှင် နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏၊ သဠာယတန အကြောင်းခံကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ထိုကျူစည်းတို့တွင် တစ်စည်းကို အကယ်၍ ဆွဲငင်ငြားအံ့၊ တစ်စည်းသည် လဲကျ ရာ၏၊ အခြားတစ်စည်းကို အကယ်၍ ဆွဲငင်ငြားအံ့၊ အခြား တစ်စည်းသည် လဲကျရာ၏။ ငါ့သျှင် ဤအတူ သာလျှင် နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏။ပ။ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ (တရားတော်သည်) အံ့ဖွယ်ရှိပါ၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ (တရားတော်သည်) မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဤတရားတော်ကို အလွန် ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောအပ်သော ဤတရားတော်ကိုလည်း ဤသုံးဆယ့်ခြောက်ပါး သော ဝတ္ထုတို့ဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုပါ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ဇရာမရဏကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ တရားဟောခဲ့မူ "ဓမ္မကထိကရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန်းသည် ဇရာ မရဏကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ခဲ့မူ "တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန်းသည် ဇရာမရဏကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းသည် ဇာတိကို။ ဘဝကို။ ဥပါဒါန် ကို။ တဏှာကို။ ဖဿကို။ သဠာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ တရားဟောခဲ့မူ "ဓမ္မကထိကရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတ္တရာ ရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ခဲ့မူ "(လောကုတ္တရာ) တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း"ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၈ - ကောသမ္ဗိသုတ်

၆၈။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မုသိလ, အသျှင်ပဝိဋ္ဌ, အသျှင်နာရဒနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ပဝိဋ္ဌသည် အသျှင်မုသိလအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "ငါ့သျှင်မုသိလ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ နက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး အသျှင်မုသိလအား "ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏" ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော" ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ် သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး "ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏" ဟူသော ဤအကြောင်း ကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏ ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ' မှ တစ်ပါး အသျှင်မုသိလအား "ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏" ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်

ရှိပါသလော။ပ။ “ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ “တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏” ဟူ၍။ “ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏” ဟူ၏။ “ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ “သဠာယတန အကြောင်းခံကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ “နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏”ဟူ၍။ “ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏” ဟူ၍။ “သင်္ခါရ အကြောင်ခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏”ဟူ၍။ “အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသ လော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး “အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏ ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး အသျှင်မုသိလအား “ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏” ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသ လော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး “ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏” ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး အသျှင်မုသိလအား “ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏”ဟူ၍။ပ။ “ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏”ဟူ၍။ “တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏”ဟူ၍။ “ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာ ချုပ်၏”ဟူ၍။ “ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ ချုပ်၏”ဟူ၍။ “သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿ ချုပ်၏”ဟူ၍။ “နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏”ဟူ၍။ “ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏”ဟူ၍။ “သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏”ဟူ၍။ “အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏”ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး “အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏” ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး အသျှင်မုသိလအား “ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း”ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင် ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး “ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း” ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်မုသိလသည် အာသဝကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပါလောဟု မေး၏၊ ဤသို့ မေးသည့်ရှိသော် အသျှင်မုသိလသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်နာရဒသည် အသျှင်ပဝိဋ္ဌအား “ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ တောင်းပန်ပါ၏၊ ငါသည် ဤအမေးကို ရလိုပါ၏၊ ငါ့အား ဤအမေးကို မေးလော့၊ ငါသည် ဤအမေးကို ဖြေအံ့” ဟု ဆို၏။ အသျှင်နာရဒသည် ဤအမေးကို ရပါစေလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်နာရဒအား ဤအမေးကို မေးပါအံ့၊ အသျှင်နာရဒသည် အကျွန်ုပ်၏ အမေးကို ဖြေပါလော့။

ငါ့သျှင်နာရဒ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’၊ မိမိအလို ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှ တစ်ပါး

အသျှင်နာရဒအား "ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏" ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသ လော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး "ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏"ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

ငါ့သျှင်နာရဒ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး အသျှင်နာရဒအား "ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏"ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော ။ပ။ "အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံ ကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏"ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး "အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

ငါ့သျှင်နာရဒ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး အသျှင်နာရဒအား "ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏"ဟု သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါ သလော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး "ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏" ဟူသော ဤ အကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

ငါ့သျှင်နာရဒ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး အသျှင်နာရဒအား "ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏"။ပ။ "အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ် ကုန်၏" ဟု သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး "အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏" ဟူသော ဤ အကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

ငါ့သျှင်နာရဒ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး အသျှင်နာရဒအား "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း"ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင် ပဝိဋ္ဌ သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ မိမိအလို 'ရုစိ'၊ တစ်ဆင့်ကြား 'အနုဿဝ'၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'၊ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှ တစ်ပါး "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါ သိ၏၊ ငါ မြင်၏။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်နာရဒသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာလော။ ငါ့သျှင် "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟူ၍ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော အသိဉာဏ် (မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်အပ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာကား မဟုတ်ပါသေး။ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ခရီးခဲ၌ ရေတွင်း ရှိရာ၏၊ ရေတွင်း ၌ ကြိုးသည်လည်းကောင်း၊ ရေပုံးသည်လည်းကောင်း မရှိရာ။ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် ပူလောင်သော ကိုယ်ရှိသည်၊ အပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ပင်ပန်းသည်ဖြစ်ရကား ရေမွတ်သိပ်သည် ဖြစ်၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုရေတွင်းကို ငုံ့ကြည့်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားအား "ရေ" ဟူ၍ သာလျှင် အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ကိုယ်ဖြင့်မူကား တွေ့ထိ၍ မနေရ၊ ငါ့သျှင် ဤအတူသာလျှင် "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟူ၍ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော အသိဉာဏ် (မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်အပ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာသော်ကား မဟုတ်ပါသေး ဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်ပဝိဋ္ဌအား "ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ ဤသို့ ပြောဆိုသော အသျှင်နာရဒကို သင် အဘယ်သို့ ဆိုမည်နည်း" ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ ပြောဆိုသော အသျှင် နာရဒကို ကောင်းမြတ်သည်မှ တစ်ပါး အပြစ်မရှိသည်မှ တစ်ပါး တစ်စုံတစ်ရာ ဘာကိုမျှ အကျွန်ုပ် မဆိုလိုတော့ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၉ - ဥပယန္တိသုတ်

၆၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ရေပြည့်လျှံသည်ရှိသော် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်လျှံကုန်သည် ရှိသော် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်လျှံကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်လျှံ စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်လျှံကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်လျှံ စေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အဝိဇ္ဇာ ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် သင်္ခါရတို့ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ သင်္ခါရတို့ ပြည့်လျှံကုန်သည်ရှိသော် ဝိညာဏ်ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ ဝိညာဏ် ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ကို ပြည့် လျှံစေ၏၊ နာမ်ရုပ် ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် သဠာယတနကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ သဠာယတန ပြည့်လျှံသည် ရှိသော် ဖဿကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဖဿ ပြည့်လျှံသည် ရှိသော် ဝေဒနာကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဝေဒနာ ပြည့်လျှံသည် ရှိသော် တဏှာကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ တဏှာ ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဥပါဒါန်ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဥပါဒါန် ပြည့် လျှံသည်ရှိသော် ဘဝကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဘဝ ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဇာတိကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဇာတိ ပြည့် လျှံသည်ရှိသော် ဇရာမရဏကို ပြည့်လျှံစေ၏။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာရေ လျော့ကျသည်ရှိသော် မြစ်ကြီးတို့ကို လျော့ကျစေ၏၊ မြစ်ကြီးတို့ လျော့ကျကုန်သည် ရှိသော် မြစ်ငယ်တို့ကို လျော့ကျစေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ လျော့ကျကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ကြီးတို့ကို လျော့ကျစေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ လျော့ကျကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ငယ်တို့ကို လျော့ကျ စေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အဝိဇ္ဇာ လျော့ကျသည်ရှိသော် သင်္ခါရတို့ကို လျော့ကျစေ၏၊ သင်္ခါရတို့ လျော့ကျသည်ရှိသော် ဝိညာဏ်ကို လျော့ကျစေကုန်၏၊ ဝိညာဏ် လျော့ကျသည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ကို လျော့ကျစေ၏၊ နာမ်ရုပ် လျော့ကျသည်ရှိသော် သဠာယတနကို လျော့ကျစေ၏၊ သဠာယတန လျော့ကျသည် ရှိသော် ဖဿကို လျော့ကျစေ၏၊ ဖဿ လျော့ကျသည်ရှိသော် ဝေဒနာတို့ကို လျော့ကျ စေ၏၊ ဝေဒနာ လျော့ကျသည်ရှိသော် တဏှာကို လျော့ကျစေ၏၊ တဏှာ လျော့ကျသည်ရှိသော် ဥပါဒါန်ကို လျော့ကျစေ၏၊ ဥပါဒါန် လျော့ကျသည်ရှိသော် ဘဝကို လျော့ကျစေ၏၊ ဘဝ လျော့ကျသည် ရှိသော် ဇာတိကို လျော့ကျ စေ၏၊ ဇာတိ လျော့ကျသည်ရှိသော် ဇရာမရဏကို လျော့ကျစေ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - သုသိမသုတ်

၇၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အရိုအသေပြုခံရ၏၊ အလေးပြုခံရ၏၊ အမြတ်နိုးခံရ၏၊ အပူဇော်ခံရ၏၊ အဆည်းကပ် ခံရ၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏။ ရဟန်းသံဃာသည်လည်း အရိုအသေပြုခံရ၏၊ အလေးပြုခံရ၏၊ အမြတ်နိုး ခံရ၏၊ အပူဇော်ခံရ၏၊ အဆည်းကပ်ခံရ၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံး အဆောင်တို့ကို ရ၏။ သာသနာတော်ပြင်ပအယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ သည်ကား အရိုအသေပြု မခံရကုန်၊ အလေးပြု မခံရကုန်၊ အမြတ်နိုး မခံရကုန်၊ အပူဇော် မခံရကုန်၊ အဆည်းကပ် မခံရကုန်၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို မရကုန်။

ထိုအခါ သုသိမပရိဗိုဇ်သည် များစွာသော ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်နှင့် အတူ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေ၏၊ ထိုအခါ သုသိမပရိဗိုဇ်၏ ပရိသတ်တို့သည် သုသိမပရိဗိုဇ်အား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏၊ “ငါ့သျှင်သုသိမ သင် လာ ဦးလော့၊ ရဟန်းဂေါတမအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ချေလော့၊ သင်သည် တရားကို သင်ခဲ့၍ ငါတို့ကို ပို့ချလော့၊ ငါတို့သည် ထိုတရားကို သင်ယူ၍ လူတို့အား ဟောကုန်အံ့၊ ဤသို့ ဟောပြောသည် ရှိသော် ငါတို့သည်လည်း အရိုအသေပြုခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အလေးပြုခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အမြတ်နိုးခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အပူဇော်ခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အဆည်းကပ်ခံရကုန်လိမ့်မည်၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရကုန်လိမ့်မည်” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပြီ” ဟု ဆို၍ သုသိမပရိဗိုဇ်သည် မိမိ၏ ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်ကို ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် “ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏” ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် သုသိမပရိဗိုဇ်ကို ခေါ်ယူကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ဤသုသိမပရိဗိုဇ်သည် ‘ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏’ဟု ဤသို့ ဆိုပါသည်” ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် သုသိမကို ရှင်ပြုပေးလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သုသိမပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ “ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပါပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပါပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိ တော့ပါပြီဟု သိကြပါ၏” ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားကုန်၏။ အသျှင်သုသိမ သည် “များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပါပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီး ပါပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပါပြီဟု သိကြပါ၏’ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကြားလျှောက်ကုန်သတဲ့” ဟု ကြားလေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သုသိမသည် ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးကာ ထိုရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ထိုရဟန်းတို့အား “အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပါပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပါပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်

ကိစ္စ မရှိတော့ပါပြီဟု သိကြပါ၏’ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကြားလျှောက်ကုန်၏ ဟူသည် မှန်ပါသလော” ဟု ဆို၏၊ ငါ့သျှင် မှန်ပါ၏ ဟု ဆိုကုန်၏။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် များသော အပြားရှိသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ခံစားကုန်သလော- တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်ကုန်သလော၊ အများ ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်ကုန်သလော၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်စေကာ ကိုယ်ပျောက်စေကာ နံရံ တစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ‘ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့’ သွားကုန်သလော၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ‘ရေ၌ကဲ့သို့’ ပြုကုန်သလော၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ ‘မြေ၌ကဲ့သို့’ သွားကုန် သလော၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် ‘အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့’ သွားကုန် သလော၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ် ကုန်သလော၊ ဆုပ်ကိုင်နိုင်ကုန်သလော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင် ကုန်သလော ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် မဖြစ်နိုင်ပါ ဟု ဆိုကုန်၏။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသောနား ‘ဒိဗ္ဗသောတ’ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်ကုန်သလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မကြားနိုင်ပါ။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် သူတစ်ပါးတို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိကုန်သလော- စွဲမက်ခြင်း ‘ရာဂ’နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း “စွဲမက်ခြင်း ‘ရာဂ’နှင့် တကွသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ စွဲမက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “စွဲမက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကင်းသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း “အမျက် ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’နှင့် တကွသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ ကင်းသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’နှင့် တကွသော စိတ် ကိုလည်း “တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’နှင့် တကွသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ ကင်းသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ ကျုံ့သော စိတ်ကိုလည်း “ကျုံ့သောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကိုလည်း “ပျံ့လွင့်သောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော စိတ်ကိုလည်း “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောစိတ်” ဟု သိကုန် သလော၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်ကိုလည်း “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်ကိုလည်း “သာလွန်သော တရားရှိသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ သာလွန်သော တရား မရှိသောစိတ်ကိုလည်း “သာလွန်သောတရား မရှိသောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ တည်ကြည် သော စိတ်ကိုလည်း “တည်ကြည်သောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း “မတည်ကြည်သောစိတ်” ဟု သိကုန်သလော။ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း “လွတ်မြောက်သော စိတ်” ဟု သိကုန်သလော၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း “မလွတ်မြောက် သောစိတ်” ဟု သိကုန် သလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မသိပါ။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်ကုန်သလော- ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်

တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည်သော ဘ၀၌ ငါသည် ဤသို့သော အမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့ အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘ၀မှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘ၀၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘ၀၌လည်း ဤသို့သော အမည် ဤသို့ သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခြင်း ဤသို့ အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘ၀မှ သေခဲ့၍ ဤဘ၀၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသောဘ၀ကို အောက်မေ့နိုင်ကုန်သလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မအောက်မေ့နိုင်ပါ။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ၊ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ၊ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်ကုန်သလော၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သောသတ္တဝါတို့ကို သိကုန်သလော- "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏၊ မှားသောအယူဖြင့် ပြုကျင့်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယ သုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုကျင့်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု သိကုန်သလော။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ၊ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ၊ အဆင်းလှ သောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်ကုန်သလော၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိကုန်သလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မသိပါ။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် ရူပစျာန်တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်သက်သော အရူပဝိမောက္ခစျာန်တို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေကုန်သလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မနေပါကုန်။ အသျှင်တို့ ဤအရာ၌ ဤအဖြေသည်ကား ဤတရားတို့သို့လည်း မရောက်ချေ၊ အသျှင်တို့ မသင့်ဟူသော ဤအဖြေသည် အသို့နည်း။ ငါ့သျှင်သုသိမ ငါတို့သည် ပညာဖြင့် လွန်မြောက် ကုန်သော 'ပညာဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း ဟု ဆိုကုန်၏။

အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်တို့၏ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျယ် အားဖြင့် မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်တို့သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော စကား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် သိနိုင်ရာသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား ဆိုပါကုန်လော့ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။ ငါ့သျှင်သုသိမ သင်သည် သိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ မသိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ စင်စစ် သော်ကား ငါတို့သည် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်ကုန်သော 'ပညာဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်သုသိမသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ထိုရဟန်းတို့နှင့် အတူ ပြောခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။ သုသိမ တရား၌ တည်သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ရှေးဦး ဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော မဂ်ဉာဏ်သည် နောက်မှ ဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် မသိပါ၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် သိနိုင်ရာသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူ ပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။ သုသိမ သင်သည် သိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ မသိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ စင်စစ်သော်ကား တရား၌ တည်သော (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်သည် ရှေးဦး ဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗာန် ကို မြင်သော မဂ်ဉာဏ်သည် နောက်မှ ဖြစ်၏။

သုသိမ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ဘိသနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား (ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ) မသင့်ပါ။ ဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝေဒနာ သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ။ သညာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ပ။ သင်္ခါရတို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါကုန်။ မမြဲသော သင်္ခါရသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့ကို "ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤ သင်္ခါရတို့သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ကိုယ်တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။ အသျှင် ဘုရား မသင့်ပါ။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ဝိညာဏ် သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန် သော သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ။

သုသိမ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ လွန်ပြီး 'အတိတ်' နောင် 'အနာဂတ်' ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' ဖြစ်သော၊ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌ လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ လွန်ပြီး 'အတိတ်' နောင် 'အနာဂတ်' ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည် လည်းဖြစ် နူးညံ့ သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည် လည်းဖြစ် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ဝေဒနာအားလုံးကို "ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤ ဝေဒနာသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ သညာသည်။ပ။ လွန်ပြီး 'အတိတ်' နောင် 'အနာဂတ်' ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'ဖြစ်သော၊ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်းဖြစ်သော သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို "ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ လွန်ပြီး 'အတိတ်' နောင် 'အနာဂတ်' ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' ဖြစ်သော၊ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်းဖြစ် သော၊ ယုတ်သည်လည်း ဖြစ် မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို

"ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ် သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။

သုသိမ ဤသို့ ရှုသည်ရှိသော် အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌ လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်မက်ခြင်း ကင်း၏၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် လွတ် မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ရာ၌ "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။

သုသိမ "ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏" ဟု ရှုလော့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ "ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏" ဟု ရှုလော့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ "ဥပါဒါန် အကြောင်း ခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏" ဟု ရှုလော့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ "တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏" ဟု ရှုလော့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ "ဝေဒနာ အကြောင်းခံ ကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏" ဟု။ "ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏" ဟု။ "သဠာယတန အကြောင်းခံ ကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏" ဟု။ "နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏" ဟု။ "ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏" ဟု။ "သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏"ဟု။ သုသိမ "အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ရှုလော့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။

သုသိမ "ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏" ဟု ရှုလော့၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ "ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏" ဟု ရှုလော့၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ "ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏" ဟု။ "တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏" ဟု။ "ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် တဏှာ ချုပ်၏" ဟု။ "ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ ချုပ်၏" ဟု။ "သဠာယတန ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဖဿ ချုပ်၏" ဟု။ "နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏" ဟု။ "ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏" ဟု။ "သင်္ခါရ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏" ဟု။ သုသိမ "အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏" ဟု ရှုလော့၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် များစွာသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ခံစားသလော၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်စေနိုင်သလော၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်စေနိုင်သလော၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်စေကာ ကိုယ်ပျောက်စေကာ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်း တစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ 'ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့' သွားလာနိုင်သလော၊ 'ရေ၌ကဲ့သို့' မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ပြုနိုင်သလော၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ 'မြေ၌ကဲ့သို့' သွားနိုင်သလော၊ ကောင်း ကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် 'အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့' သွားလာနိုင်သလော၊ ဤသို့ တန်ခိုး ကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်နိုင် သလော၊ ဆုပ်ကိုင်နိုင်သလော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင် သလော ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ'ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန် လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြား နိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မကြားနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် တစ်ပါးသောသတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်သလော၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွဖြစ်သော

စိတ်ကိုလည်း "စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွဖြစ်သောစိတ်" ဟု သိနိုင်သလော။ပ။ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း "(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သောစိတ်" ဟု သိနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မသိနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် များပြားစွာသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သလော၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင် သလော။ အသျှင်ဘုရား မအောက်မေ့နိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါတို့ကို။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မသိနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် ရူပဈာန်တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်သက်သော အရူပဝိမောက္ခဈာန်တို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မနေနိုင်ပါ။

သုသိမ ယခု ဤအရာ၌ ဤအဖြေသည်ကား ဤတရားတို့သို့လည်း မရောက်ချေ၊ ဤအဖြေသည် အသို့နည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်သုသိမသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခိုက်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် အကျွန်ုပ်ကို အပြစ်သည် လွှမ်းမိုးခဲ့ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ် သော ဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ တရားကို ခိုးလို၍ ရဟန်းပြုခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား သည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းငှါ သည်းခံတော်မူ ပါလော့" ဟု လျှောက်၏။

သုသိမ စင်စစ်သော်ကား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် လွှမ်းမိုးနေ၏၊ အကြင်သင်သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ တရားကို ခိုးလို၍ ရဟန်းပြု၏။ သုသိမ ဥပမာသော်ကား ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ "မင်းမြတ် ဤသူသည် ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော ခိုးသူပါတည်း၊ ဤခိုးသူအား မင်းမြတ် အလိုရှိသော အပြစ်ဒဏ်ကို စီရင်ပါလော့" ဟု မင်းအား ပြကုန်ရာ၏၊ ထိုမင်းချင်းတို့ကို မင်းသည် "အချင်းတို့ သွားကုန်လော့၊ ဤယောကျ်ားကို ခိုင်သော ကြိုးဖြင့် လက်ပြန် မြဲစွာ ချည်တုပ်၍ သင်တုန်းဖြင့် ခေါင်းတုံး ရိတ်ပြီးလျှင် ကြမ်းတမ်းသော အသံရှိသော ထက်စည် တီးကာ လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ဆွဲဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်အရပ်၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်လော့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုခိုးသူကို မင်းချင်းတို့သည် ခိုင်သော ကြိုးဖြင့် လက်ပြန် မြဲစွာ ချည်တုပ်၍ သင်တုန်းဖြင့် ခေါင်းတုံးရိတ်ပြီးလျှင် ကြမ်းတမ်းသော အသံရှိသော ထက်စည်ဖြင့် လမ်းမ တစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ဆွဲဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်အရပ်၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏။ သုသိမ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုခိုးသူယောကျ်ား သည် ထိုသို့ ပြင်းထန်သော ဒဏ်ပေးခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရာ သည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သုသိမ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုခိုးမှုအပြစ်ဒဏ်ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရရာ၏၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) ၌ တရားကို ခိုးလို၍ ရဟန်းပြုခြင်းသည် ထို ခိုးသူ၏ ဆင်းရဲထက် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးလည်း ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော စပ်ရှားခြင်း အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ စင်စစ်အားဖြင့် ပျက်စီးကျရောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ သုသိမ အကြင့်ကြောင့် သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ် အားဖြင့် မြင်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစား၏၊ ထိုကြောင့် သင်၏ ထိုအပြစ်

ဝန်ခံချက်ကို ငါတို့ သည်းခံ ကုန်၏။ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် မြင်၏၊ အပြစ်အား လျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ၌လည်း စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသည်ကား ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏ အဆုံးအမ၌ ထိုသူ၏ ကြီးပွားကြောင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ် ခုနစ်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁ - ဇရာမရဏသုတ်

၇၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ အကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့ကို သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကုန်လျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိကုန်၏။ပ။ အကျင့်ကို သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌မူလည်း သမဏ ဟူ၍ သမုတ်အပ် ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည်ကား သမဏအဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ကို လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (သုတ္တန်တစ်ခုတည်း)။

ပဌမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၂-၁၁ - ဇာတိသုတ် အစရှိသော (၁၀)သုတ်

၇၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ'ကို မသိကုန်။ပ။ ဘဝကို မသိကုန်။ပ။ ဥပါဒါန်ကို မသိကုန်။ပ။ တဏှာကို မသိကုန်။ပ။ ဝေဒနာကို မသိကုန်။ပ။ ဖဿကို မသိကုန်။ပ။ သဠာယတနကို မသိကုန်။ပ။ နာမ်ရုပ်ကို မသိကုန်။ပ။ ဝိညာဏ်ကို မသိကုန်။ပ။ သင်္ခါရတို့ကို မသိကုန်၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ သင်္ခါတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ် ရှစ်ခုမြောက် သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - အန္တရပေယျာလ ===

၁ - သတ္ထုသုတ်

၇၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ၌ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ၌ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာကိုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာ၌ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏ ဟူ၍ (ဟောတော်မူ၏)။ (သုတ္တန်တစ်ခုတည်း)။

ပဌမသုတ်။

[ဤသုတ်အတူ အလုံးစုံသော သုတ်တို့၏ ပေယျာလကို ချဲ့အပ်၏]။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - အန္တရပေယျာလ ===

၂-၁၁ - ဒုတိယသတ္ထုသုတ် စသည် (၁၀)သုတ်

(၂) ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၃) ရဟန်းတို့ ဘဝကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၄) ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဉပါဒါန်'ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၅) ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၆) ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၇) ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၈) ရဟန်းတို့ သဠာယတနကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၉) ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၁၀) ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၁၁) ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် သင်္ခါရတို့၌ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၌ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ၌ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူမမြင်သူသည် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

[အလုံးစုံသော သုတ်တို့ကို သစ္စာလေးပါးဖြင့် ခွဲဝေခြင်းကို ပြုအပ်၏]

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - အန္တရပေယျာလ ===

၂-၁၂ - သိက္ခာသုတ်စသော ပေယျာလ (၁၁)သုတ်

(၂) ရဟန်းတို့ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။

[ပေယျာလ။ သစ္စာလေးပါးဖြင့် ခွဲဝေခြင်းကို ပြုအပ်၏]။

(၃) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၄) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ အလိုဆန္ဒကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၅) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ လွန်ကဲသောလုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၆) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၇) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ ပြင်းစွာအားထုတ်မှုကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၈) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ လုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၉) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ မြဲသောလုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၁၀) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ သတိကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၁၁) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ သမ္ပဇဉ်ကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၁၂) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ မမေ့မလျော့ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ပ။

ကိုးခုမြောက် အန္တရပေယျာလ ပြီး၏။

နိဒါနသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၁ - နခသိခါသုတ်

၇၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် လက်သည်းဖျား၌ မြေမှုန့်အနည်းငယ်ကို တင်၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏၊ "ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ လက်သည်းဖျား၌ ငါ တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်အနည်းငယ်နှင့် ဤမြေကြီးသည် အဘယ်က များသနည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုမြေကြီးသည်သာလျှင် အလွန်များလှပါ၏၊ လက်သည်းဖျား၌ မြတ်စွာဘုရား တင်ထားအပ်သော နည်းပါးလှသော မြေမှုန့်သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သည်းဖျား၌ တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်အနည်းငယ်သည် ဤမြေကြီးကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော (သစ္စာလေးပါး တရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်ပြီးဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်သာလျှင် အလွန် များ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည် အနည်းငယ်သာတည်း။ ခုနစ်ဘဝအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆင်းရဲ အစုသည် ရှေး၌ ကုန်ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲအစုကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်။ ရဟန်းတို့ (သစ္စာလေးပါးတရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီး လှ၏၊ ရဟန်းတို့ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၂ - ပေါက္ခရဏီသုတ်

၇၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အလျား ယူဇနာငါးဆယ် အနံ ယူဇနာငါးဆယ် အစောက် ယူဇနာငါးဆယ် ရှိသော ရေကန်သည် ရေဖြင့် ပြည့်၏၊ ကမ်းနှင့်အမျှ ဖြစ်၏၊ ကျီးသောက်နိုင်လောက်၏၊ ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်မှ ရေကို သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူ ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှင့် ရေကန်တွင်း၌ ရှိသော ရေသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရေကန်တွင်း၌ ရှိသော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူအပ်သော ရေသည် နည်းလှပါ၏၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူအပ်သော ရေသည် ရေကန်၌ ရှိသော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ် ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော (သစ္စာလေးပါးတရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြီးဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်သာလျှင် အလွန်များ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ခုနစ်ဘဝအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆင်းရဲအစုသည် ရှေး၌ ကုန်ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲအစုကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်။ ရဟန်းတို့ (သစ္စာလေးပါးတရားကို) သိခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏၊ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၃ - သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ်

၇၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဂင်္ဂါ၊ ယမုနာ၊ အစိရဝတီ၊ သရဘူ၊ မဟီဟူသော မြစ်ကြီးတို့သည် အကြင်အရပ်၌ အတူတကွ ပေါင်းဆုံစီးဆင်းကြကုန်၏။ ယောကျ်ားသည် ထိုမြစ်ကြီးငါးသွယ်တို့ ပေါင်းဆုံစီးဆင်းရာအရပ်မှ ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့ကို ထုတ်ယူရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်နှင့် မကွဲမပျက် (ရောနှောနေ) သော ရေသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မကွဲမပျက် (ရောနှောနေ) သော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေ နှစ်စက်သုံးစက်သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် မကွဲ မပျက် (ရောနှောနေ) သော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ် တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၄ - ဒုတိယ သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ်

၇၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဂင်္ဂါ၊ ယမုနာ၊ အစိရဝတီ၊ သရဘူ၊ မဟီဟူသော မြစ်ကြီးတို့သည် အကြင်အရပ်၌ အတူတကွ ပေါင်းဆုံ စီးဆင်းကုန်၏။ ပေါင်းဆုံရာအရပ်ရှိ ထိုမြစ်ရေသည် ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သာ ကြွင်းကျန်၍ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော ရေနှင့် ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကုန်ခန်းသော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် ကုန်ခန်းသော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၅ - ပထဝီသုတ်

၇၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မြေကြီးပေါ်၌ ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့ကို ချထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ တစ်နေရာ၌ ချထားအပ်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲ ခုနစ်ခုတို့နှင့် မဟာပထဝီမြေကြီးသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာပထဝီမြေကြီးသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ တစ်နေရာ၌ ချထားအပ်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် နည်းပါးလှကုန်၏၊ တစ်နေရာ၌ ချထားအပ်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် (မဟာပထဝီ) မြေကြီးကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာစိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၆ - ဒုတိယ ပထဝီသုတ်

၇၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သာ ကြွင်းကျန်၍ (မဟာပထဝီ) မြေကြီးသည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ကုန်ခန်းသော မဟာပထဝီမြေကြီးနှင့် ကြွင်းကျန်သော ဆီးစေ့မျှ လောက်သော မြေစိုင်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကုန်ခန်းသော မဟာပထဝီမြေကြီးသည်သာလျှင် ပို၍ များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် အနည်းငယ်မျှလောက်သာတည်း။ ကြွင်းကျန်သော ဆီးစေ့ မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် ကုန်ခန်းသော မဟာပထဝီမြေကြီးကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ် တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ် တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၇ - သမုဒ္ဒသုတ်

၈၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာမှ ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့ကို ထုတ်ယူရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာရှိ ရေသည် အဘယ်က ပို၍ များ သနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာရှိ ရေတို့သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာရှိ ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၈ - ဒုတိယ သမုဒ္ဒသုတ်

၈၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သာ ကြွင်းကျန်၍ ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကုန်ခန်းသော ရေနှင့် ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကုန်ခန်းသော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက်သုံးစက်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကုန်ခန်းသော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၉ - ပဗ္ဗတသုတ်

၈၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့ကို ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ အနီး၌ ချထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အနီး၌ ချထားအပ်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့နှင့် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ အနီး၌ ချထားအပ်သော မုန်ညင်းစေ့ မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် နည်းလှပါကုန်၏။ အနီး၌ ချထားအပ်သော မုန်ညင်းစေ့ မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ပဗ္ဗတသုတ်

၈၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မုန်ညင်းစေ့မျှ လောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သာ ကြွင်းကျန်၍ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည် ကုန်ခန်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ ကုန်ခန်းပြီး မြေနှင့် ကြွင်းကျန်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ ကုန်ခန်းသော မြေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန် သော မုန်ညင်းစေ့မျှ လောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် နည်းပါးကုန်၏။ ကြွင်းကျန်သော မုန်ညင်းစေ့မျှ လောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ ကုန်ခန်းသော မြေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ် ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်သာလျှင် များ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ခုနစ်ဘဝအတိုင်းအရှည်ရှိသော

ဆင်းရဲအစုသည် ရှေး၌ ကုန်ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲအစုနှင့် နှိုင်းစာသော် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ် ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏၊ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အဘိသမယသံယုတ် ===

၁၁ - တတိယ ပဗ္ဗတသုတ်

၈၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့ကို မြင်းမိုရ်တောင်မင်း၏ အနီး၌ ချထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အနီး၌ ချထားအပ်သော ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့နှင့် မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ အနီး၌ ချထားအပ်သော ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ အနီး၌ ချထားအပ်သော ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့သည် မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရအပ်သော တရားကို ထောက်ထားလျှင် သာသနာတော်ပြင်ပအယူရှိသည့် ရဟန်း ပုဏ္ဏား ပရိဗိုဇ်တို့ ရအပ်သော တရားသည် အစိတ်တစ်ရာ စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်ထောင် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တစ်သိန်း စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ ကြီးကျယ်စွာ ရအပ်ရောက်အပ်သော တရား ရှိ၏၊ ဤသို့ ကြီးကျယ်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော ပညာရှိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

အဘိသမယသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၃ - ဓာတုသံယုတ်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၁ - ဓာတုနာနတ္တသုတ်

၈၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ခုဓာတ်, ရူပဓာတ်, စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဓာတ်, သဒ္ဒဓာတ်, သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ဃာနဓာတ်, ဂန္ဓဓာတ်, ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဝှါဓာတ်, ရသဓာတ်, ဇိဝှါဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဓာတ်, ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်, ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်, ဓမ္မဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၂ - ဖဿနာနတ္တသုတ်

၈၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ခုဓာတ်၊ သောတဓာတ်၊ ဃာနဓာတ်၊ ဇိဝှါဓာတ်၊ ကာယဓာတ်၊ မနောဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဓာတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ သောတဓာတ်ကို စွဲ၍၊ ဃာနဓာတ်ကို စွဲ၍၊ ဇိဝှါဓာတ်ကို စွဲ၍၊ ကာယဓာတ်ကို စွဲ၍၊ မနောဓာတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၃ - နောဖဿနာနတ္တသုတ်

၈၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စက္ခုဓာတ်။ပ။ မနောဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဓာတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုဓာတ် မဖြစ်။ပ။ မနောဓာတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ မနောသမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောဓာတ် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၄ - ဝေဒနာနာနတ္တသုတ်

၈၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုးဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စက္ခုဓာတ်။ပ။ မနောဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဓာတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ စက္ခု သမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏။ပ။ မနောဓာတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ မနော သမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ ဝေဒနာနာနတ္တသုတ်

၈၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စက္ခုဓာတ်။ပ။ မနောဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဓာတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ မဖြစ်၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုဓာတ် မဖြစ်။ပ။ မနောဓာတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ မနောသမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏။ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ မဖြစ်၊ မနောသမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောဓာတ် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၆ - ဗာဟိရဓာတုနာနတ္တသုတ်

၉၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရူပဓာတ်၊ သဒ္ဒဓာတ်၊ ဂန္ဓဓာတ်၊ ရသဓာတ်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၇ - သညာနာနတ္တသုတ်

၉၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု ‘သင်္ကပ္ပ’အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ကြံစည်မှု ‘သင်္ကပ္ပ’ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလို ‘ဆန္ဒ’အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ အလို ‘ဆန္ဒ’အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပူပန်မှု ‘ပရိဠာဟ’အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပူပန်မှု ‘ပရိဠာဟ’အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရှာမှီးမှု ‘ပရိယေသန’အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု ‘သင်္ကပ္ပ’အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ကြံစည်မှု ‘သင်္ကပ္ပ’အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလို ‘ဆန္ဒ’အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ အလို ‘ဆန္ဒ’အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပူပန်မှု ‘ပရိဠာဟ’အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ပူပန်မှု ‘ပရိဠာဟ’ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရှာမှီးမှု ‘ပရိယေသန’အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ ရူပသညာ ဖြစ်၏၊ ရူပသညာကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ဖြစ်သော ကြံစည်မှု ‘ရူပသင်္ကပ္ပ’ ဖြစ်၏၊ ရူပသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ဖြစ်သော အလို ‘ရူပဆန္ဒ’ ဖြစ်၏၊ ရူပဆန္ဒကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ဖြစ်သော ပူပန်မှု ‘ရူပပရိဠာဟ’ ဖြစ်၏၊ ရူပပရိဠာဟကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ဖြစ်သော ရှာမှီးမှု ‘ရူပပရိယေသန’ ဖြစ်၏။ပ။ ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ ဓမ္မသညာ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍ ဓမ္မသင်္ကပ္ပ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ ဓမ္မဆန္ဒ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မဆန္ဒကို စွဲ၍ ဓမ္မပရိဠာဟ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ ဓမ္မပရိယေသန ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလိုဆန္ဒအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ အလိုဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၈ - နော ပရိယေသနာ နာနတ္တသုတ်

၉၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' ဖြစ်၏။ပ။ ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ သဘောတရား သဘာဝ၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍။ပ။ သဘောတရားတို့ကို ရှာမှီးခြင်း 'ဓမ္မပရိယေသန' ဖြစ်၏။ ဓမ္မပရိယေသနကို စွဲ၍ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်သော ပူပန်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ' မဖြစ်၊ ဓမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ကား သဘောတရားတို့၌ အလို 'ဓမ္မစ္ဆန္ဒ' မဖြစ်၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ သဘောတရားတို့ကို ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ' မဖြစ်၊ ဓမ္မသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ သဘောတရားတို့၌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' မဖြစ်၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍ သဘောတရား 'ဓမ္မဓာတ်' မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၉ - ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ်

၉၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ္ပ'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ္ပ'အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ 'ဖဿ'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ 'ဖဿ'အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ အလို 'ဆန္ဒ'အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရှာမှီးမှု 'ပရိယေသန'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရှာမှီးမှု 'ပရိယေသန' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရခြင်း 'လာဘ'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ လာဘအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ ရူပသညာ ဖြစ်၏၊ ရူပသညာကို စွဲ၍ ရူပသင်္ကပ္ပ ဖြစ်၏၊ ရူပသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ ရူပသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ ရူပသမ္ဖဿကို စွဲ၍ ရူပသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ရူပသမ္ဖဿဇာဝေဒနာကို စွဲ၍ ရူပစ္ဆန္ဒ ဖြစ်၏၊ ရူပစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ ရူပပရိဠာဟ ဖြစ်၏၊ ရူပပရိဠာဟကို စွဲ၍ ရူပပရိယေသန ဖြစ်၏၊ ရူပပရိယေသနကို စွဲ၍ ရူပလာဘ ဖြစ်၏။ပ။ ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ သဘောတရားဓမ္မကို မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍ ဓမ္မကို ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ' ဖြစ်၏၊ သဘောတရားကို ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ'ကို စွဲ၍ သဘောတရားကို တွေ့ထိမှု 'ဓမ္မ သမ္ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသမ္ဖဿကို စွဲ၍ ဓမ္မသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသမ္ဖဿဇာဝေဒနာကို စွဲ၍ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော အလို 'ဓမ္မစ္ဆန္ဒ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော ပူလောင်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ သဘောတရားကို ရှာမှီးမှု 'ဓမ္မပရိယေသန' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မ ပရိယေသနကို စွဲ၍ သဘောတရားကို ရခြင်း 'ဓမ္မလာဘ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ရှာမှီးမှုအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရှာမှီးမှုအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရခြင်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နာနတ္တဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ်

၉၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး။ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရခြင်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ရခြင်းအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုး။ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဓာတ် အမျိုးမျိုးတို့သည် အဘယ်နည်း။ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ် အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး။

ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး။ ရခြင်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရခြင်းအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ အဆင်းကို မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' ဖြစ်၏။ပ။ သဘောတရား ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ သဘောတရားကို မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ဖြစ်၏၊ သဘောတရားကို မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ကို စွဲ၍။ပ။ တရားကို ရှာမှီးမှု 'ဓမ္မပရိယေသန' ဖြစ်၏၊ တရားကို ရှာမှီးမှု 'ဓမ္မပရိယေသန'ကို စွဲ၍ တရားကို ရခြင်း 'ဓမ္မလာဘ' ဖြစ်၏။ တရားကို ရခြင်း 'ဓမ္မလာဘ'ကို စွဲ၍ တရားကို ရှာမှီးခြင်း 'ဓမ္မပရိယေသန' မဖြစ်၊ တရားကို ရှာမှီးခြင်း 'ဓမ္မပရိယေသန'ကို စွဲ၍ တရား၌ ဖြစ်သော ပူလောင်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ' မဖြစ်၊ တရား၌ ဖြစ်သော ပူလောင်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ'ကို စွဲ၍ တရား၌ ဖြစ်သော အလို 'ဓမ္မစ္ဆန္ဒ' မဖြစ်၊ တရား၌ ဖြစ်သော အလို 'ဓမ္မစ္ဆန္ဒ'ကို စွဲ၍ တရားကို တွေ့ထိမှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဓမ္မသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' မဖြစ်၊ တရားကို တွေ့ထိမှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဓမ္မသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'ကို စွဲ၍ တရားကို တွေ့ထိခြင်း 'ဓမ္မသမ္ဖဿ' မဖြစ်၊ တရားကို တွေ့ထိခြင်း 'ဓမ္မသမ္ဖဿ' ကို စွဲ၍ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ' မဖြစ်၊ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ'ကို စွဲ၍ သဘော တရား၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ'သည် မဖြစ်၊ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ကို စွဲ၍ သဘောတရား ဓမ္မဓာတ်သည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး။ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး။ လာဘအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ လာဘအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော နာနတ္တဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - သတ္တဓာတုသုတ်

၉၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း။ အရောင်အလင်း 'အာဘာဓာတ်'၊ တင့်တယ်ခြင်းဟူသော 'သုဘ'ဓာတ်၊ ကောင်းကင် ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတန'ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတန' ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတန'ဓာတ်၊ ရုန့်ရင်း သော သညာကား မရှိ, သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည် မဟုတ်သော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာ ယတန' ဓာတ်၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်း 'သညာဝေဒယိတနိရောဓ' ဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား အရောင်အလင်း 'အာဘာဓာတ်'၊ တင့်တယ်ခြင်းဟူသော 'သုဘ'ဓာတ်၊ ကောင်းကင် ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတန'ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာ ယတန' ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတန' ဓာတ်၊ ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ, သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည် မဟုတ်သော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတန' ဓာတ်၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်း 'သညာဝေဒယိတနိရောဓ' ဓာတ် ဟူသော ဤဓာတ်တို့သည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ထင်ရှားပါကုန်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အရောင်အလင်း 'အာဘာ'ဓာတ်သည် အမိုက်မှောင်ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း တင့်တယ်ခြင်း 'သုဘ'ဓာတ်သည် မတင့်တယ်ခြင်း 'အသုဘ'ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ကောင်းကင်ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတန'ဓာတ်သည် ရုပ်ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏။ ရဟန်း ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတန'ဓာတ်သည် ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတန'ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတန'ဓာတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ, သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည် မဟုတ်သော တည်ရာ 'နေဝသညာနာသညာယတန' ဓာတ်သည် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်ဟူသော တည်ရာ 'အာကိဉ္စညာယတန'ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်း 'သညာဝေဒယိတနိရောဓ'ဓာတ်သည် ချုပ်ငြိမ်းမှုကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အာဘာဓာတ်၊ သုဘဓာတ်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတ်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတ်၊ အာကိဉ္စညာယတနဓာတ်၊ နေဝသညာနာသညာယတနဓာတ်၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတ်ဟူသော ဤဓာတ်တို့သည် အဘယ်မည်သော သမာပတ်သို့ ရောက်အပ်ပါကုန်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အာဘာဓာတ်၊ သုဘဓာတ်၊ အာကာသနဉ္စာယတနဓာတ်၊ အာကိဉ္စညာယတနဓာတ်ဟူသော ဤဓာတ်တို့သည် သညာသမာပတ်သို့ ရောက်အပ်ကုန်၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဓာတ်သည် သင်္ခါရမှ ကြွင်းသော သမာပတ်သို့ ရောက်အပ်၏။ ရဟန်း သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတ်သည် နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်အပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၂ - သနိဒါနသုတ်

၉၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ကာမကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်။ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံသာဝိတက်' သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာမကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ် သနည်း၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံသာဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမဓာတ်ကို စွဲ၍ ကာမ၌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမ၌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'ကို စွဲ၍ ကာမကို ကြံစည်မှု 'ကာမသင်္ကပ္ပ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမကို ကြံစည်မှု 'ကာမသင်္ကပ္ပ' ကို စွဲ၍ ကာမ၌ ဖြစ်သော အလို 'ကာမစ္ဆန္ဒ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမ၌ ဖြစ်သော အလို 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို စွဲ၍ ကာမ၌ ပူလောင်မှု 'ကာမပရိဠာဟ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမ၌ ပူလောင်မှု 'ကာမပရိဠာဟ'ကို စွဲ၍ ကာမကို ရှာမှီးမှု 'ကာမပရိယေသန'သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ကာမကို ရှာမှီးမှု 'ကာမပရိယေသန'ကို ရှာမှီးသော အကြား အမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မှားသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဗျာပါဒဓာတ်ကို စွဲ၍ ဗျာပါဒသညာသည် ဖြစ်၏၊ ဗျာပါဒသညာကို စွဲ၍ ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ သည် ဖြစ်၏။ပ။ ဗျာပါဒဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ ဗျာပါဒပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ ဗျာပါဒပရိယေသနသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဗျာပါဒပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မှားသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိဟိံသာဓာတ်ကို စွဲ၍ 'ဝိဟိံသာသညာ'သည် ဖြစ်၏၊ ဝိဟိံသာသညာကို စွဲ၍ ဝိဟိံသာ သင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏။ပ။ ဝိဟိံသာဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ ဝိဟိံသာပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ ဝိဟိံသာပရိယေသန သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိဟိံသာပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မှားသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် တောက်လောင်နေသော မြက်မီးရှူးကို ခြောက်သွေ့ သော မြက်တော၌ ပစ်ချရာ၏၊ ထိုမီးကို လက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ဖြင့်လည်းကောင်း လျင်မြန်စွာ မငြိမ်းသတ်ခဲ့မူ မြက်ထင်းကို မှီ၍ နေသော သတ္တဝါတို့သည် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် မည်သည့်သမဏဖြစ်စေ၊ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သို့ ရောက်သော မှတ်သားမှု 'သညာ'ကို လျင်မြန်စွာ မစွန့်ခဲ့မူ မပယ်ဖျောက်ခဲ့မူ ကင်းအောင် မပြုခဲ့မူ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောသို့ မရောက်စေခဲ့မူ ထိုသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း, ပူဆွေးခြင်း, ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လည်း မကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ'သို့ မချွတ် ရောက်မည် ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု 'နေက္ခမ္မဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်။ မပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'အဗျာပါဒဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ

ဖြစ်၏၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်။ မညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'အဝိဟိံသာဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာမမှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု 'နေက္ခမ္မဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။ မပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'အဗျာပါဒဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။ မညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'အဝိဟိံသာ ဝိတက်' သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမမှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု နေက္ခမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မသညာသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မသညာကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မစ္ဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မပရိယေသနသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နေက္ခမ္မပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ အဗျာပါဒဓာတ်ကို စွဲ၍ အဗျာပါဒသညာသည် ဖြစ်၏၊ အဗျာပါဒသညာကို စွဲ၍ အဗျာပါဒ သင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏။ပ။ အဗျာပါဒစ္ဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ အဗျာပါဒပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ အဗျာပါဒပရိယေသန သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဗျာပါဒပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ တပည့်သည် ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ အဝိဟိံသာဓာတ်ကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာသညာသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာသညာကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာဆန္ဒကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာပရိဠာဟကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာပရိယေသနသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဟိံသာပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် တောက်လောင်သော မြက်မီးရှူးကို ခြောက်သွေ့သော မြက်တော၌ ပစ်ချရာ၏။ ထိုမီးကို လက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ဖြင့်လည်းကောင်း လျင်မြန်စွာ ငြိမ်းသတ်ခဲ့မူ မြက်ထင်းကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ကုန်ရာ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မည်သည့်သမဏဖြစ်စေ၊ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သော မှတ်သားမှု 'သညာ'ကို လျင်မြန်စွာ စွန့်ခဲ့မူ ဖျောက်ခဲ့မူ ကင်းအောင် ပြုခဲ့မူ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောသို့ ရောက်စေခဲ့မူ ထိုသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း, ပူဆွေးခြင်း, ပူလောင်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လည်းကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ'သို့ မချွတ် ရောက်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့် အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - ဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ်

၉၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏။

"ရဟန်းတို့ ဓာတ်ကို စွဲ၍ မှတ်သားမှု 'သညာ'သည် ဖြစ်၏၊ အယူ 'ဒိဋ္ဌိ'သည် ဖြစ်၏၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'သည် ဖြစ်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်ကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'ဘုရား မဟုတ်ကုန်သော သူတို့၌ ဘုရားဟုတ်၏' ဟူသော ဤအယူသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ထင်ရှားပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ကစ္စာန မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဓာတ်သည် ကြီးမားသည်သာတည်း။ ကစ္စာန ယုတ်ညံ့သော ဓာတ်ကို စွဲ၍ ယုတ်ညံ့သော မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ ယုတ်ညံ့သော အယူ၊ ယုတ်ညံ့သော အကြံ၊ ယုတ်ညံ့သော စေ့ဆော်မှု၊ ယုတ်ညံ့သော တောင့်တမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ဆောက်တည်မှု၊ ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ယုတ်ညံ့သော စကား ဖြစ်၏။ ယုတ်ညံ့သည်ကို ပြောကြား၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင် အောင် ပြု၏၊ ထိုသူ၏ ဖြစ်ခြင်းကို ယုတ်ညံ့၏ ဟု (ငါ) ဟော၏။

ကစ္စာန အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဓာတ်ကို စွဲ၍ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အယူ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကြံ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော တောင့်တမှု၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဆောက်တည်မှု၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော စကား ဖြစ်၏။ အလယ်အလတ်ကို ပြောကြား၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ ထိုသူ၏ ဖြစ်ခြင်းကို အလယ်အလတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍ (ငါ) ဟော၏။

ကစ္စာန မြင့်မြတ်သော ဓာတ်ကို စွဲ၍ မြင့်မြတ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ မြင့်မြတ်သော အယူ၊ မြင့်မြတ်သော အကြံ၊ မြင့်မြတ်သော စေ့ဆော်မှု၊ မြင့်မြတ်သော တောင့်တမှု၊ မြင့်မြတ်သော ဆောက်တည်မှု၊ မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မြင့်မြတ်သော စကား ဖြစ်၏။ အမြတ်ကို ပြောကြား၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ ထိုသူ၏ ဖြစ်ခြင်းကို မြင့်မြတ်၏ ဟူ၍ (ငါ) ဟော၏။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၄ - ဟီနာဓိမုတ္တိကသုတ်

၉၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း ရှိသော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိသော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၅ - စင်္ကမသုတ်

၉၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီး မဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏၊ အရှင်မဟာကဿပသည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်းလည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏၊ မန္တာနီပုဏ္ဏေးမ၏ သားဖြစ်သော အသျှင်ပုဏ္ဏ သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံ သွား၏၊ အသျှင်ဥပါလိ သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏၊ အရှင်အာနန္ဒာ သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏၊ ဒေဝဒတ် သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ စင်္ကြံသွား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ စင်္ကြံသွားသော သာရိပုတြာကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ကြီးသော ပညာရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော မောဂ္ဂလာန်ကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော ကဿပကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ဓုတင်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော အနုရုဒ္ဓါကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ကို ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော မန္တာနီပုဏ္ဏေးမ၏ သားဖြစ်သော ပုဏ္ဏကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် တရားဟော 'ဓမ္မကထိက' တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော ဥပါလိကို သင်တို့ မြင် ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံ သော ထိုရဟန်းတို့သည် ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော အာနန္ဒာကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် များသော အကြားအမြင် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာ သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စင်္ကြံသွားသော ဒေဝဒတ်ကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် အလိုဆိုး ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ

တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၆ - သဂါထာသုတ်

၁၀၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ် အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မစင်ကျင်ကြီးသည် မစင်ကျင်ကြီးနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ကျင်ငယ်သည် ကျင်ငယ်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ တံတွေးသည် တံတွေးနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ပြည်သည် ပြည်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ သွေးသည် သွေးနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း။ပ။ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း။ပ။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိ ကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်'အခါ၌လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နို့ရည်သည် နို့ရည်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ဆီသည် ဆီနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ထောပတ်သည် ထောပတ်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ပျားရည်သည် ပျားရည်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ တင်လဲသည် တင်လဲနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါ၌လည်း။ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူပြီး၍ ထိုမှ နောက်၌ ဤဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ တဏှာဖြင့် ကပ်ငြိခြင်းကြောင့် ကိလေသာတောကြီးသည် ပေါက် ရောက် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ မကပ်ငြိခြင်းကြောင့် ပြတ်၏။ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ သေးငယ်သော သစ်တုံးကို တက်စီးမိ၍

နစ်မြုပ်ရလေသကဲ့သို့ ဤအတူ ပျင်းရိ သော သူကို အစွဲပြု၍ ကောင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသော သူသော် မှလည်း နစ်မြုပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ယုတ်ညံ့သော လုံ့လရှိသော ပျင်းရိသော ထိုသူကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကုန်သော, ဖြူစင်ကုန်သော, နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော, ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်သော, ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော, ပညာရှိတို့နှင့်သာလျှင် အတူတကွ ပေါင်းဖော်နေထိုင်ရာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၇ - အဿဒ္ဓသံသန္ဒနသုတ်

၁၀၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို) ယုံကြည်မှု မရှိကုန်သော သူတို့သည် (ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို) ယုံကြည်မှု မရှိကုန်သော သူတို့နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိသော သူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပျင်းရိသော သူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ

တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ပ။ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ ပျင်းရိသော သူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ ပျင်းရိသော သူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရား ရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်း တည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိသော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်'အခါ၌လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၈ - အဿဒ္ဓမူလကသုတ်

၁၀၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။ပ။ ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ပ။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ [ပဌမဝါရကဲ့သို့ ချဲ့အပ်၏] (၂)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း

ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၃)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၄)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းကုန်သော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၉ - အဟိရိကမူလကသုတ်

၁၀၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့် တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာ ရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၁)

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၂)

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၃)

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိသော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၀ - အနောတ္တပ္ပမူလကသုတ်

၁၀၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက် လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ များသော အကြားအမြင်ရှိ ကုန်သော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၁)

မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၂)

မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည့်ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့် တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့ နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၁ - အပ္ပဿုတမူလကသုတ်

၁၀၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၁)

နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂)

ဧကာဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၂ - ကုသိတမူလကသုတ်

၁၀၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

[အလုံးစုံသော သုတ်တို့၌ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ပြုအပ်၏]။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၁ - အသမာဟိတသုတ်

၁၀၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရား မရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မတည်ကြည်ကုန်သော သူတို့သည် မတည်ကြည်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ တည်ကြည်သော သူတို့သည် တည်ကြည်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၂ - ဒုဿီလသုတ်

၁၀၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရား မရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရား မရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သီလမရှိကုန်သော သူတို့သည် သီလမရှိကုန်သော သူတို့ နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့ နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သီလရှိသော သူတို့သည် သီလရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၃ - ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ်

၁၀၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိကုန်သော သူတို့သည် မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့သည် ကာမတို့၌ မှား သောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူတို့သည် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသော သူတို့သည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်သော သူတို့သည် မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့သည် ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့သည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၄ - သတ္တကမ္မပထသုတ်

၁၁၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိကုန်သော သူတို့သည် မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့သည် ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူတို့သည် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုတတ်သော သူတို့သည် ကုန်းစကားကို ပြောဆိုတတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော သူတို့သည် ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်။ပ။ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၅ - ဒသကမ္မပထသုတ်

၁၁၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ ရှိသော သူတို့သည်။ပ။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့သည်။ မဟုတ်မမှန် ပြောဆို လေ့ရှိသော သူတို့သည်။ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့သည်။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့သည်။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ (သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ်ရှိသော သူတို့သည် (သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ်ရှိသော သူတို့ နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် ဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိသော သူတို့သည် မှားသော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်သော သူတို့သည်။ပ။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့သည်။ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်။ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ် မရှိသော သူတို့သည် (သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ် မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ် မရှိသော သူတို့သည် ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ် ကုန်၏၊ မှန်သောအယူရှိသော သူတို့သည် မှန်သောအယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသား တည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၆ - အဋ္ဌင်္ဂိကသုတ်

၁၁၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မှားယွင်းသော အယူရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံရှိသော သူတို့သည်။ပ။ မှားယွင်းသော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

မှန်ကန်သော အယူရှိသော သူတို့သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံရှိသော သူတို့သည်။ပ။ မှန်ကန်သော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့သည် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၇ - ဒသင်္ဂသုတ်

၁၁၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓါတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မှားယွင်းသော အယူရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံရှိသော သူတို့သည်။ပ။ မှားယွင်းသော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော မိစ္ဆာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော မိစ္ဆာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

မှန်ကန်သော အယူရှိသော သူတို့သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံရှိသော သူတို့သည်။ပ။ မှန်ကန်သော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့သည်၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့သည် မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော သမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက် မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော သမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

[အလုံးစုံသော သုတ်တို့၌ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ပြုအပ်၏။]

သုံးခုမြောက် ကမ္မပထဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၁ - စတုဓာတုသုတ်

၁၁၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း၊ အဘယ် လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ- ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၂ - ပုဗ္ဗေသမ္ဗောဓသုတ်

၁၁၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးကို မသိမီ သစ္စာ လေးပါကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏- "ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း။ အာပေါဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း။ တဇောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း။ ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ် သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏- "ပထဝီဓာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာမှုနှင့် ဝမ်း မြောက်မှုသည် ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ ပထဝီဓာတ်၏ အမြဲမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖေါက်ပြန် တတ်သော သဘောရှိခြင်းသည်ကား ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်တည်း၊ ပထဝီဓာတ်၌ တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။ အာပေါဓာတ်ကို စွဲ၍။ပ။ တေဇောဓာတ် ကို စွဲ၍။ပ။ ဝါယောဓာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာမှုနှင့် ဝမ်းမြောက်မှုသည် ဝါယောဓာတ်၏ သာယာ ဖွယ်တည်း၊ ဝါယောဓာတ်၏ အမြဲမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖေါက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိခြင်းသည်ကား ဝါယောဓာတ်၏ အပြစ်တည်း၊ ဝါယောဓာတ်၌ တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည် ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ ဤသို့သော သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကို လည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟူ၍ ငါ ဝန်မခံသေး။

ရဟန်းတို့ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ ဤသို့သော သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိသော အခါ၌ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍ ငါ ဝန်ခံ၏၊ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ငါ၏ (ကိလေသာ)တို့မှ လွတ်သော စိတ်သည် မပျက် စီးပြီ၊ ဤကိုယ်၏ အဖြစ်သည် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်တည်း၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု ထိုငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၃ - အစရိံသုတ်

၁၁၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည် ခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို သိခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အာပေါဓာတ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် တေဇောဓာတ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝါယောဓာတ်၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓာတ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓာတ်၏ အပြစ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟူ၍ ငါ ဝန်မခံသေး။

ရဟန်းတို့ ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့်ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိသော အခါ၌ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ

လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍ ငါ ဝန်ခံ၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ငါ၏ (ကိလေသာ)တို့မှ လွတ်သော စိတ်သည် မပျက်စီးတော့ပြီ၊ ဤကိုယ်၏ အဖြစ်သည် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်တည်း၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၄ - နောစေဒံသုတ်

၁၁၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ် ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်သည် အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၌ အပြစ်ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓာတ်မှ မထွက်မြောက်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်မှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အာပေါဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ။ ရဟန်းတို့ တေဇောဓာတ်၏ သာယာဖွယ် သည် မဖြစ်ခဲ့မူ။ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၌ သာယာဖွယ်ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ အပြစ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၌ အပြစ်ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါ တို့သည် ဤဝါယော ဓာတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤဝါယောဓာတ်မှ မထွက်မြောက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း ရှိသောကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်မှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ပြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန် မယှဉ်ကုန် ကင်းလွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြားကို မလွန်သော စိတ်ဖြင့် မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိကြကုန်သော အခါ၌ကား နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ပြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန်

မယှဉ်ကုန် ကင်းလွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြားကို လွန်သော စိတ်ဖြင့် နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၅ - ဧကန္တဒုက္ခသုတ်

၁၁၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပထဝီဓာတ်သည် ဧကန်ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအာပေါဓာတ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတေဇောဓာတ်သည်။ ရဟန်းတို့ ဤဝါယောဓာတ်သည် ဧကန်ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤဝါယောဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပထဝီဓာတ်သည် ဧကန်ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအာပေါဓာတ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတေဇောဓာတ်သည်။ ရဟန်းတို့ ဤဝါယောဓာတ်သည် ဧကန်ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤဝါယောဓာတ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၆ - အဘိနန္ဒသုတ်

၁၁၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို အလွန်နှစ်သက်၏၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ မလွတ်နိုင် ဟူ၍ ငါ ဆို၏။ အာပေါဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည်။ပ။ တေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို အလွန်နှစ်သက်၏၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို အလွန်နှစ်သက် သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ မလွတ် နိုင်ဟူ၍ ငါ ဆို၏၊

ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို မနှစ်သက်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်၏ဟူ၍ ငါ ဆို၏။ အာပေါဓာတ်ကို။ပ။ တေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတ်ကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို မနှစ်သက်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်၏ ဟူ၍ ငါ ဆို၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၇ - ဥပ္ပါဒသုတ်

၁၂၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် တည်ခြင်းသည် အထူးသဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည် ရာဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ အိုမှုသေမှု၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းသာတည်း။ အာပေါဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်း သည်။ပ။ တေဇောဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါယောဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် တည်ခြင်းသည် အထူးသဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်ရာဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ အိုမှုသေမှု၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းသာတည်း။

ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ငြိမ်းခြင်းသည် ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည် ဆင်းရဲချုပ်ခြင်း သာတည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသာတည်း၊ အိုမှုသေမှု၏ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသာတည်း။ အာပေါဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ပ။ တေဇောဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ငြိမ်းခြင်းသည် ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည် ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းသာတည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသာတည်း၊ အိုမှုသေမှု၏ ကွယ်ပျောက်ခြင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၈ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤခါတ်တို့သည် ပထဝီခါတ်၊ အာပေါခါတ်၊ တေဇောခါတ်၊ ဝါယောခါတ် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤခါတ်လေးမျိုးတို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤခါတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏ ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏ ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ယခု ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ခါတ်တို့သည် ပထဝီခါတ်၊ အာပေါခါတ်၊ တေဇောခါတ်၊ ဝါယောခါတ် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤခါတ်လေးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ကို။ပ။ [အကျယ်ချဲ့အပ်၏။] သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၁၀ - တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို မသိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို။ပ။ အာပေါဓာတ်ကို မသိကုန်သော။ တေဇောဓာတ်ကို မသိကုန်သော။ ဝါယောဓာတ်ကို မသိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဖြစ် ကြောင်းကို မသိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု မသမုတ် အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို သိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို။ပ။ အာပေါဓာတ်ကို သိကုန်သော။ တေဇောဓာတ်ကို သိကုန်သော။ ဝါယောဓာတ်ကို သိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

စတုတ္ထဝဂ် ပြီး၏။

ဓာတုသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၄ - အနမတဂ္ဂသံယုတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - တိဏကဋ္ဌသုတ်

၁၂၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ ရှိသမျှ မြက်, ထင်း, သစ်ခက်, သစ်ရွက်ကို ဖြတ်၍ တပေါင်းတည်း စုရုံးပြီးလျှင် လက်လေးသစ် လက်လေးသစ် အစိတ်ကို ပြု၍ "ဤသည်ကား ငါ၏ အမိတည်း၊ ဤသည်ကား ငါ့ အမိ၏ အမိတည်း" စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီ ချထားရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ား၏ အမိ အဆက်ဆက်တို့သည် မကုန်မဆုံးနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ ရှိသမျှ မြက်, ထင်း, သစ်ခက်, သစ်ရွက်သည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်သော ကြောင့်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှည်လျားကြာမြင့်သော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ သင်္ချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွားလှလေပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - ပထဝီသုတ်

၁၂၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ဤမြေကြီးကို ဆီးစေ့မျှလောက် ဆီးစေ့မျှလောက် မြေစိုင်ခဲလုံးကို ပြု၍ "ဤသည်ကား ငါ၏ အဖတည်း၊ ဤသည်ကား ငါ့ အဖ၏ အဖတည်း"စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီ ချထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ား၏ အဖအဆက်ဆက်တို့သည် မကုန်မဆုံးနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်သောကြောင့်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှည်လျားကြာမြင့်သော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှုလေပြီ၊ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှုလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ခံစားရဖူးလှုလေပြီ၊ သင်္ချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွားလှုလေပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှုသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှုသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှုသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - အဿုသုတ်

၁၂၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်စဉ် မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ချစ်နှစ်သက်ကုန်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော သင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် အဘယ်က ပိုလွန် များပြားသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်စဉ် မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော

သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ချစ်နှစ်သက်ကုန်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပါဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားတော်ကို အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ၊ ရဟန်းတို့ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်စဉ် မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ချစ်နှစ်သက်ကုန်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော သင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှပေ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်း ရေသည် မများလှ ဟု ဤငါဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားတော်ကို ကောင်းစွာ သိကြကုန်၏၊

ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် အမိ၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ထိုအမိ၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရကုန်သည် ဖြစ်၍ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော ထိုသင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည် များလှလေပြီ၊ မဟာ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပေ။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် အဖ၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ပ။ အစ်ကို၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ နှမ၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ သား၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ သမီး၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် ရောဂါနှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ။ ရောဂါနှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရကုန်သည် ဖြစ်၍ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော ထိုသင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည် များလှလေပြီ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပေ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၄ - ခီရသုတ်

၁၂၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့ သောက်စို့အပ်သော အမိနို့ရည်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် အဘယ်က သာလွန်များပြားသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့ သောက်စို့အပ်သော အမိနို့ရည်သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပါဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားတော်ကို အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ရဟန်းတို့ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့ သောက်စို့အပ်သော အမိနို့ရည်သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပေ ဟု ငါဘုရား ဟောတိုင်းသော တရားတော်ကို ကောင်းစွာ သိအပ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - ပဗ္ဗတသုတ်

၁၂၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ကမ္ဘာသည် အဘယ်မျှလောက် ရှည်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ကမ္ဘာသည် ရှည် လျားလှ၏၊ ထိုကမ္ဘာကို "ဤမျှသော နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော နှစ်အရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော နှစ်အထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော နှစ်အသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာကို ပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်ပြန်၏။ "ရဟန်း တတ်ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဥပမာသော်ကား မကွဲမပြတ်သော အခေါင်းမရှိသော တစ်ခဲနက်ဖြစ်သော ကျောက်တောင်ကြီးသည် အလျားအားဖြင့် တစ်ယူဇနာ အနံအားဖြင့်

တစ်ယူဇနာ အစောက်အားဖြင့် တစ်ယူဇနာ ရှိ၏၊ ထို ကျောက်တောင်ကြီးကို ယောက်ျားသည် အနှစ်တစ်ရာ အနှစ်တစ်ရာ လွန်သောအခါ၌ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ်သာ ပွတ်တိုက်ရာ၏၊ ရဟန်း ထိုကျောက်တောင်ကြီးသည် ဤလုံ့လဖြင့် လျင်စွာသာလျှင် ကုန်ခြင်းဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ကမ္ဘာသည် ကုန်ခြင်းဆုံးခြင်းသို့ မရောက်ရာ။

ရဟန်း ကမ္ဘာသည် ဤသို့ ရှည်လှစွာ၏၊ ရဟန်း ဤသို့ ရှည်လျားလှသော ကမ္ဘာတို့၏ "တစ်ခုသော ကမ္ဘာ" ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ "ကမ္ဘာတစ်ရာ" ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ "ကမ္ဘာတစ်ထောင်" ဟူ၍ မပြော ဆိုအပ်၊ "ကမ္ဘာတစ်သိန်း" ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း- ရဟန်း ဤ သံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ ရှေ့အစွန်းသည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည် သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည် သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည် သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - သာသပသုတ်

၁၂၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ကမ္ဘာသည် အဘယ်မျှလောက် ရှည်ပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ကမ္ဘာသည် ရှည်လျားလှ၏၊ ထိုကမ္ဘာကို "ဤမျှသော နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ "ဤမျှသော နှစ်အသိန်းတို့"ဟူ၍လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာကို ပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်ပြန်၏။ "ရဟန်း တတ် ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဥပမာသော်ကား အလျား တစ်ယူဇနာ အနံ တစ်ယူဇနာ အစောက် တစ်ယူဇနာရှိသော မုန်ညင်းစေ့တို့ဖြင့် အစိုင်အခဲဖွဲ့လျက် ပြည့်သော သံဖြင့် ပြီးသော မြို့သည် ရှိရာ၏၊ ယောက်ျားသည် ထိုမြို့တွင်းရှိ မုန်ညင်းစေ့ ပုံမှ အနှစ်တစ်ရာ အနှစ်တစ်ရာ ကို လွန်သောအခါ မုန်ညင်းစေ့ တစ်စေ့စီ တစ်စေ့စီ ထုတ်ယူရာ၏၊ ရဟန်း ထိုကြီးစွာသော မုန်ညင်းစေ့ အစုသည် ကုန်ခြင်း ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ကမ္ဘာသည် ကုန်ခြင်း ဆုံးခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ရာ။

ရဟန်း ကမ္ဘာသည် ဤသို့ ရှည်လှစွာ၏၊ ရဟန်း ဤသို့ ရှည်လျားလှသော ကမ္ဘာတို့၏ "တစ်ခု သော ကမ္ဘာ"ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ "ကမ္ဘာတစ်ရာ"ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ "ကမ္ဘာတစ်ထောင်"ဟူ၍ မပြောဆို အပ်၊ "ကမ္ဘာတစ်သိန်း"ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း-ရဟန်း ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၇ - သာဝကသုတ်

၁၃၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် အဘယ်မျှလောက် များပါကုန်သနည်း"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် များလှကုန်၏၊ ထိုလွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့ကို "ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှ သော ကမ္ဘာအထောင်တို့" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအသိန်း"တို့ဟူ၍လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာကို ပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်ပြန်၏။ "ရဟန်းတို့ တတ်ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အနှစ် တစ်ရာ အသက်တမ်းရှိသည် ဖြစ်၍ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်ကုန်သော တပည့် 'သာဝက' လေးယောက်တို့သည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ကမ္ဘာကပ်ပေါင်းတစ်သိန်း ကမ္ဘာကပ်ပေါင်း တစ်သိန်းကို အောက်မေ့ကုန်ရာ၏၊ ထိုသို့ အောက်မေ့စဉ် အနှစ်တစ်ရာ အသက်တမ်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်ကုန်သော ဤတပည့် 'သာဝက' လေးယောက်တို့သည် အနှစ်တစ်ရာကို လွန်သောအခါ၌ သေခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတပည့် 'သာဝက' လေးယောက်တို့သည် ကမ္ဘာတို့ကို ကုန်အောင် မအောင့်မေ့နိုင်သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် ဤသို့ များလှကုန်၏၊ ထိုကမ္ဘာတို့ကို "ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကုန်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - ဂဂ်ီသုတ်

၁၃၁။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ ရှေး၌ ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် အဘယ်မျှလောက် များပါကုန်သနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား ရှေး၌ ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် များလှသည်သာတည်း၊ ထိုကမ္ဘာတို့ကို "ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာကို ပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်ပြန်၏။ "ပုဏ္ဏား ဥပမာပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ဤ ဂင်္ဂါမြစ်စ၍ စီးရာမှ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ စီးဝင်ရာ အရပ်တိုင်အောင် ထိုအကြား၌ "ဤမျှသော သဲတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော သဲအရာတို့" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော သဲအထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော သဲအသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။

ပုဏ္ဏား ရှေး၌ ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် ထိုသဲတို့ထက် များလှသည်သာတည်း၊ ထိုကမ္ဘာတို့ကို "ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော ကမ္ဘာအသိန်းတို့"ဟူ၍လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း-ပုဏ္ဏား ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင် သောကြောင့်ပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ရှည်မြင့်သော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ဆင်းရဲကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ သင်္ချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွားလှလေပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၉ - ဒဏ္ဍသုတ်

၁၃၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထက်ကောင်းကင်သို့ ပစ်လွှတ်အပ်သော တောင်ဝှေးသည် တစ်ကြိမ်လည်း အရင်းဖြင့် ကျ၏၊ တစ်ကြိမ်လည်း အလယ်ဖြင့် ကျ၏၊ တစ်ကြိမ်လည်း အဖျားဖြင့် ကျ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာအတူသာလျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤ ရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် တစ်ကြိမ်လည်း ဤလောကမှ တစ်ပါးသော လောကသို့ ရောက်ကုန်၏၊ တစ်ကြိမ်လည်း တစ်ပါးသော လောကမှ ဤလောကသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - ပုဂ္ဂလသုတ်

၁၃၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ ပ။ ရဟန်းတို့ တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး ပြေးသွားကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ ဤသို့ များစွာသော အရိုးဆက် အရိုးပုံ အရိုးစုသည် စုပေါင်းသိမ်းဆည်း အပ်သည် ဖြစ်၍ မပျောက်ပျက်ခဲ့မူ ဤဝေပုလ္လတောင်နှင့် အမျှ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူပြီး၍ ထိုမှနောက်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာတို့ကို ဟောတော်မူ၏-

"တစ်ခုသော ကမ္ဘာကပ်၌ ဖြစ်သော တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရိုးစုသည် ဝေပုလ္လတောင်နှင့် တူမျှသော အစုအပုံ ဖြစ်ရာ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

မဂဓတိုင်းသူတို့၏ တောင်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ထိုဝေပုလ္လ တောင်သည် ကြီး၏၊ ဤဝေပုလ္လတောင်ကို 'ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၏ မြောက်ဘက်နံပါး၌ တည်၏' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဆင်းရဲ၊ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၊ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယ မဂ်ဟူကုန်သော ဤအရိယသစ္စာတို့ကို ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်သော အခါ၌-

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ခုနစ်ကြိမ်အတိုင်းအရှည် ကျင်လည်ရ၍ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် ဖြစ်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ပထမဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - ဒုဂ္ဂတသုတ်

၁၃၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ သံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော မကောင်းသော အသွင်ရှိသော အကြင် သတ္တဝါတို့ကို တွေ့မြင်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ တွေ့မြင်ရာ၌ "ငါတို့သည်လည်း ဤ ရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤသို့သဘောရှိသော ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်အပ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ အလွန်လျှင် ဤအလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၂ - သုခိတသုတ်

၁၃၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသော တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူကို တွေ့မြင်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ တွေ့မြင်ရာ၌ "ငါတို့သည်လည်း ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤသို့သဘော ရှိသော ချမ်းသာကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ" ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်အပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - တိံသမတ္တသုတ်

၁၃၆။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သုံးကျိပ်သော ပါဝေယျကတိုင်းသား ရဟန်းအားလုံးတို့သည် အာရညကင်ခုတင်ဆောင်၊ ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင်၊ ပံသုကူခုတင်ဆောင်၊ တိစီဝရိက်ခုတင်ဆောင်တို့ ဖြစ်ကြကုန်လျက် အလုံးစုံပင် သံယောဇဉ် ရှိကုန်သေးသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင် နေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏- "သုံးကျိပ်မျှသော ဤပါဝေယျကတိုင်းသား ရဟန်းအားလုံးတို့သည် အာရညကင်ခုတင်ဆောင်၊ ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင်၊ ပံသုကူခုတင်ဆောင်၊ တိစီဝရိက်ခုတင်ဆောင်တို့ ဖြစ်ကြကုန်လျက် အလုံးစုံပင် သံယောဇဉ် ရှိကြကုန်သေး၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား ဤနေရာ၌ ပင်လျှင် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝတရားတို့မှ စိတ်တို့ လွန်မြောက်ကုန်ရာသော အခြင်း အရာဖြင့် ငါသည် တရားဟောရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အပ်ကုန် သည် ဖြစ်၍ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် အဘယ်က သာလွန်များပြား သနည်းဟု မေးတော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပါ" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတိုင်းသော တရားကို အကျွန်ုပ်တို့ သိပါကုန်၏ ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည် သာလျှင် များလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှဟု ငါဘုရား ဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားကို ကောင်းစွာ သိကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး နွားဖြစ်ကုန်စဉ် နွားဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှချေ။ပ။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ကျွဲဖြစ်ကုန်စဉ် ကျွဲဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှချေ။ပ။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး သိုးဖြစ်ကုန်စဉ် သိုးဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ပ။ ဆိတ်ဖြစ်ကုန်စဉ် ဆိတ်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ သမင်ဖြစ်ကုန်စဉ် သမင်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ ကြက်ဖြစ်ကုန်စဉ် ကြက်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ ဝက်ဖြစ်ကုန်စဉ် ဝက်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။

ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ရွာကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော ခိုးသူဖြစ်စဉ် "ရွာကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော ခိုးသူ"ဟူ၍ ဖမ်းပြီးလျှင် ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး "လမ်းခရီး၌ လုယက်တတ်ကုန်သော ခိုးသူတို့" ဟူ၍ ဖမ်းပြီးလျှင် ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးကုန်သော သွေးရည်ကြည်သည်။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး "သူတစ်ပါး၏ မယားကို ခိုးတတ်သော ခိုးသူတို့" ဟူ၍ ဖမ်းပြီးလျှင် ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှချေ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည် သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏၊ ဤသို့ ဤဂါထာ မဖက် စုဏ္ဏိယသက်သက် တရားတော်ကို ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ပါဝေယျကတိုင်းသား ရဟန်းသုံးကျိပ်တို့အား တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ စိတ်တို့သည် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၄ - မာတုသုတ်

၁၃၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ သင်တို့၏ အမိမဖြစ်ဖူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့ သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ပိတုသုတ်

၁၃၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ရဟန်းတို့ အဖ မဖြစ်ဖူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့ သည် သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၆ - ဘာတုသုတ်

၁၃၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ညီအစ်ကို မဖြစ်ဖူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - ဘဂိနိသုတ်

၁၄၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ညီမ, နှမ, အစ်မ မဖြစ်ဖူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၈-ပုတ္တသုတ်

၁၄၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ သား မဖြစ်ဖူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၉ - ဓီတုသုတ်

၁၄၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤရှည်စွာသော အခွင့်ကာလ၌ သမီးမဖြစ်ဖူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ခံစားရဖူးလှလေပြီ၊ သင်္ချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွားလှလေပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၀ - ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ်

၁၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် "ပါစီနဝံသတောင်" ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ လူတို့၏ အမည်သည် "တိဝရ" ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ တိဝရအမည်ရှိသော လူတို့အား အနှစ်လေးသောင်းတို့ပတ်လုံး အသက်တမ်းပမာဏသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ တိဝရမည်သော လူတို့သည် ပါစီနဝံသတောင်ကို လေးရက်ဖြင့် တက်ရကုန်၏၊ လေး

ရက်ဖြင့် ဆင်းရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကကုသန်မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိဓုရ, သဉ္ဇီဝအမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရှုကြကုန်လော့၊ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ထိုပါစီနဝံသဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လေပြီ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း သေကုန်ပြီ၊ ထိုကကုသန်မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မခိုင်ခံ့ကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် သာယာဖွယ်မရှိသဖြင့် သက်သာရာ မရကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် "ဝင်္ကကတောင်"ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ လူတို့၏ အမည်သည် "ရောဟိတဿ" ဟူ၍ သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ရောဟိတဿမည်သော လူတို့အား အနှစ်သုံးသောင်းတို့ပတ်လုံး အသက်တမ်းပမာဏသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရောဟိတဿမည်သော လူတို့သည် ဝင်္ကကတောင်ကို သုံးရက်ဖြင့် တက်ရကုန်၏၊ သုံးရက်ဖြင့် ဆင်းရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရား၏ ဘိယျောသ, ဥတ္တရအမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရှုကြကုန်လော့၊ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ထိုဝင်္ကကဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ် ပျောက်လေပြီ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း သေကုန်ပြီ၊ ထိုကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မမြဲကြကုန်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် "သုပဿ"ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ လူတို့၏ အမည်သည် "သုပ္ပိယ"ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ သုပ္ပိယမည်သော လူတို့အား အနှစ်နှစ်သောင်းတို့ပတ်လုံး အသက်တမ်းပမာဏသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ သုပ္ပိယမည်သော လူတို့သည် သုပဿတောင်ကို နှစ်ရက်ဖြင့် တက်ရကုန်၏၊ နှစ်ရက်ဖြင့် ဆင်းရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ တိဿ, ဘာရဒွါဇအမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရှုကြကုန်လော့၊ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ထိုသုပဿဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လေပြီ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း သေကုန်ပြီ၊ ထိုကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရ တရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မခိုင်ခံ့ကြကုန်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် "ဝေပုလ္လ" ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ဤလူတို့၏ အမည်သည် "မာဂဓ" ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ မာဂဓမည်သော လူတို့၏ အသက်တမ်းပမာဏသည် နည်း၏၊ တို၏၊ လျင်မြန်၏၊ ကြာမြင့်စွာ အသက် ရှည်သော သူသည် အနှစ်တစ်ရာသော်လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်ရာထက် အနည်းငယ် လွန်၍သော် လည်းကောင်း ရှည်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ မာဂဓမည်သော လူတို့သည် ဝေပုလ္လတောင်ကို တစ်မုဟုတ်ချင်း

ဖြင့် တက်နိုင်ကုန်၏၊ တစ်မုဟုတ်ချင်းဖြင့် ဆင်းနိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ငါဘုရားသည် လောက၌ ထင်ရှားပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရား၏ သာရိပုတ္တရာ, မောဂ္ဂလာန်အမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ဝေပုလ္လဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လတ္တံ့၊ ဤလူတို့သည်လည်း သေကုန်လတ္တံ့၊ ငါဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့၊ ထိုအခါသည် ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် သာယာဖွယ်မရှိသဖြင့် သက်သာရာ မရကြကုန်။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အလွန်လျှင် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည် သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယ စကားပြေ တရားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှနောက်၌ ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏-

"တိဝရမည်သော လူတို့၏ လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် ပါစီနဝံသ အမည်ရှိ၏၊ ရောဟိတဿ အမည်ရှိသော လူတို့၏ လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် ဝင်္ကက အမည် ရှိ၏၊ သုပ္ပိယအမည်ရှိသော လူတို့၏ လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် သုပဿ အမည် ရှိ၏၊ မာဂဓကမည်သော လူတို့၏ လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် ဝေပုလ္လ အမည် ရှိ၏။

သင်္ခါရတရားတို့သည် အမြဲ မရှိကြကုန်၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်ကား ချမ်းသာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

အနမတဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၁ - သန္တုဋ္ဌသုတ်

၁၄၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကဿပသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏။ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ သင်္ကန်းကို မရသော်လည်း မတောင့်တ၊ သင်္ကန်းကို ရ၍လည်း မမက်မော၊ မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကဿပသည် ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ ဆွမ်းကို မရသော်လည်း မတောင့်တ၊ ဆွမ်းကို ရ၍လည်း မမက်မော၊ မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကဿပသည် ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို မရသော်လည်း မတောင့်တ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ရ၍လည်း မမက်မော၊ မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကဿပသည် ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်ကို မရ၍လည်း မတောင့်တ၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို ရ၍လည်း မမက်မော၊ မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့၊ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆို ချီးမွမ်းလေ့ရှိ ကုန်အံ့၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်အံ့၊ သင်္ကန်းကို မရသော်လည်း မတောင့်တကုန်အံ့၊ သင်္ကန်းကို ရ၍လည်း မမက်မော၊ မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်အံ့" [ဤအတူ အလုံးစုံကို ပြုအပ်၏]။

"ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့။ပ။ ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့။ပ။ ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ ကုန်အံ့၊ ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုကုန်အံ့၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်အံ့၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို ရ၍လည်း မမက်မော၊ မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊

အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်အံ့” ဟု ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကဿပ (ဥပမာ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကဿပနှင့် တူသော မထေရ်ဥပမာဖြင့်လည်းကောင်း ငါဘုရား ဆုံးမအံ့၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော သင်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၂ - အနောတ္တပ္ပီသုတ်

၁၄၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် လည်းကောင်း၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် လည်းကောင်း ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဒါဝုန်တော၌ နေကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်မဟာ ကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာကဿပအား ဤစကားကို ဆို၏၊ “ငါ့သျှင်မဟာကဿပ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ မထိုက်၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ငှါ မထိုက်၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခြင်းငှါ မထိုက်။ ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူသည်သာ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတု မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတု မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း။

ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ် ကို ရရှိခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု၊ “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု၊ “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ခဲ့ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု၊ “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့ ချုပ်ပျောက်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန် ရာ၏” ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့

ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု မကြောက်လန့်၊ “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု မကြောက်လန့်၊ “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု မကြောက်လန့်၊ “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့ ချုပ်ပျောက်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု မကြောက်လန့်။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသော သူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ မထိုက်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မထိုက်၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခြင်းငှါ မထိုက်။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ကြောက်လန့်၏၊ “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ကြောက်လန့်၏၊ “ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ကြောက်လန့်၏၊ “ငါ့အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ ချုပ်ပျောက်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏” ဟု ကြောက်လန့်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၃ - စန္ဒူပမသုတ်

၁၄၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ လနှင့်တူစွာ ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် အချင်းခပ်သိမ်း ဧည့်သည်ပမာ ဖြစ်ကုန်လျက် ဒါယကာတို့၌ (ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့်) ကြမ်းကြုတ်မှု မရှိကုန်ဘဲ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား "ယောကျ်ားသည် ရေတွင်းဟောင်းကို လည်းကောင်း၊ မညီညွတ်သောတောင်ကို လည်းကောင်း၊ မြစ်ကမ်းပါးပြတ်ကို လည်းကောင်း ကြည့်သည်ရှိသော် ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် ကြည့်ရာသကဲ့သို့" ရဟန်းတို့ ဤဥပမာအတူ လနှင့်တူစွာ ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် အချင်းခပ်သိမ်း ဧည့်သည်ပမာ ဖြစ်ကုန်လျက် (ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့်) ကြမ်းကြုတ်မှု မရှိကုန်ဘဲ ဒါယကာတို့ကို ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ကဿပသည် လနှင့်တူစွာ ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် အချင်းခပ်သိမ်း ဧည့်သည်ပမာဖြစ်၍ ဒါယကာတို့၌ (ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့်) ကြမ်းကြုတ်မှု မရှိဘဲ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ ထိုက်သနည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် မှီရာ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်၌သာလျှင် ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရကုန်လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းကင်၌ လက်ကို ဝှေ့ယမ်းတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ "ဝှေ့ယမ်းအပ်သော ဤလက်သည် ကောင်းကင်၌ မငြိကပ်မစွဲလမ်း မဖွဲ့ယှက်သကဲ့သို့" ဤအတူ သာလျှင် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် "လာဘ်ကို အလိုရှိသော သူတို့သည် လာဘ်ရစေကုန်သတည်း၊ ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော သူတို့သည် ကောင်းမှုကို ပြုစေကုန်သတည်း" ဟု ဒါယကာတို့၌ မငြိကပ်မစွဲလမ်း မဖွဲ့ယှက်ဘဲ "မိမိ လာဘ်ရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော စိတ် ရှိသကဲ့သို့" ဤအတူ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ကဿပ၏ စိတ်သည် "လာဘ်ကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည် လာဘ်ရစေကုန်သတည်း၊ ကောင်းမှုကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းမှုကို ပြုစေကုန်သတည်း" ဟု ဒါယကာတို့၌ မငြိကပ်မစွဲလမ်း မဖွဲ့ယှက်ဘဲ မိမိလာဘ်ရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူ သူတစ်ပါးတို့၏ လာဘ်ရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် မစင်ကြယ်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် စင်ကြယ်သနည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် မှီရာ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ် ၌သာလျှင် ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရ ကုန်လတ္တံ့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်းမဆို "ငါ၏ တရားကို နာကြားကြကုန်မူ နာကြားပြီး၍လည်း ကြည်ညိုကြကုန်မူ ကြည်ညိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ငါ့အား ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုကြကုန်မူ ကောင်းပေစွ" ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် မစင်ကြယ်။

မည်သည့် ရဟန်းမဆို "မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်သည် 'ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး တတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း' ဟု နှလုံးသွင်း၍ ငါ၏ တရားကို နာကြားကြကုန်မူ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို သိကြပါကုန်မူ သိပြီး၍ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ ကျင့်ကြပါကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ ဤသို့ တရား၏ ကောင်းသော တရား၏ အဖြစ်ကို စွဲ၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏၊ သနားကြင်နာခြင်းကို စွဲ၍ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိသော ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် စင်ကြယ်၏။

ရဟန်းတို့ ကဿပသည် "မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်သည် 'ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း' ဟု နှလုံးသွင်း၍ ငါ ဟောသော တရားကို ကြားနာကြကုန်မူ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို သိကြပါကုန်မူ သိပြီး၍လည်း အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ ကျင့်ကြပါကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ တရားတော်၏ ကောင်းသော တရားအဖြစ်ကို စွဲ၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏၊ သနားကြင်နာခြင်းကို စွဲ၍ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကဿပကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကဿပနှင့် တူသော မထေရ်ကိုသော် လည်းကောင်း (ဥပမာထား၍) ငါဘုရား ဆုံးမအံ့။ ဆုံးမအပ် ကုန်သော သင်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၄ - ကုလူပကသုတ်

၁၄၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာသို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပကရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာသို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပက ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလ ရှိပါကုန်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်းမဆို "ငါ့အား ပေးလှူပါစေကုန်၊ မပေးလှူ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား များစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ အနည်းငယ်မျှကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား မွန်မြတ်သည်ကိုသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ ကြမ်းတမ်းသည်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ နှေးကွေးစွာ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား ရိုသေစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ မရိုမသေ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်" ဟု ဤသို့သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ထိုရဟန်းအား အကယ်၍ မပေးလှူ ကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။

အနည်းငယ်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ အများကို မပေးလှူကုန်။ပ။ ကြမ်းတမ်းသည်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို မပေးလှူကုန်။ နှေးကွေးစွာ ပေးလှူကုန်၏၊ လျင်မြန်စွာ မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုသေစွာ မပေးလှူကုန်။ ယင်းသို့ ပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပကရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည်ကား "တစ်ပါးသော ဒါယကာတို့၌ ငါ့အား ပေးလှူပါစေကုန်၊ မပေးလှူသည် မဖြစ်စေကုန်လင့်။ ငါ့အား များစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ အနည်းငယ်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ မွန်မြတ်သည်ကိုသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ ကြမ်းတမ်းသည်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ နှေးကွေးစွာ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား ရိုသေစွာ ပေးလှူပါ စေကုန်၊ မရိုမသေ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်" ဟု ဤသို့ ပေးလှူရာ၌ ထိုတောင့်တခြင်းကို အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ထိုရဟန်းအား မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။

အနည်းငယ်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ အများကို မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ ကြမ်းတမ်းသည်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ နှေးကွေးစွာ ပေးလှူကုန်၏၊ လျင်မြန်စွာ မပေးလှူ

ကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုသေစွာ မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပက ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ကဿပသည် “တစ်ပါးသော ဒါယကာတို့၌ ‘ငါ့အား ပေးလှူပါစေကုန်၊ မပေးလှူသည် မဖြစ်စေကုန်လင့်။ ငါ့အား များစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ အနည်းငယ်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား မွန်မြတ်သည်ကိုသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ ကြမ်းတမ်းသည်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ နှေးကွေးစွာ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ ငါ့အား ရိုသေစွာ ပေးလှူပါစေကုန်၊ မရိုမသေ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်’ ဟု ဤသို့ ပေးလှူရာ၌ ထိုတောင့်တခြင်းကို အဘယ်မှာ ရနိုင် အံ့နည်း” ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ထိုကဿပအား အကယ်၍ မပေးလှူကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုမပေးလှူခြင်း ကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကြောင့်ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။

အနည်းငယ်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ အများကို မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ ကြမ်းတမ်းသည်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထို အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ နှေးကွေးစွာ ပေးလှူကုန်၏၊ လျင်မြန်စွာ မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ် စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုသေစွာ မပေးလှူကုန်။ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်။ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရ သကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကဿပ (ဥပမာ)ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကဿပနှင့် တူသော မထေရ် ဥပမာဖြင့် လည်းကောင်း ငါ ဆုံးမအံ့၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော သင်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၅ - ဇိဏ္ဏသုတ်

၁၄၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာ ကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ကဿပ သင်သည် ယခုအခါ၌ အိုမင်းပြီ၊ သင်၏ ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ဝတ်ရုံပြီးသော ဤပံ့သုကူသင်္ကန်းတို့သည် လေးလံလှကုန်၏၊ ကဿပ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းသော သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း ဆောင်လော့၊ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်းတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်လော့၊ ငါဘုရား၏ အထံ၌လည်း နေလော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်ကား ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ တိစီဝရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ အလိုနည်းခဲ့ပါ၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ ရောင့်ရဲခဲ့ပါ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့ပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့ပါ၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့ပါ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ သင်သည် အဘယ် အကျိုးထူးကို ကောင်းစွာ မြင်သည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့သနည်း။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း။ပ။ ပံ့သုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ သနည်း။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း။ အလိုနည်းခဲ့သနည်း။ ရောင့်ရဲခဲ့သနည်း။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့သနည်း။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့သနည်း။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့သနည်း၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခဲ့သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နှစ်ပါးကုန်သော အကျိုးထူးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ပ။ ပံ့သုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ အလိုနည်းခဲ့ ပါသည်။ ရောင့်ရဲခဲ့ ပါသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့ပါသည်။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့ပါ။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့ပါသည်၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ မိမိ၏ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို ကောင်းစွာ မြင်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ "ဘုရားတပည့် အဆက်ဆက်ဖြစ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် 'ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန် သတတ်၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန် သတတ်။ပ။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်သတတ်။ပ။ ပံ့သုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန် သတတ်။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက် တည်ကုန်သတတ်။ အလိုနည်းကုန်သတတ်။ ရောင့်ရဲကုန် သတတ်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေကုန်သတတ်။ လူတို့နှင့် မရောနှောကုန်သတတ်။ ထက်သန်သော လုံ့လ

ရှိကုန်သတတ်၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန် သတတ်’ ဟု မြင်အပ်သည်ကို အစဉ်လိုက်ခြင်း ‘ဒိဋ္ဌာနုဂတိ’သို့ နောင်လာနောက်သား လူအများတို့ ရောက်ကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ၊ ထိုသူတို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကြကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသူတို့အား ထိုအကျင့်သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့.” ဟု နောင်လာနောက်သား လူအများကို သနားသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဤနှစ်ပါးသော အကျိုးထူး တို့ကို ကောင်းစွာမြင်သည်ဖြစ်၍ ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင် ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ ပါသည်၊ အာရညကင်ဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ ပါသည်။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ ပါသည်။ပ။ ပံ့သုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ ပါသည်။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ အလိုနည်းခဲ့ပါသည်။ ရောင့်ရဲခဲ့ပါသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့ပါသည်။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့ပါ။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့ပါသည်၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ ပါသည်ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ကဿပ သင်သည် များစွာသော သူတို့၏ စီးပွားခြင်းငှါ များစွာသော သူတို့၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ကျင့်ပေ၏။ ကဿပ ထို့ကြောင့် သင်သည် ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ် သော ဝတ်ရုံပြီးသော ပံ့သုကူသင်္ကန်း တို့ကိုလည်း ဆောင်လော့၊ ဆွမ်းအလို့ငှါလည်း လှည့်လည်လော့၊ တော၌လည်း နေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၆ - ဩဝါဒသုတ်

၁၄၉။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင် မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “ကဿပ ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမလော့၊ ကဿပ ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောခြင်းကို ပြုလော့။ ကဿပ ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်သည် လည်းကောင်း ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမ ရာ၏။ ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်သည်လည်းကောင်း ရဟန်းတို့အား တရားစကား ဟောပြောခြင်းကို ပြုရာ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆုံးမခက်ပါကုန်၏၊ ဆုံးမခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော (အကုသိုလ်) တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပါကုန်၏၊ သည်းမခံကြပါကုန်၊ ဆုံးမသည်ကို ရိုသေစွာ မနာယူကြ ပါကုန်။ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ၏ အတူနေတပည့် ဘဏ္ဍရဟန်းနှင့် အနုရုဒ္ဓါ၏ အတူနေတပည့် အဘိဇိကရဟန်းတို့သည် “ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင်

မည်နည်း” ဟု အကြား အမြင် ‘သုတ’ဖြင့် အချင်းချင်း အလွန် ငြင်းခုံကြသည်ကို အကျွန်ုပ် မြင်ရပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတစ်ပါးကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရဟန်း လာလော့၊ ငါ၏ စကားဖြင့် အာနန္ဒာ၏ အတူနေတပည့် ဘဏ္ဍရဟန်းနှင့် အနုရုဒ္ဓါ၏ အတူနေတပည့် အဘိဇိကရဟန်းတို့ကို ‘အသျှင်တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏’ ဟု ခေါ်ချေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ဝန်ခံ၍ ထိုရဟန်းတို့သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့ကို “အသျှင်တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏” ဟု ဤစကားကို ဆို၏။

“ငါ့ရှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုခေါ်လာသော ရဟန်း၏ (စကားကို) ဝန်ခံကြ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ‘ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကြာ မြင့်စွာ ဟောနိုင်မည်နည်း’ ဟု အကြားအမြင် ‘သုတ’ဖြင့် အချင်းချင်း အလွန် ငြင်းခုံကြ၏ဟူသည် မှန်သလော” ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏ ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လာကြကုန်လော့၊ “ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ‘ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင် မည်နည်း’ ဟု အကြားအမြင် ‘သုတ’ဖြင့် အလွန် ငြင်းခုံကြလော့” ဟု တရားဟောအပ်သည်ကို သင်တို့ သိဖူး ကုန်သလောဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မသိဖူးပါကုန်ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား၏ ဤသို့ ဟောအပ်သော တရားကို အကယ်၍ မသိကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးယောကျ်ားဖြစ်ကုန်သော သင်တို့သည် အသို့လျှင် အဘယ်ကို သိသောကြောင့် အဘယ်ကို မြင်သောကြောင့် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ ရဟန်းပြုပါ ကုန်လျက် “ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန် များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင်မည်နည်း” ဟု အကြားအမြင် ‘သုတ’ဖြင့် အချင်းချင်း အလွန် ငြင်းခုံကြသနည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခိုက်ကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်တို့အား လွှမ်းမိုးနေပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ ရဟန်းပြုပါကုန်လျက် ‘ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန် များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင်မည်နည်း’ဟု အကြားအမြင် ‘သုတ’ဖြင့် အချင်းချင်း အလွန် ငြင်းခုံမိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် နောင်အခါ၌ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ သည်းခံတော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် စင်စစ်အားဖြင့် အပြစ်သည် လွှမ်းမိုးနေကုန်၏၊ သင်တို့သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ ရဟန်းပြုကြကုန်လျက် “ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင် မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဟောမည်နည်း” ဟု အကြားအမြင် ‘သုတ’ဖြင့် အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ကား သင်တို့သည် အပြစ်အလျောက် မြင်ကြ၍ တရားအားလျော်စွာ ကုစားကုန်၏၊ ထိုအခါ သင်တို့၏ ထို အပြစ်ကို ငါတို့ လက်ခံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု

မြင်ကုန်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ၌လည်း စောင့်စည်း၏၊ ထိုသူ၏ ထိုကုစားခြင်း စောင့်စည်းခြင်းသည် အရိယာတို့၏ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်၌ ကြီးပွားကြောင်းတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၇ - ဒုတိယ ဩဝါဒသုတ်

၁၅၀။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ကဿပ ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမလော့၊ ကဿပ ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောခြင်းကို ပြုလော့။ ကဿပ ငါသည် လည်းကောင်း၊ သင်သည် လည်းကောင်း ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမရာ၏။ ငါသည် လည်းကောင်း၊ သင်သည် လည်းကောင်း ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောခြင်းကို ပြုရာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆုံးမခက်ပါကုန်၏၊ ဆုံးမခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပါကုန်၏၊ သည်းမခံကြပါကုန်၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ မနာယူကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြောက်ခြင်း မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ လုံ့လ မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာ မရှိ၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ် ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွားခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား လဆုတ်ပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း လအား အဆင်း၊ အဝန်းအဝိုင်း၊ အရောင်အဝါ၊ လုံးရပ်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် မည် သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ၊ လုံ့လ မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာ မရှိ၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွားခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။ အသျှင်ဘုရား "သဒ္ဓါတရား မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "အရှက်မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသော ယောကျ်ား ပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ပျင်းရိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ပညာမဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "အမျက်ထွက်တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ဆုံးမသူမရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွားခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား လဆန်းပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း လအား အဆင်း၊ အဝန်း အဝိုင်း၊ အရောင်အဝါ၊ လုံးရပ်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် တိုးပွားသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား မည်သည့် ရဟန်းအား မဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ပ။ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွားခြင်းကို သာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား "သဒ္ဓါတရားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ရှက်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ပညာရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "အမျက်မထွက်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ် ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ဆုံးမသူရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်းဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ။ပ။ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ၊ လုံ့လ မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာ မရှိ၊ ထိုရဟန်း အား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ် ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွားခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

ကဿပ လဆုတ်ပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း လအား အဆင်း။ပ။ လုံးရပ် သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိ။ပ။ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ၊ လုံ့လ မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာမရှိ၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွားခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

ကဿပ "သဒ္ဓါတရားမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြ သော စကားတည်း၊ "ရှက်ခြင်းမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ပ။ "ကြောက်လန့် ခြင်း မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ "ပျင်းရိခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ "ပညာမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ "အမျက်ထွက် ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ "ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း။ ကဿပ "ဆုံးမတတ်သူ မရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း။

ကဿပ မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း "သဒ္ဓါ" တရားရှိ၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွားခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

ကဿပ လဆန်းပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်တိုင်းနေ့တိုင်း လအား အဆင်း၊ အဝန်းအဝိုင်း၊ အရောင် အဝါ၊ လုံးရပ်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် တိုးပွားသကဲ့သို့ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း "သဒ္ဓါ" တရားရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိ၏၊ လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွားခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

ကဿပ "သဒ္ဓါတရားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း၊ "ရှက်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ပ။ "ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော။ "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော။ "ပညာရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော။ "အမျက်မထွက်တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော။ ကဿပ "ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း၊ ကဿပ "ဆုံးမတတ်သူရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ် ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၈ - တတိယ ဩဝါဒသုတ်

၁၅၁။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဥ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ (ဝေဠုဝန်ကျောင်း) ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ် ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အရှင်မဟာကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ကဿပ ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမလော့၊ ကဿပ ရဟန်းတို့ အား တရားစကား ဟောပြောခြင်းကို ပြုလော့။ ကဿပ ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်သည်လည်းကောင်း ဆုံးမရာ၏။ ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်သည်လည်းကောင်း ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောရာ ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆုံးမခက်ပါကုန်၏၊ ဆုံးမခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပါကုန်၏၊ သည်းမခံကြပါကုန်၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ မနာယူကြပါကုန် ဟု (လျှောက်၏)၊ ကဿပ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးက မထေရ်ရဟန်းတို့သည် အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက် တည်ကုန်၏၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို ကုန်၏။ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊ တိစီဝရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ အလိုနည်းကုန်၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ ရောင့်ရဲကုန်၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြော ဆိုကုန်၏။ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေလေ့ရှိကုန်၏၊

ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ လူတို့နှင့် မရောနှောကုန်၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။

ထိုရဟန်းတို့တွင် အကြင်ရဟန်းသည် အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောက် တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ တိစီဝရိက်ဓုတင် ဆောက် တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ အလိုနည်း၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ လူတို့နှင့် မရောနှော၊ လူတို့နှင့် မရောနှော ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကို လည်း ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီးရဟန်းတို့က "ရဟန်း လာလော့၊ ဤရဟန်းသည် အဘယ် အမည် ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာကို အလိုရှိစွ တကား။ ရဟန်း လာလော့၊ ဤကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လော့" ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကြားကုန်၏။

ကဿပ ထိုသို့ဖိတ်ကြားရာ၌ ငယ်ကုန်သောရဟန်းတို့အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏- "အကြင်ရဟန်းသည် အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ် ကိုလည်း ပြောဆို၏။ပ။ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ တိစီဝရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ အလိုနည်း၏။ ရောင့်ရဲ၏။ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေ၏။ လူတို့နှင့် မရောနှော။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီးရဟန်းတို့က 'ရဟန်း လာလော့၊ ဤရဟန်းကား အဘယ်အမည် ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာကို အလိုရှိစွတကား။ ရဟန်း လာလော့၊ ဤသည်ကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လော့'ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကြားကုန်၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းငယ် တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့၏ ထိုအကျင့်သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ကဿပ ယခုအခါ၌ သီတင်းကြီးရဟန်းတို့သည် အာရညကင်ဓုတင်ကို မဆောက်တည်ကုန်၊ အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို မဆောက် တည်ကုန်၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ ပံသုကူဓုတင်ကို မဆောက် တည်ကုန်၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ တိစီဝရိက်ဓုတင် ကို မဆောက်တည်ကုန်၊ တိစီဝရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ အလိုနည်းခြင်း မရှိကုန်၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ ရောင့်ရဲခြင်း မရှိကုန်၊ ရောင့်ရဲ ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ မနေကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ရှိကုန်၏၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကို လည်း မပြောဆိုကုန်။ ထက်သန် သော လုံ့လ မရှိကုန်၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။

ထိုရဟန်းတို့တွင် အကြင်ရဟန်းသည် ထင်ရှား၏၊ အခြံအရံ များ၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်း အသုံးအဆောင်တို့ကို ရရှိ၏။ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီးရဟန်းတို့က "ရဟန်း လာလော့၊ ဤရဟန်းကား အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည်

ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိစွတကား။ ရဟန်း လာလေ့၊ ဤကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လေ့” ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကြားကုန်၏။

ကဿပ ထိုသို့ဖိတ်ကြားရာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏- “အကြင်ရဟန်းသည် ထင်ရှား၏၊ အခြံအရံ များ၏၊ သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီးရဟန်းတို့က ‘ရဟန်း လာလေ့၊ ဤရဟန်းကား အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိစွတကား။ ရဟန်း လာလေ့၊ ဤကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လေ့’ ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကုန်၏” ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းငယ်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းငယ်တို့၏ ထိုအကျင့်သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ ပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ကဿပ အကြင်ရဟန်းကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် “မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ (ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ လွန်ကဲသော ဆန္ဒရာဂဟူသော) ဘေးရန် သည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ လွန်ကဲသော တောင့်တခြင်းဖြင့် တောင့်တအပ်၏” ဟု ဆိုရာ၏။ ကဿပ ယခုအခါ၌ကား ထိုရဟန်းကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသောသူသည် “မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ ရှိသူတို့၏ (ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ လွန်ကဲသော ဆန္ဒရာဂဟူသော) ဘေးရန်သည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ ထိုလွန်ကဲသော တောင့်တခြင်းဖြင့် တောင့်တအပ်၏” ဟူ၍ ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၉ - ဈာနာဘိညသုတ်

၁၅၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော နီဝရဏကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’, ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’, ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှ လောက်ပင် ဝိတက်ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော တည် ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သက်မှု 'ပီတိ', ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် တတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှ လောက်ပင် နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေနိုင်၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင်တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို "လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏၊ ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် တတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေနိုင်၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင်တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို "လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှ လောက်ပင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာမှု 'သောမနဿ', နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ'တို့ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလို ရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝ ချုပ်သဖြင့် နာနတ္တ သညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု နှလုံးသွင်း၍ အာကာသာနဉ္စာ ယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် အာကာသာနဉ္စာ ယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဝိညာဏဉ္စာယနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏။ပ။ အာကိဉ္စညာယတန စျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း။ပ။ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်'ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်သွား၏၊ အများ ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏၊ ကိုယ်ကို ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏၊ ကိုယ် ပျောက်စေ၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ "ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့" သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို "ရေ၌ကဲ့သို့" ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ "မြေ၌ကဲ့သို့" သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် "အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့" သွား၏၊ ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော လနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ ပြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် တစ်ပါးမက များ ပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ပ။ ပြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှ လောက်ပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' အဘိညာဉ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန် လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' အဘိညာဉ်ဖြင့်။ပ။ ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော (နှစ်မျိုးသော) အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် တစ်ပါးသောသတ္တဝါ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း "တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်"ဟု သိ၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်"ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း။ပ။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသောစိတ် ကိုလည်း။ ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း၊ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉတ္တရ'စိတ်ကိုလည်း၊ သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း၊ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း၊ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း "မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ'စိတ်" ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှ လောက် ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် တစ်ပါးသောသတ္တဝါ

တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း "တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်" ဟု သိ၏။ပ။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း "မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်" ဟူ၍ သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်း ကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်, ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည်သော ဘဝ၌ ငါသည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့ သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှ လောက် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ် ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော များပြားသော ဘဝတို့ကို အောက်မေ့ နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ် နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက် ပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗ စက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ၊ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ၊ အဆင်းလှ သော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်း သောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိ ကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုကျင့်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးကျရောက်၍ ငရဲသို့ ရောက် ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနော သုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုကျင့် သော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာနတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏" ဟု သိနိုင်၏၊ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ၊ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ၊ အဆင်းလှ သောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့

ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ဖြစ်စေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၁၀ - ဥပဿယသုတ်

၁၅၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် အသျှင် မဟာကဿပ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပအား- "အရှင်ဘုရားကဿပ သွားကြပါ ကုန်စို့၊ တစ်ခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ သင် သွားလော့၊ သင်သည် များသောကိစ္စရှိ၏၊ များသော ပြုဖွယ်ရှိ၏ ဟု (ဆို၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အရှင်အာနန္ဒာသည် "အရှင်ဘုရားကဿပ သွားပါကုန်အံ့၊ တစ်ခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင် သွားလော့၊ သင်သည် များသော ကိစ္စရှိ၏၊ များသော ပြုဖွယ်ရှိ၏ ဟု (ဆို၏)။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် "အသျှင်ဘုရားကဿပ သွားပါကုန်အံ့၊ တစ်ခုသော ဘိက္ခုနီမ ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် နောက်လိုက်ရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ တစ်ခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ဘိက္ခုနီမတို့သည် အသျှင် မဟာကဿပ ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာကဿပကို ရှိခိုးကုန်လျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုဘိက္ခုနီမတို့ကို အသျှင်မဟာကဿပသည် တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြောကြားလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ၏၊ ထိုအခါ အရှင်မဟာကဿပသည် ထိုဘိက္ခုနီမတို့အား တရားစကားကို ကောင်းစွာ ဟောကြား၍ တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်စေပြီးလျှင်

နေရာမှ ထ၍ ကြွသွား၏၊ ထိုအခါ ထုလ္လ တိဿာ ဘိက္ခုနီမသည် မနှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်မဟာကဿပသည် ပညာရှိရဟန်း ဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မျက်မှောက်၌ တရားဟော သင့်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ဘိသနည်း၊ အပ်ကုန်သည်သည် အပ်လုပ်သော သူ၏အထံ၌ အပ်ကို ရောင်းအပ် ၏ ဟု မှတ်ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် အသျှင် မဟာကဿပသည် ပညာရှိရဟန်း ဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မျက်မှောက်၌ တရားကို ဟောသင့်သည် ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏" ဟု မနှစ်လို သော စကားကို ဆို၏။

အသျှင်မဟာကဿပသည် ထုလ္လတိဿာဘိက္ခုနီမ၏ ဆိုသော ဤစကားကို ကြား၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အသို့နည်း ငါသည် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ သင်သည် အပ်လုပ်သူ ဖြစ်သလော့၊ထိုသို့မဟုတ်မူ ငါသည် အပ်လုပ်သူ ဖြစ်၍ သင်သည် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်သလော" ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရားကဿပ သည်းခံတော်မူပါလော့၊ မာတုဂါမသည် မိုက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်သည် ဆိုင်းငံ့လော့၊ သင့်အား သံဃာသည် အလွန် မစူးစမ်းပါစေလင့်။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အသို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ "ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်', သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ', ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေ၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်', သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏ ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ', ချမ်းသာ မှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေနိုင်၏" ဟု ရဟန်းသံဃာဝယ် သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်၌ (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူပြု၍) ဆောင်အပ် ဖူး သလော။ အသျှင်ဘုရား မဆောင်အပ်ဖူးပါ။

ငါ့သျှင် "ရဟန်းတို့ ငါသည် အကြင်မျှလောက် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက် ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်', သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ', ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေ၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှ လောက် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေနိုင်၏" ဟု ရဟန်းသံဃာဝယ် ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်၌ (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူပြု၍) ဆောင်အပ်ဖူး၏။ပ။ (အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ သမာပတ် ကိုးပါး အဘိညာဉ် ငါးပါးတို့၌ ဤအတူ ချဲ့၍ သိလေ)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အသို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ "ရဟန်းတို့ ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု ရဟန်းသံဃာဝယ် သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်၌ (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူပြု၍) ဆောင်အပ်ဖူးသလော။ အသျှင်ဘုရား မဆောင်အပ်ဖူးပါ။

ငါ့သျှင် "ရဟန်းတို့ ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ် မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်

ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု ရဟန်းသံဃာဝယ် ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်၌ (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူပြု၍) ဆောင်အပ်ဖူး၏။ ငါ့သျှင် အကြင်သူသည် ငါ၏ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတို့ကို ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ ဟု မှတ်ထင်၏၊ ထိုသူသည် ခုနစ်တောင်, ခုနစ်တောင့်ထွာရှိသော ဆင်ကို ထန်းရွက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထုလ္လတိဿာဘိက္ခုနီမသည်ကား မြတ်သောအကျင့်မှ ရွေ့လျောလေ၏။

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၁၁ - စီဝရသုတ်

၁၅၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဒက္ခိဏာဂိရိ၌ များစွာသော ရဟန်းသံဃာတို့နှင့်အတူ (ဒေသစာရီ) လှည့်လည်၏။

ထိုအခါ သုံးကျိပ်မျှကုန်သော အများအားဖြင့် ရဟန်းငယ်ဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အတူနေ တပည့်တို့သည် သိက္ခာကို စွန့်၍ လူထွက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဒက္ခိဏာဂိရိ၌ မွေ့လျော်သလောက် ဒေသစာရီ လှည့်လည်ပြီး၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း အသျှင်မဟာကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား အသျှင်မဟာကဿပသည် "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အဘယ်မျှလောက်သော အကျိုးထူးကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာတို့၌ သုံးပါးခံယူနိုင်သော တိကဘောဇဉ်ကို ပညတ်တော်မူသနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရားကဿပ သုံးပါးသော အကျိုးထူးတို့ကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာအိမ်တို့၌ သုံးပါးခံယူနိုင်သော တိကဘောဇဉ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှိပ်ခြင်းငှါ သီလကို ချစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ၊ အလိုဆိုးရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အသင်းအပင်းကို မှီ၍ သံဃာကို မဖျက်ဆီးခြင်းငှါ၊ ဒါယကာကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဤသုံးပါးသော အကျိုးထူးတို့ကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာအိမ်တို့၌ သုံးပါးခံယူနိုင်သော တိကဘောဇဉ်ကို ပညတ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်ရှောက်သော တံခါး မရှိကုန်သော၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်သော၊ နိုးကြားခြင်းနှင့် မယှဉ်ကုန်သော ဤအသစ် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ဘိသနည်း။ ကောက်ခင်းကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သွားဘိ၏၊ ဒါယကာတို့ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သွားဘိ၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်၏ ပရိသတ်သည် အထူး

ပျက်စီး၏၊ ငါ့သျှင် အများအားဖြင့် ရဟန်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော သင်၏ တပည့်တို့သည် ပျက်စီးကုန်စွတကား၊ ဤသူငယ်သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရားကဿပ စင်စစ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်ဖြူတို့သည် ပေါက်ပါကုန်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်လည်း အကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုတိုင်အောင်လည်း အသျှင်မဟာကဿပ၏ 'သူငယ်' ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ မလွတ်ကုန်သေးပါ ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့်ကား သင်သည် ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်ရှောက်သော တံခါးမရှိကုန်သော ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်သော နိုးကြားခြင်းနှင့် မယှဉ်ကုန်သော ဤအသစ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ဘိ၏။ ကောက်ခင်းကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သွားဘိ၏၊ ဒါယကာတို့ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သွားဘိ၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်၏ ပရိသတ်သည် အထူး ပျက်စီး၏၊ အများ အားဖြင့် ရဟန်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော သင်၏ တပည့်တို့သည် ပျက်စီးကုန်စွတကား၊ ဤသူငယ်သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမသည် "ပညာရှိရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာကို 'သူငယ်'ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် အသျှင်မဟာကဿပ မောင်းမဲ့သတတ်"ဟု ကြားသဖြင့် မနှစ်လိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ "အသျှင်မဟာကဿပသည် အဘယ့်ကြောင့် သာသနာပြင်ပ တိတ္ထိဖြစ်ဖူးသူ ဖြစ်ပါလျက် ပညာရှိရဟန်း ဖြစ်သော အသျှင် အာနန္ဒာကို 'သူငယ်' ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် မောင်းမဲ့အပ်၏ဟု မှတ်ထင်ဘိသနည်း" ဟု မနှစ်လိုသော စကားကို ဆို၏။

အသျှင်မဟာကဿပသည် ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမ ပြောဆိုသော စကားကို ကြားရကား အသျှင်အာနန္ဒာအား "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမသည် မဆင်ခြင် မစဉ်းစားမူ၍ အဆောတလျင် ဆိုဘိ၏၊ ငါ့သျှင် ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အခါမှ စ၍ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖယ်ထား၍ တစ်ပါးသော သူကို 'ဆရာ' ဟူ၍ ညွှန်ကြားဖူး၏" ဟု မသိစဖူး။ ငါ့သျှင် ရှေးလူဖြစ်စဉ် အခါက ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ဖူး၏- "အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်းလှ၏၊ ကိလေသာမြူထရာ လမ်းနှင့်တူ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏၊ အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေသော သူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ရန် မလွယ်ကူ၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်ဖူး၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ ပုဆိုးဟောင်းတို့ကို ဒုကုဋ် ပြု၍ လောက၌ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရည်စူး၍ ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်ပြီး လျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုခဲ့၏။

ထိုငါသည် ဤသို့ ရဟန်းပြုလျက် ခရီးရှည်သွားသည် ရှိသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နှင့် နာဠန္ဒမြို့၏ အကြား ဗဟုပုတ္တစေတီ၌ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏-

"ငါသည် ဆုံးမတတ်သူကို တွေ့မြင်လိုသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် စင်စစ် တွေ့မြင်ရာ၏၊ ငါသည် ကောင်းသော လာခြင်းရှိသူကို တွေ့မြင်လိုသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် စင်စစ် တွေ့မြင်ရာ၏၊ ငါသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် သိသူကို တွေ့မြင်လိုသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် စင်စစ် တွေ့မြင်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါသည် ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခိုက်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား သည် အကျွန်ုပ်၏ ဆရာပါတည်း၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား တပည့် ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား သည် အကျွန်ုပ်၏ ဆရာပါတည်း၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား တပည့် ဖြစ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့

လျှောက်သည်ရှိသော် ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ "ကဿပ အကြင်သူသည် ဤသို့ အလုံးစုံသော စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော တပည့်ကို မသိပါဘဲလျက်လျှင် ငါ သိ၏ဟူ၍ မမြင်ပါဘဲ လျက်လျှင် ငါ မြင်၏ဟူ၍ ဆိုမိငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်ကြွေကျရာ၏၊ ကဿပ ငါ ဘုရားသည်ကား သိတော်မူသော ကြောင့်သာလျှင် သိ၏၊ မြင်တော်မူသောကြောင့်သာလျှင် မြင်၏" ဟူ၍ ဆို၏။

ကဿပ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်သည် "သီတင်းကြီး သီတင်းငယ် သီတင်းလတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ငါ့အား ထက်သန်စွာသော ဟိရိဩတ္တပ္ပကို ရှေးရှုထင်သည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ကျင့်ရမည်။

ကဿပ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်သည် "ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော တရားအားလုံးကို နာအံ့၊ ထိုတရားအားလုံးကို အရိုအသေပြုကာ နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆောင်၍ နားစိုက်လျက် တရားကို နာအံ့" ဟူ၍ ဤသို့ ကျင့်ရမည်။

ကဿပ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်သည် "သုခနှင့် တကွဖြစ်သော ကာယဂတာသတိ သည် ငါ့အား မစွန့်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင် ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမပြီး၍ နေရာမှ ထလျက် ကြွတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ခုနစ်ရက်သာလျှင် ကိလေသာနှင့် တကွဖြစ်လျက် ပြည်သူတို့ ဆွမ်းကို စား၏၊ ရှစ်ရက်မြောက်၌ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် လမ်းမှ ဖဲခွဲ၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်းသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ငါ့သျှင် ထိုအခါ၌ ငါသည် ပုဆိုးဟောင်း ဒုကုဋ်သင်္ကန်းကို လေးခေါက်ခင်း၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤနေရာ၌ ထိုင်တော်မူပါလော့၊ ယင်းသို့ ထိုင်ခြင်းသည် အကျွန်ုပ်အား ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွား ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးသော် ငါ့ကို "ကဿပ သင်၏ ဤပုဆိုးဟောင်းဒုကုဋ်သင်္ကန်းသည် နူးညံ့လှစွာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသမှု အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ဤပုဆိုးဟောင်းဒုကုဋ်သင်္ကန်းကို အလှူခံ တော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)၊ ကဿပ သင်သည် ငါဘုရား၏ ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံ့သကူသင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်နိုင် အံ့လော ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံ လျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံ့သကူသင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ပါအံ့ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင် ထိုငါသည် ပုဆိုးဟောင်းဒုကုဋ်သင်္ကန်းကို မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လျက် ငါသည်ကား မြတ်စွာဘုရား ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့်ရက်သော ပံ့သကူသင်္ကန်းကို ဆောင်၏။

ငါ့သျှင် အကြင်သူကို ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသူသည် "မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်၌ ဖြစ်၍ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားမြင်သော၊ တရားကြောင့် ဖြစ်၍ တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော၊ တရားအမွေခံဖြစ်သော သားတော် တည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံ့သကူသင်္ကန်းတို့ကို ခံယူအပ် ကုန်၏" ဟု ပြောဆိုရာ၏။ "မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်၌ ဖြစ်၍ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားမြင်သော၊ တရားကြောင့် ဖြစ်၍ တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော၊ တရားအမွေခံဖြစ်သော သားတော်တည်း၊ ထိုသားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံ့သကူသင်္ကန်းတို့ကို ခံယူအပ်ကုန်၏" ဟု ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသူသည် ငါ့ကို ဆိုရာ၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် အကြင်မျှလောက် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက် ကာမဂုဏ် တို့မှ ကင်းဆိ၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် "ကြံစည်မှု 'ဝိတက်', သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ', ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေ၏။ပ။

[အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်ကိုးပါး ,အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့ကို ဤအတိုင်း ချဲ့၍ သိလေ]။

ငါ့သျှင် ငါသည်ကား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက် နေနိုင်၏။ အကြင်သူသည် ငါ၏ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးကို ဖုံးလွှမ်း အပ်၏ ဟု မှတ်ထင်၏၊ ထိုသူသည် ခုနစ်တောင်, ခုနစ်တောင့်ထွာရှိသော ဆင်ကို ထမ်းရွက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း အပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမသည် မြတ်သော အကျင့်မှ ရွေ့လျောလေ၏။

ဧကာဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၁၂ - ပရံမရဏသုတ်

၁၅၅။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပနှင့် အသျှင်သာရိပုတ္တရာတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်မဟာကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာကဿပအား "ငါ့သျှင်ကဿပ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်သလော"။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်" ဟူ၍ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော"။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော"။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟူ၍ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် အဘယ့်ကြောင့် ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူပါသနည်း ဟု မေးမြန်း၏။ ငါ့သျှင် ဤစကားသည် အကျိုး စီးပွားနှင့် မစပ်၊ မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်မျှလည်း မဟုတ်၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ရာဂချုပ်ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မမူ။

ငါ့သျှင် ထိုသို့ မဟောကြားခဲ့သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဟောတော်မူပါသနည်း။ ငါ့သျှင် "ဤသည်ကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ "ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ "ဤသည်ကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ "ဤသည်ကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်

တည်း” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟော ကြားတော်မူအပ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤတရားသည်ကား အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏၊ ဤတရားသည်ကား မဂ်၏ အစဖြစ်သော မြတ်သော အကျင့်လည်း ဖြစ်၏၊ ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ရာဂကင်းခြင်းငှါ ရာဂချုပ်ခြင်းငှါ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ ထိုးထွင်းသိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ကဿပသံယုတ် ===

၁၃ - သဒ္ဓမ္မပ္ပဋိရူပကသုတ်

၁၅၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာ ကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ရှေးက သိက္ခာပုဒ် တို့သည် အလွန် နည်းလှသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ များကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ သိက္ခာပုဒ် တို့သည် အလွန်များသည်သာ လျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ အလွန်နည်းသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ ထိုအရာသည် ဤသို့ ဖြစ်၏၊ သတ္တဝါတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည်ရှိသော် သူတော်ကောင်း တရားကွယ်သည်ရှိသော် သိက္ခာပုဒ်တို့သည် အလွန်များသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ အလွန်နည်းသည်သာ လျှင် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏။ ကဿပ အကြင်မျှလောက် ကာလ ပတ်လုံး လောက၌ တရားအတုအယောင် မဖြစ်ပေါ်လာသေး၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး သူတော် ကောင်းတရား မကွယ်သေး၊ ကဿပ အကြင်အခါ၌ကား လောက၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ၌ သူတော်ကောင်းတရား ကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ကဿပ ဥပမာသော်ကား အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး လောက၌ ရွှေတုသည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ရွှေစစ် မကွယ်သေး၊ ကဿပ အကြင်အခါ လောက၌ ရွှေတုသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ၌ ရွှေစစ်၏ ကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် အကြင်မျှ လောက် ကာလပတ်လုံး လောက၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး သူတော် ကောင်းတရား မကွယ်သေး၊ ကဿပ အကြင်အခါ လောက၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ၌ သူတော်ကောင်းတရား၏ ကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ကဿပ ပထဝီဓာတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ အာပေါဓာတ်သည် သူတော်ကောင်း တရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ တေဇောဓာတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ် ပျောက်စေနိုင်၊ ဝါယောဓာတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ စင်စစ်သော်ကား

အကြင်ယောက်ျားတို့သည် ဤသူတော်ကောင်းတရားကို ကွယ်စေကုန်၏၊ မင်္ဂဖိုလ်မှ အချည်း နှီးဖြစ်ကုန်သော ထိုယောက်ျားတို့သည် ဤသာသနာတော်၌သာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ “လှေသည် ဝန်ကို ယူဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် နစ်မြုပ်ရသကဲ့သို့” ကဿပ ဤအတူသာလျှင် သူတော်ကောင်းတရား၏ ကွယ်ခြင်းသည် မဖြစ်။

ကဿပ အောက်သို့ သက်စေတတ်ကုန်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား မေ့မှိန်ခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကဿပ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောက်ျား ဥပါသကာမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေ, မတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ တရားတော်၌ မရိုသေ, မတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ သံဃာတော်၌ မရိုသေ, မတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ မရိုသေ, မတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ သမာဓိ၌ မရိုသေ, မတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ကဿပ အောက်သို့ သက်စေတတ်ကုန်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား မေ့မှိန်ခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်း ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ကဿပ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်ခြင်းငှါ မမေ့မှိန်ခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကဿပ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောက်ျား ဥပါသကာမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ တရားတော်၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ သံဃာတော်၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ သမာဓိ၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ကုန် သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ကဿပ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်ခြင်းငှါ မမေ့မှိန်ခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

ကဿပသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၆ - လာဘသက္ကာရသံယုတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - ဒါရုဏသုတ်

၁၅၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည့်မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်- "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည်လည်း ငါတို့၏ ကုသိုလ်စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - ဗဠိသသုတ်

၁၅၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဉပမာသော်ကား တံငါသည်သည် အစာတပ်သော ငါးမျှားချိတ်ကို နက်သော ရေအိုင်၌ ပစ်ချရာ၏၊ အစာကို မြင်သော ငါးသည် ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ တံငါသည်၏ ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုမိသော ထိုငါးသည် ဆင်းရဲခြင်း, ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ တံငါသည်၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ "တံငါသည်" ဟူသော ဤအမည်သည် ယုတ်ညံ့သော ကိလေသာမာရ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ငါးမျှားချိတ်"ဟူသော ဤအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို သာယာသူ အလိုရှိသူ မည်သည့် ရဟန်းကို မဆို "ကိလေသာမာရ်၏ ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ, ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ ရဟန်း"ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဤသို့ ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်- "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်စောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့." ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - ကုမ္မသုတ်

၁၅၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား တစ်ခုသော ရေအိုင်၌ လိပ်ကြီးမျိုးသည် ကြာမြင့်စွာ နေလေ့ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ လိပ်တစ်ကောင်သည် လိပ်တစ်ကောင်အား "အမောင် လိပ် သင်သည် ထိုအရပ်သို့ မသွားလင့်" ဟု ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုလိပ်သည် ထိုအရပ်သို့ သွားသည်သာ လျှင်တည်း၊ ထိုသွားသော လိပ်ကို မုဆိုးသည် ကြိုးရှည်ရှည် တပ်ထားသော မှိန်းဖြင့် ထိုးပစ်လိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ လိပ်သည် ထိုဆုံးမသော လိပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာ၏၊ ထိုဆုံးမသော လိပ်သည် ထို အထိုးခံရသော လိပ်လာသည်ကို အဝေးမှ မြင်လျှင် "အမောင်လိပ် အသို့နည်း၊ သင်သည် ထိုအရပ်သို့ သွားခဲ့ပြီလော" ဟု ဆို၏၊ အမောင်လိပ် ငါသည် ထိုအရပ်သို့ သွားခဲ့မိ၏၊ အမောင်လိပ် အသို့နည်း၊ သင်သည် အထိုးမခံရ အသတ်မခံရသလော၊ အမောင်လိပ် အထိုးမခံရ အသတ်မခံရပါ၊ သို့သော်လည်းငါ၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်သော ဤကြိုးငယ်သည် ရှိပါသည်ဟု ဆို၏၊ အမောင်လိပ် စင်စစ် သင့်ကို မှိန်းဖြင့် ထိုးမိ၏၊ စင်စစ် အသတ်ခံရ၏၊ အမောင်လိပ် ဤကြိုးဖြင့် သင်၏ အဖတို့သည် လည်းကောင်း၊ အဖိုးတို့သည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲခြင်း, ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ကုန်၏၊ အမောင်လိပ် ယခုပင် သင် သွားလော့၊ ယခုအခါ သင်သည် ငါတို့၏ အပေါင်းအဖော် မဟုတ်တော့ပြီ ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ "မုဆိုး" ဟူသော ဤအမည်သည် ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ကြိုးရှည်ရှည် တပ်ထားသော မှိန်း" ဟူသော ဤအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ "ကြိုး" ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက်စွဲမက်ခြင်း 'နန္ဒီရာဂ'၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို သာယာသူ အလိုရှိသူ မည်သည့် ရဟန်းကို မဆို "ကြိုးရှည်ရှည် တပ်ထားသော မှိန်းဖြင့် စူးဝင်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ, ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုခံရသူ ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၄ - ဒိဃလောမိကသုတ်

၁၆၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ရှည်သော အမွေးရှိသော သိုးသည် ဆူးချုံသို့ ဝင်ရာ၏၊ ထိုသိုးသည် ထိုထိုအရပ်၌ ငြိရာ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွဲယူရာ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ နှောင်ဖွဲ့ရာ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံလျက် သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုထိုအရပ်၌ ကပ်ငြိ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွဲယူ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ နှောင်ဖွဲ့၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - မီဠှကသုတ်

၁၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျင်ကြီးကို စားသော မစင်ပိုးသည် ကျင်ကြီးဖြင့် ပြည့်နှက်၏၊ ထိုပိုး၏ ရှေ့မှာလည်း ကျင်ကြီးပုံကြီးသည် ရှိ၏၊ ထိုကျင်ကြီးစားသော မစင်ပိုးသည် ထိုကျင်ကြီးဖြင့် တစ်ပါးသော မစင်ပိုးတို့ကို “ငါသည် ကျင်ကြီးကို စား၏၊ ကျင်ကြီးဖြင့် ပြည့်နှက်၏၊ ငါ၏ ရှေ့မှာလည်း ကျင်ကြီးပုံကြီးသည် ရှိ၏” ဟု မထီမဲ့မြင်ပြုရာ၏၊

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံလျက် သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုရွာ၌ အလိုရှိတိုင်း ဆွမ်းစားပြီးသည်လည်း ဖြစ်၏၊ နက်ဖြန် စားရန်အလို့ငှါ ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား သပိတ်ပြည့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိ၏၊ ကျောင်းအရံသို့သွား၍ ရဟန်းအပေါင်းအလယ်၌ ကြွားဝါး၏- “ငါသည် ဆွမ်းကို အလိုရှိတိုင်း စားပြီးပြီ၊ နက်ဖြန် စားရန်အလို့ငှါ ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏၊ ငါ့အား သပိတ်ပြည့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိ၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကိုလည်း ရ၏၊ တစ်ပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည်ကား နည်းသော ဘုန်းကံရှိကုန်၏၊ နည်းသော တန်ခိုးရှိကုန်၏၊

သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကိုလည်း မရကုန်” ဟု ကြံုးဝါး၏၊ ထိုရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သီလရှိကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့မှတ်ထင်ခြင်းသည် ထိုမင်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားအား ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ ပတ်လုံး အစီးအပွား မရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - အသနိသုတ်

၁၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မိုးကြိုးစက်သည် ကျရောက်နိုင်သနည်း၊ အရဟတ္တမင်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အစဉ် ကျရောက်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ “မိုးကြိုးစက်” ဟူသော ဤအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည် တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၇ - ဒိဒ္ဓသုတ်

၁၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆိပ်လိမ်းကျံထားသော အဆိပ်လူးမြား ဖြင့် စူးဝင်သနည်း၊ အရဟတ္တမဂ်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော် အစောသည် အစဉ်ကျရောက်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ “မြား” ဟူသော ဤအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - သိင်္ဂါလသုတ်

၁၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ညည်းညူသော မြေခွေးအို၏ အသံကို ကြားဖူးကြကုန်၏လော၊ အသျှင်ဘုရား ကြားဖူးပါကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုမြေခွေးအိုသည် ဥက္ကဏ္ဏကအမည် ရှိသော ဝဲနာရောဂါဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည်ဖြစ်၍ တွင်းသို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ သစ်ပင်းရင်းသို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ လွင်တီးခေါင်သို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ သွားလေရာရာ ရပ်လေ ရာရာ ထိုင်လေရာရာ အိပ်လေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရကား ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ သစ်ပင်းရင်းသို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ လွင်တီးခေါင်သို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ သွားလေရာရာ ရပ်လေရာရာ ထိုင်လေရာရာ အိပ်လေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော် အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၉ - ဝေရမ္ဘသုတ်

၁၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အထက်ကောင်းကင်၌ ဝေရမ္ဘမည်သော လေတို့သည် တိုက်ကုန်၏၊ ထိုအရပ်သို့ သွားသော ငှက်ကို ဝေရမ္ဘလေတို့သည် ပစ်ချကုန်၏ 'ပစ်လွှင့်ကုန်၏'။ ထိုအရပ်၌ ဝေရမ္ဘ လေတို့သည် ပစ်ချအပ် 'ပစ်လွှင့်အပ်'သော ထိုငှက်၏ ခြေတို့သည် တခြားသို့ ရောက်သွား ကုန်၏၊ အတောင်တို့သည် တခြားသို့ ရောက်သွားကုန်၏၊ ဦးခေါင်းသည် တခြားသို့ ရောက်သွား၏၊ ကိုယ်သည် တခြားသို့ ရောက်သွား၏၊ ဝေရမ္ဘလေတို့ ပစ်ချသဖြင့် 'ပစ်လွှင့်သဖြင့်' ထိုငှက်တို့၏ ခြေထောက်တခြား အတောင်တခြား ဦးခေါင်းတခြား ကိုယ်တခြား ရောက်သွားသကဲ့သို့-

ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော် အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရကား နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ မစောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့်သာလျှင် မထင်သော သတိ, မစောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုရွာ၌ မလုံမလဲ ဝတ်ရုံသော မာတုဂါမကို မြင်၍ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးအပ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး အပ်သော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာကို စွန့်၍ လူထွက်၏၊ "ဝေရမ္ဘလေတို့ ပစ်ချအပ်သော ငှက်ကဲ့သို့" တစ်ပါး သော သူတို့သည် ထိုရဟန်း၏ သင်္ကန်းကို ဆောင်ကုန်၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့က သပိတ်ကို တစ်ပါးသော သူတို့က နိသီဒိုင်ကို တစ်ပါးသော သူတို့က အပ်ကျည်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - သဂါထကသုတ်

၁၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရကား ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်သော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော မရခြင်း နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင် အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရကား ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်း သောလားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်သော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ ရရှိခြင်း လာဘ်ပူဇော်သကာ မရခြင်း ထိုနှစ်ပါးစုံသည် နှိပ်စက်အပ် သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရကား ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်သော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏-

“မမေ့မလျော့ နေလေ့ရှိသော အရိုအသေ ပြုထိုက်သော အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သမာဓိသည် ပူဇော်သကာ ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇော်သကာ မရခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း မတုန်လှုပ်။

မကောင်းမှုကို ဖုတ်ကြည်းတတ်သော၊ (သမာပတ် ဝင်စား၍ နေခြင်းကို) အမြဲ မပြတ်ပြုလေ့ရှိသော၊ သိမ်မွေ့သော (အရဟတ္တမဂ်) ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုတတ်သော၊ ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သူတော် ကောင်းဟု ဆိုကုန်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - သုဝဏ္ဏပါတိသုတ်

၁၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် “ဤအသျှင်သည် ငွေမှုန့်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ရွှေခွက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မပြောဆိုရာ” ဟု အချို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထိုသူကို တစ်ပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၂ - ရူပိယပါတိသုတ်

၁၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် “ဤအသျှင်သည် ရွှေမှုန့်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ငွေခွက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မပြောဆိုရာ” ဟု အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသူကို တစ်ပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - သုဝဏ္ဏနိက္ခသုတ် စသော (၈) သုတ်

၁၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် “ဤအသျှင်သည် ရွှေစင်တစ်နိက္ခဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ပ။ ရွှေစင်နိက္ခတစ်ရာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ သိင်္ဂီနိက် ရွှေ တစ်နိက္ခ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ သိင်္ဂီနိက်ရွှေ နိက္ခတစ်ရာ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် သော်လည်း။ ရွှေဖြင့် ပြည့်သော မဟာပထဝီမြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ တစ်စုံတစ်ခုသော အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်း။ ဇနပုဒ်၌ ကောင်းခြင်းငါးရပ် ပြည့်စုံလတ်သည့် မိန်းမမြတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်း။ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မဆိုရာ” ဟု အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသူကို တစ်ပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူငင်အပ်သော စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၁ - မာတုဂါမသုတ်

၁၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမတစ်ယောက်သည် ထိုရဟန်းတစ်ပါး၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ဆွဲငင်၍ မတည်နိုင်သော်လည်း လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ယင်းရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ဆွဲငင်၍ တည်နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၂ - ကလျာဏီသုတ်

၁၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်၌ ကောင်းခြင်းငါးရပ် ပြည့်စုံလတ်သည့် မိန်းမမြတ် တစ်ယောက်သည် ထိုရဟန်းတစ်ပါး၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ဆွဲငင်၍ မတည်နိုင်သော်လည်း လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ယင်းရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ဆွဲငင်၍ တည်နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၃ - ဧကပုတ္တကသုတ်

၁၇၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသော ဥပါသိကာမသည် ချစ်အပ်သော နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တစ်ယောက်တည်းသော သားကို ကောင်းစွာ တောင်းပန်လိုသည်ရှိသော် "ချစ်သား- စိတ္တသူကြွယ်, ဟတ္ထကအာဠဝက သူကြွယ်တို့နှင့် တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့" ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ စိတ္တသူကြွယ်နှင့် ဟတ္ထကအာဠဝကသူကြွယ်တို့သည် ငါဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော ဥပါသကာယောက်ျားတို့တွင် ချိန်ခွင့်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။ ချစ်သား အကယ်၍ သင်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင် ရောက် ရဟန်းပြုခဲ့မူ သာရိပုတ္တရာ, မောဂ္ဂလာန်တို့နှင့် တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့ ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့သည် ငါဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။

ချစ်သား အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေက္ခသာ ဖြစ်သော သင့်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မကျရောက်ပါစေလင့် ဟု တောင်းပန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေက္ခသာ ဖြစ်သော ရဟန်းကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ကျရောက်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ထိုသေက္ခရဟန်းအား အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၄ - ဧကဓိတုသုတ်

၁၇၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသော ဥပါသိကာမသည် ချစ်အပ်သော နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တစ်ယောက်တည်းသော သမီးကို ကောင်းစွာ တောင်းပန်လိုသည်ရှိသော် "ချစ်သမီး- ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာမ, ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သူ နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမတို့နှင့် တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့" ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာမနှင့် ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သူ နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမတို့သည် ငါဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ဥပါသိကာမတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။ ချစ်သမီး သင်သည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုခဲ့မူ ခေမာဘိက္ခုနီမ, ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမတို့နှင့် တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့

ခေမာဘိက္ခုနီမနှင့် ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမတို့သည် ငါ့ဘုရား၏ တပည့်မဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။

ချစ်သမီး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေက္ခသာ ဖြစ်သော သင့်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မကျရောက်ပါစေလင့်ဟု တောင်းပန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေက္ခသာ ဖြစ်သော ထိုရဟန်းမိန်းမကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ကျရောက်ခဲ့မူ ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ထိုရဟန်းမိန်းမအား အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၅ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့ကို သမဏတို့၌ သမဏ ဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ဗြာဟ္မဏ ဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့ကို သမဏတို့၌ သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကိုလည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့ကို။ပ။ သိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့ကို။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက် နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မည်သည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့မဆို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော် အစောကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အကြောင်းကို မသိကုန်၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက် နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၈ - ဆဝိသုတ်

၁၇၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အရေပါးကို ဖြတ်၏၊ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြတ်၏၊ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်၏၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြတ်၏၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၉ - ရဇ္ဇုသုတ်

၁၇၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အရေပါးကို ဖြတ်၏၊ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြတ်၏၊ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်၏၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြတ်၏၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အားကြီးသော ယောကျ်ားသည် ခိုင်လှစွာသော သားမြီးကြိုးဖြင့် ခြေသလုံး (မြင်းခေါင်း) ကို ရစ်ပတ်လျက် ပွတ်တိုက်ရာ၏၊ ထိုသားမြီးကြိုးသည် အရေပါးကို ဖြတ်ရာ၏၊ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြတ်ရာ၏၊ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်ရာ၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်ရာ၏၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြတ်ရာ၏၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်း ခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အရေပါးကို ဖြတ်၏၊ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြတ်၏၊ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်၏၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြတ်၏၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၁၀ - ဘိက္ခုသုတ်

၁၇၉။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာအား သော်လည်း အန္တရာယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်နိုင်၏ဟူ၍ ငါ ဆို၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော သည် အဘယ် သို့လျှင် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာအား အန္တရာယ်ပြုရန် ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ အာနန္ဒာ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မပျက်စီးနိုင်သော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၏ အန္တရာယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏ ဟူ၍ ငါဆိုသည် မဟုတ်၊ အာနန္ဒာ လာဘ်ပူဇော် သကာ အကျော်အစောကို မမေ့မလျော့ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ် သော လုံ့လရှိလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရအပ် ရောက်အပ် ကုန်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေမှု (ဖလသမာပတ်)တို့၏ အန္တရာယ်ပြုရန် ဖြစ်၏ ဟူ၍ ငါ ဆို၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်း တမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော် အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့" ဟူ၍ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၁ - ဘိန္ဒိသုတ်

၁၈၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ဒေဝဒတ်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သံဃာကို သင်းခွဲ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏ ။ပ။ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ကုသလမူလသုတ်

၁၈၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်အရင်းမူလသည် ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၃ - ကုသလဓမ္မသုတ်

၁၈၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်တရားသည် ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဤသို့ ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၄ - သုက္ကဓမ္မသုတ်

၁၈၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်အား ဖြူစင်သော တရားသည် ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၅ - အစိရပက္ကန္တသုတ်

၁၈၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် (သင်းခွဲ) ထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ငှက်ပျောပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဝါးပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ကျူပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ အဿတိုရ်မြင်းမသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ကိုယ်ဝန်ကို ယူသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ ကိုယ်ဝန်ကို ယူရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်

ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ ပြီး၍ ထို့ပြင်တစ်ပါး ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏-

"စင်စစ်အားဖြင့် ငှက်ပျောသီးသည် ငှက်ပျောပင်ကို သတ်သကဲ့သို့ ဝါးသီးသည် ဝါးပင်ကို သတ်သကဲ့သို့ ကျူသီးသည် ကျူပင်ကို သတ်သကဲ့သို့ အသတိုရ်မြင်းမ၏ ကိုယ်ဝန်သည် မြင်းမကို သတ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ယောကျ်ားယုတ်ကို သတ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၆ - ပဉ္စရထသတသုတ်

၁၈၅။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေ တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသားသည် ရထားငါးရာတို့ဖြင့် ညဥ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်း ကပ်ရန် သွား၏၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုးငါးရာတို့ကို ပို့၏၊ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- "အသျှင်ဘုရား အဇာတသတ်မင်းသည် ငါးရာသော ရထားတို့ဖြင့် ညဥ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်ရန် သွားပါ၏၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုးငါးရာတို့ကို ပို့ပါ၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဒေဝဒတ်၏ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောတို့ကို မမြတ်နိုး ကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ အကြင်မျှလောက် အဇာတသတ်မင်းသည် ငါးရာသော ရထားတို့ဖြင့် ညဥ့်နံနက် တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်လတ္တံ့၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုးငါးရာတို့ကို ပို့လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုမျှလောက် ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွားခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

ရဟန်းတို့ ကြမ်းသော ခွေး၏ နှာခေါင်း၌ ငါးစသည်၏ သည်းခြေကို ထည့်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ ပြု သည်ရှိသော် ထိုခွေးသည် အတိုင်းထက်အလွန် ကြမ်းတမ်းသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင်မျှလောက် အဇာတသတ်မင်းသည် ငါးရာသော ရထားတို့ဖြင့် ညဥ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်ရန် သွားလတ္တံ့၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုးငါးရာတို့ကို ပို့လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုမျှလောက် ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို သာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွားခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၇ - မာတုသုတ်

၁၈၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် “ဤအသျှင်သည် အမိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သိလျက် ချွတ် ယွင်းသော စကားကို မဆိုရာ” ဟု အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသူကို တစ်ပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူငင်အပ်သောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်- “ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၈-၁၃ - ပိတုစသောခြောက်သုတ်

၁၈၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် "ဤအသျှင်သည် အဖ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ (ခဲ့အပ်၏) အစ်ကို ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နှမဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမီး ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ မယားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မဆိုရာ" ဟု အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသူ ကို တစ်ပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်- "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

စတုတ္ထဝဂ် ပြီး၏။

လာဘသက္ကာရသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၇ - ရာဟုလသံယုတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - စက္ခုသုတ်

၁၈၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်၊ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားတော်ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာရ၍ တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ် ထားသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေပါအံ့" ဟု လျှောက်၏။

ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'ကို "ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းသည် မသင့်လျော်ပါ။

နား 'သောတပသာဒ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ပ။ နှာခေါင်း 'ဃာနပသာဒ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ လျှာ 'ဇိဝှါပသာဒ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ကိုယ် 'ကာယပသာဒ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ စိတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော စိတ်ကို "ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤစိတ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း"ဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းသည် မသင့်လျော်ပါ။

ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ နား 'သောတပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှာခေါင်း 'ဃာနပသာဒ'၌လည်း ငြီး ငွေ့၏။ လျှာ 'ဇိဝှါပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ကိုယ် 'ကာယပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စိတ်၌လည်း ငြီး ငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သည် ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်းကင်းသည် ရှိသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သည် ရှိသော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟူသော အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တစ်ဖန်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ"ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

[ဆယ်သုတ်လုံးကို ဤပေယျာလနည်းဖြင့် ချဲ့အပ် ကုန်၏]။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - ရူပသုတ်

၁၈၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ပ။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည်။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့သည်။ အရသာ 'ရသာရုံ'တို့သည်။ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့သည်။ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့သည် မြဲကုန် သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါကုန်။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် အဆင်း 'ရူပါရုံ'တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အရသာ 'ရသာရုံ'တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - ဝိညာဏသုတ်

၁၉၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ နားကို မှီ၍ သိမှု 'သောတဝိညာဏ်' သည်။ပ။ နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု 'ဃာနဝိညာဏ်'သည်။ လျှာကို မှီ၍သိမှု 'ဇိဝှါဝိညာဏ်' သည်။ ကိုယ်ကို မှီ၍ သိမှု 'ကာယဝိညာဏ်'သည်။ စိတ်ဟူသော သိမှု 'မနောဝိညာဏ်' သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင် ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ နားကို မှီ၍ သိမှု 'သောတဝိညာဏ်' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု 'ဃာနဝိညာဏ်'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ လျှာကို မှီ၍ သိမှု 'ဇိဝှါဝိညာဏ်'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ကိုယ်ကို မှီ၍ သိမှု 'ကာယဝိညာဏ်'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်ကို မှီ၍ သိမှု 'မနောဝိညာဏ်'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၄ - သမ္ဖဿသုတ်

၁၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မျက်စိကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ နားကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'သောတသမ္ဖဿ'သည်။ပ။ နှာခေါင်းကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ဃာနသမ္ဖဿ' သည်။ လျှာကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿ'သည်။ ကိုယ့်ကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ကာယသမ္ဖဿ' သည်။ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'မနောသမ္ဖဿ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် 'စက္ခုသမ္ဖဿ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ 'သောတသမ္ဖဿ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ဃာနသမ္ဖဿ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ဇိဝှါသမ္ဖဿ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ကာယသမ္ဖဿ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'မနောသမ္ဖဿ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည် ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - ဝေဒနာသုတ်

၁၉၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မျက်စိအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' သည်။ပ။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ လျှာအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' သည်။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သောအကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် 'စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ 'သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - သညာသုတ်

၁၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သဒ္ဒသညာ' သည်။ပ။ အနံ့၌ မှတ်သားမှု 'ဂန္ဓသညာ'သည်။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု 'ရသသညာ'သည်။ အတွေ့၌ မှတ်သားမှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ'သည်။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရူပသညာ ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သဒ္ဒသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ရသသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၇ - သဉ္စေတနာသုတ်

၁၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု 'ရူပသဉ္စေတနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံ၌ စေ့ဆော်မှု 'သဒ္ဒသဉ္စေတနာ' သည်။ပ။ အနံ့၌ စေ့ဆော်မှု 'ဂန္ဓသဉ္စေတနာ' သည်။ အရသာ၌ စေ့ဆော်မှု 'ရသသဉ္စေတနာ' သည်။ အတွေ့ ၌ စေ့ဆော်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ' သည်။ သဘောတရား၌ စေ့ဆော်မှု 'ဓမ္မသဉ္စေတနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရူပသဉ္စေတနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ရသသဉ္စေတနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - တဏှာသုတ်

၁၉၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း၌ တပ်မက်မှု 'ရူပတဏှာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံ၌ တပ်မက်မှု 'သဒ္ဒတဏှာ' သည်။ပ။ အနံ့၌ တပ်မက်မှု 'ဂန္ဓတဏှာ'သည်။ အရသာ၌ တပ်မက်မှု 'ရသတဏှာ'သည်။ အတွေ့၌ တပ်မက်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ'သည်။ သဘောတရား၌ တပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ တပည့်သည် ရူပတဏှာ ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သဒ္ဒတဏှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓတဏှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ရသတဏှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မတဏှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၉ - ဓာတုသုတ်

၁၉၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ပထဝီဓာတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အာပေါဓာတ်သည်။ပ။ တေဇောဓါတ်သည်။ ဝါယောဓာတ်သည်။ အာကာသဓာတ်သည်။ ဝိညာဏဓာတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ပထဝီဓာတ် ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ အာပေါဓာတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ တေဇောဓာတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝါယောဓာတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အာကာသဓာတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏဓာတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - ခန္ဓသုတ်

၁၉၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ဝေဒနာသည်။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသ လော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်း ကင်း၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းသည်ရှိသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သည် ရှိသော် "လွတ်မြောက်၏" ဟူ၍ အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တစ်ဖန်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ်ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - စက္ခုသုတ်

၁၉၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင် ရာဟုလာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'ကို "ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ' သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ' သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ မသင့်လျော်ပါ။

နား 'သောတပသာဒ' သည်။ပ။ နှာခေါင်း 'ဃာနပသာဒ' သည်။ လျှာ 'ဇိဝှါပသာဒ' သည်။ ကိုယ် 'ကာယပသာဒ'သည်။ စိတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ထိုစိတ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော စိတ်ကို "ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤစိတ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ မသင့်လျော်ပါ။

ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ နား 'သောတပသာဒ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှာခေါင်း 'ဃာနပသာဒ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ လျှာ 'ဇိဝှါပသာဒ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ကိုယ် 'ကာယပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ရှိသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သည်ရှိသော် "လွတ်မြောက်၏" ဟူ၍ အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

[ဆယ်သုတ်လုံးကို ဤပေယျာလနည်းဖြင့် ချဲ့အပ်ကုန်၏]။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၂-၁၀ - ရူပစသော (၉)သုတ်

၁၉၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း 'ရူပရုံ'တို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါကုန်။ပ။ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည်။ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့သည်။ အရသာ 'ရသာရုံ'တို့သည်။ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့သည်။ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'တို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'သည်။ပ။ နားကို မှီ၍ သိမှု 'သောတဝိညာဏ်'သည်၊ နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု 'ဃာနဝိညာဏ်'သည်။ လျှာကို မှီ၍ သိမှု 'ဇိဝှါဝိညာဏ်' သည်။ ကိုယ်ကို မှီ၍ သိမှု 'ကာယဝိညာဏ်'သည်။ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်'သည် မြဲသလော၊ မမြဲ သလော။

မျက်စိကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿ'သည်။ပ။ နားကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'သောတသမ္ဖဿ' သည်။ နှာခေါင်းကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ဃာနသမ္ဖဿ'သည်။ လျှာကြောင့် ဖြစ် သော တွေ့ထိမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿ'သည်။ ကိုယ်ကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ကာယသမ္ဖဿ'သည်။ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'မနောသမ္ဖဿ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မျက်စိအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' သည်။ ပ။ နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' သည်။ လျှာအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ် သောခံစားမှု 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ' သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'သည်။ပ။ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သဒ္ဒသညာ'သည်။ အနံ့၌ မှတ် သားမှု 'ဂန္ဓသညာ'သည်။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု 'ရသသညာ'သည်။ အတွေ့၌ မှတ်သားမှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သညာ'သည်။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု 'ရူပသဉ္စေတနာ'သည်။ပ။ အသံ၌ စေ့ဆော်မှု 'သဒ္ဒသဉ္စေတနာ'သည်။ အနံ့၌ စေ့ဆော်မှု 'ဂန္ဓ သဉ္စေတနာ'သည်။ အရသာ၌ စေ့ဆော်မှု 'ရသသဉ္စေတနာ'သည်။ အတွေ့၌ စေ့ဆော်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ' သည်။ သဘောတရား၌ စေ့ဆော်မှု 'ဓမ္မသဉ္စေတနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

အဆင်း၌ တပ်မက်မှု 'ရူပတဏှာ'သည်။ အသံ၌ တပ်မက်မှု 'သဒ္ဒတဏှာ'သည်။ အနံ့၌ တပ်မက်မှု 'ဂန္ဓတဏှာ'သည်။ အရသာ၌ တပ်မက်မှု 'ရသတဏှာ'သည်။ အတွေ့၌ တပ်မက်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ' သည်။ သဘောတရား၌ တပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ ပထဝီဓာတ်သည်။ပ။ အာပေါ ဓာတ်သည်။ တေဇောဓာတ်သည်။ ဝါယောဓာတ်သည်။ အာကာသဓာတ်သည်။ ဝိညာဏဓာတ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ ရုပ်သည်။ပ။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ပ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တစ်ဖန်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၁ - အနုသယသုတ်

၂၀၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ပြင်ပဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဉစ္စာ ဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ကိန်းဝပ်နေသော ထောင်လွှားမှု 'မာန'တို့သည် မဖြစ်ပါကုန်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရာဟုလာ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည်, သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်, မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည်, နီးသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟူ၍ ဤသို့ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အားလုံးသည်။ပ။ မှတ်သားမှု 'သညာ'အားလုံးသည်။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'အားလုံးတို့သည်။

အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည်, သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်, မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝေးသည်, နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟူ၍ ဤသို့ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၏။ ရာဟုလာ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဤကိုယ်၌လည်းကောင်း၊ ပြင်ပ၌ ဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ကိန်း ဝပ်နေသော ထောင်လွှားမှု 'မာန'တို့သည် မဖြစ်ကုန် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၂ - အပဂတသုတ်

၂၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူ အား ဝိညာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဤကိုယ်၌လည်းကောင်း၊ ပြင်ပဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့၌လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ', ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ', ထောင်လွှားမှု 'မာန'မှ ကင်းသော၊ ထောင်လွှားခြင်းအဖို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော၊ ကိလေသာပူပန်မှုမှ ငြိမ်းသော၊ ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရာဟုလာ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည်, သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်, မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည်, နီးသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟူ၍ ဤသို့ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'အားလုံးသည်။ပ။ မှတ်သားမှု 'သညာ' အားလုံးသည်။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အားလုံးတို့သည်။

အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော၊ ကြမ်းတမ်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယုတ်သည်, မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေးသည်, နီးသည်လည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ရာဟုလာ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ပြင်ပဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ', ငါ့ဥစ္စာ ဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ', ထောင်လွှားမှု 'မာန'မှ ကင်းသော၊ ထောင်လွှားခြင်းအဖို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော၊ ကိလေသာပူပန်မှုမှ ငြိမ်းသော၊ ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ်ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

ရာဟုလသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၈ - လက္ခဏသံယုတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - အဋ္ဌိသုတ်

၂၀၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်၊ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်လက္ခဏနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေကြကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် အသျှင်လက္ခဏထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်လက္ခဏအား "ငါ့သျှင်လက္ခဏ လာသွားကြစို့ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်အံ့" ဟု ပြောဆို၏၊ "ကောင်းပြီ ငါ့သျှင်" ဟု အသျှင်လက္ခဏသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်လျှောက်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက် လတ်သော် နေရာ တစ်ခု၌ ပြုံးတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်လက္ခဏသည် အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်အား "ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ပြုံးရယ်ခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင်လက္ခဏ ဤ ပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှါ အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ငါ့အား ဤပြဿနာကို မေးပါဟု ပြောဆို၏။

ထို့နောက် အသျှင်လက္ခဏနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားဇရပ်မှ ဖဲခွါလာကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် အသျှင်လက္ခဏသည် အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်အား "အသျှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် နေရာတစ်ခု၌ ပြုံးတော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ပြုံးရယ်ခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေးလျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားနေသော အရိုးစုပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုအရိုးစုပြိတ္တာကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ နံရိုးကြားတို့၌ ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏၊ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား "အချင်းတို့ အံ့ဖွယ် ရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ ဤကဲ့သို့သော သတ္တဝါဟု ရှိရတုံဘိ၏၊ ဤကဲ့သို့သော ပြိတ္တာ ဟု ရှိရတုံဘိ၏၊ ဤကဲ့သို့သော အတ္တဘောကို ရသူဟု ရှိရတုံဘိ၏ ဟု အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပါသည် ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့သည် စင်စစ် မျက်စိအမြင်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပေသည်တကား၊ ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့သည် ဉာဏ် အမြင်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြပေသည်တကား၊ အကြင်သို့သော တပည့်သာဝကစင်လျက် ဤသို့သော သတ္တဝါကို သိလည်း သိနိုင်တုံဘိ၏၊ မြင်လည်း မြင်နိုင်တုံဘိ၏၊ သက်သေကိုသော်လည်း ပြုနိုင်တုံဘိ၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးကပင် ထိုသတ္တဝါကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးပြီ၊ သို့သော်လည်း ငါသည် မပြောဆိုခဲ့ပေ၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ပါမူ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ့အား မယုံကြည်နိုင်ကြပေရာ၊ ငါ့ကို မယုံကြည်သူတို့ အား ထိုမယုံကြည်ခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လေရာ ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် နွားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုကံ၏ အကျိုးဖြင့် များစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး များစွာသော နှစ်အရာတို့ပတ်လုံး များစွာသော နှစ်အထောင်တို့

ပတ်လုံး များစွာသော နှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ခဲ့၍ ထိုကံ၏ အကျိုးကြွင်းဖြင့်လျှင် ဤသို့သော အတ္တဘောကို ရရှိခံစားနေရ၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

[အလုံးစုံသော သုတ်တို့၌ ပေယျာလ ဟူသမျှကို ဤနည်းအတိုင်းချဲ့လေ]။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - ပေသိသုတ်

၂၀၃။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အသားတစ် ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ ,ကျီးငှက် ,စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ် ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည် ၌ပင် နွားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - ပိဏ္ဍသုတ်

၂၀၄။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အသားတုံး ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ် ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည် ၌ပင် ငှက်မုဆိုး ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၄ - နိစ္ဆဝိသုတ်

၂၀၅။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အရေမရှိသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌ပင် ဆိတ်သတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - အသိလောမသုတ်

၂၀၆။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော သန်လျက်အမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုသန်လျက်အမွေးတို့သည် ပျံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌ပင် ဝက်သတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ပဥ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - သတ္တိသုတ်

၂၀၇။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော လှံအမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုလှံအမွေးတို့သည် ပျံတက်၍ ပျံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် သားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၇ - ဥသုလောမသုတ်

၂၀၈။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော မြားအမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ မြားအမွေးတို့သည် ပျံတက်၍ ပျံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါ သည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် လက်မရွံ့အာဏာသား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - သူစိလောမသုတ်

၂၀၉။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အပ်အမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုအပ်အမွေးတို့သည် ပျံတက်၍ ပျံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ရထားထိန်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ သူစိလောမသုတ်

၂၁၀။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အပ်အမွေးပေါက်သော ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုအပ်အမွေးတို့သည် ဦးခေါင်းမှ ဝင်၍ ခံတွင်းမှ ထွက်ကုန်၏၊ ခံတွင်းမှ ဝင်၍ ရင်မှ ထွက်ကုန်၏၊ ရင်မှ ဝင်၍ ဝမ်းပိုက်မှ ထွက်ကုန်၏၊ ဝမ်းပိုက်မှ ဝင်၍ ပေါင်တို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ပေါင်တို့သို့ ဝင်၍ ခြေသလုံးတို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ခြေသလုံးတို့သို့ ဝင်၍ ခြေဖဝါးတို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌ပင် ကုန်းတိုက်သူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ်

၂၁၁။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ ပျံသွားသော အိုးပမာဏမျှ ဝှေးစေ့ရှိသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် သွားသော်လည်း ထိုဝှေးစေ့တို့ကို သာလျှင် ပခုံး၌ တင်၍ သွားရလေ၏၊ ထိုင်သော်လည်း ထိုဝှေးစေ့တို့၌သာလျှင် ထိုင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော တရားသူကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - သသီသကသုတ်

၂၁၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် မစင်တွင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ နစ်မြုပ်နေသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါ သည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် သူတစ်ပါးမယားကို လွန်ကျူးခဲ့သူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ဂူထခါဒသုတ်

၂၁၃။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် မစင်တွင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့် တကွ နစ်မြုပ်လျက် လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် မစင်ကို စားနေသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ပုဏ္ဏားပျက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ထိုပုဏ္ဏားပျက်သည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ရဟန်းသံဃာကို ဆွမ်းဖိတ်၍ စားကျင်း၌ မစင်ပြည့်စေလျက် "အသျှင်တို့ အလိုရှိတိုင်း စားလည်း စားကုန်လော့၊ ဆောင်ယူလည်း ဆောင်ယူကုန်လော့" ဟု ဆိုဖူးပြီ။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - နိစ္ဆဝိတ္ထိသုတ်

၂၁၄။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အရေမရှိသော မိန်းမပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သောအသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုပြိတ္တာမသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် လင်ကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်သော မိန်းမ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၄ - မင်္ဂုလိတ္ထိသုတ်

၂၁၅။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အနံ့မကောင်းသော အရုပ်ဆိုးသော ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုပြိတ္တာမသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် နတ်ဝင်သည်မ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ဩကိလိနီသုတ်

၂၁၆။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော ထက်ဝန်းကျင် မီးခဲ တဖွားဖွား ကျ၍ မီးကျီးပုံ၌ လူးလိမ့်ခံနေရသော မီးလောင်ဖုတ်မှ အရည် တစ်စက်စက် ယိုထွက်နေသော ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုပြိတ္တာမသည် ကလိင်္ဂမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏၊ ထိုမိဖုရားခေါင်ကြီးသည် ငြူစူခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ရကား လင်တူမိန်းမကို မီးကျီးအိုးကင်းဖြင့် လောင်းခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၆ - အသီသကသုတ်

၂၁၇။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော ဦးခေါင်းမပါ ကိုယ်သာရှိသော ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ရင်၌ မျက်လုံးနှင့် ပါးစပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ, ကျီးငှက်, စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ဟာရိကခေါ် ခိုးသူသတ်ယောကျ်ား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၇ - ပါပဘိက္ခုသုတ်

၂၁၈။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော ရဟန်းပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းပြိတ္တာ၏ ဒုကုဋ်, သပိတ်, ခါးပန်းကြိုး, ကိုယ်တို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အလျှံနှင့်တကွ အရောင်အလင်းနှင့်တကွ အလျှံထ၏၊ ထိုရဟန်းပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - ပါပဘိက္ခုနီသုတ်

၂၁၉။ ကောင်းကင်၌ သွားသော ရဟန်းမိန်းမပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းမိန်းမပြိတ္တာ၏ ဒုကုဋ်သည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ပ။ ရဟန်းမိန်းမယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - ပါပသိက္ခမာနသုတ်

၂၂၀။ ကောင်းကင်၌ သွားသော သိက္ခမာန်ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုသိက္ခမာန်ပြိတ္တာမ၏ ဒုကုဋ်သည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ပ။ သိက္ခမာန်မယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

နဝမသုတ်။

------

၁၀ - ပါပသာမဏေရသုတ်

၂၂၁။ ကောင်းကင်၌ သွားသော သာမဏေပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုသာမဏေပြိတ္တာ၏ ဒုကုဋ်သင်္ကန်းသည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ပ။ သာမဏေယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ။ပ။

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၁ - ပါပသာမဏေရီသုတ်

၂၂၂။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော သာမဏေမ ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမ၏ ဒုကုဋ်၊ သပိတ်, ခါးပန်းကြိုး, ကိုယ်တို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အလျှံနှင့်တကွ အရောင်အလင်းနှင့်တကွ အလျှံထ၏၊ ထိုပြိတ္တာမ သည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား "အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ ဤကဲ့သို့ သောသတ္တဝါ ဟု ရှိရတုံဘိ၏။ ဤကဲ့သို့သော အတ္တဘောကို ရသူဟု ရှိရတုံဘိ၏ဟု အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်" ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့သည် မျက်စိအမြင်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပေသည်တကား၊ တပည့်သာဝကတို့သည် ဉာဏ်အမြင်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပေသည် တကား၊ အကြင်သို့သော တပည့်သာဝကစင်လျက် ဤသို့သော သတ္တဝါကို သိလည်း သိနိုင်တုံဘိ၏၊ မြင်လည်း မြင်နိုင်တုံဘိ၏၊ သက်သေကိုသော်လည်း ပြုနိုင်တုံဘိ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးကပင် ထိုသာမဏေမကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးပြီ၊ သို့သော်လည်း ငါသည် မပြောဆိုခဲ့ပေ၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ပါမူ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ့အား မယုံကြည်နိုင်ကြပေရာ၊ ထိုမယုံကြည်သူ တို့အား ထိုမယုံကြည်ခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို သာမဏေမသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ယုတ်မာသော သာမဏေမ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ထို သာမဏေမ၏ ထိုကံ၏ အကျိုးဖြင့် များစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး များစွာသော နှစ်အရာတို့ပတ်လုံး များစွာသော နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး များစွာသော နှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ခဲ့ရ၍ ထိုကံ၏ အကျိုးကြွင်းဖြင့်ပင်လျှင် ဤကဲ့သို့သော အတ္တဘောကို ရရှိခံစားနေရ၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

လက္ခဏသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၁ - ကူဋသုတ်

၂၂၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထွက်တပ်သော အိမ်၏ အခြင် ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အထွတ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ အထွတ်လျှင် စုဝေးရာရှိကုန်၏၊ အထွတ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် ထိုအခြင်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကုသိုလ်တရား ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အဝိဇ္ဇာလျှင် အရင်းမူလရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာလျှင် စုဝေးရာရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် ထိုအကုသိုလ်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "မမေ့လျော့ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၂ - နခသိခသုတ်

၂၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လက်သည်းဖျား၌ မြေမှုန့်အနည်းငယ်ကို တင်၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ လက်သည်းဖျား၌ ငါတင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်အနည်းငယ်နှင့် မဟာပထဝီမြေကြီးသည် အဘယ်က ပိုမိုများသနည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုမဟာပထဝီမြေကြီးသည်သာလျှင် များပါ၏၊ လက်သည်းဖျား၌ မြတ်စွာဘုရား တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ မဟာပထဝီမြေကြီးကို ထောက်ဆ၍ လက်သည်းဖျား၌ မြတ်စွာဘုရား တင်ထားအပ်သော အနည်းငယ်သော မြေမှုန့်သည် အရေအတွက် သို့လည်း မရောက်ပါ၊ အထောက်အထားသို့လည်း မရောက်ပါ၊ အစိတ်အပိုင်းသို့လည်း မရောက်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လူတို့၌ လူပြန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် နည်းလှကုန်၏၊ စင်စစ် သော်ကား လူအဖြစ်မှတစ်ပါး (အပါယ်ဘုံတို့၌) ဖြစ်ကြသော သတ္တဝါတို့သည်သာလျှင် အလွန်များ ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "မမေ့လျော့ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၃ - ကုလသုတ်

၂၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မိန်းမများ၍ ယောကျ်ားနည်းသော အိမ်ဟူသမျှတို့ကို မီးအုပ်ဆောင်း ခိုးသူတို့သည် ဖျက်ဆီးရန် လွယ်ကူကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူသာလျှင် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မပွားများမလေ့လာသော မည်သည့်ရဟန်းကိုမဆို မြေဖုတ်ဘီလူးတို့ ဖျက်ဆီးရန် လွယ်ကူကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိန်းမနည်း၍ ယောကျ်ားများသော အိမ်ဟူသမျှတို့ကို မီးအုပ်ဆောင်း ခိုးသူတို့သည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မလွယ်ကူကုန်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများလေ့လာသော မည်သည့်ရဟန်းကို မဆို မြေဖုတ်ဘီလူးတို့ ဖျက်ဆီးရန် မလွယ်ကူ။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "ငါတို့သည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများအံ့၊ လေ့လာအံ့၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ ဆောက်တည်အံ့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအံ့၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၄ - ဩက္ခာသုတ်

၂၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် နံနက်တစ်ကြိမ် နေ့လည်တစ်ကြိမ် ညနေတစ်ကြိမ် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ထမင်းအိုးတစ်ရာဖြင့် အလှူကို ပေးလှူရာ၏၊ အကြင် သူသည်ကား နံနက်အခါ၌ဖြစ်စေ, နေ့လည်အခါ၌ဖြစ်စေ, ညနေအခါ၌ဖြစ်စေ အယုတ်သဖြင့် နွားနို့တစ်ညှစ်ခန့် ကာလမျှလည်း မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများရာ၏၊ ဤနွားနို့တစ်ညှစ်ခန့်မျှ မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများခြင်းသည် ထိုအလှူသုံးကြိမ်ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကြီး၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ငါတို့သည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများအံ့၊ လေ့လာအံ့၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ ဆောက်တည်အံ့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအံ့၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၅ - သတ္တိသုတ်

၂၂၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အသွားထက်သော လှံသည် ရှိ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် “ဤအသွားထက်သော လှံကို လက်ဖဝါးဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း (အဖျား၌) ငါဆုပ်ညှစ်အံ့၊ (အလယ်၌) ငါပုတ်ခတ်အံ့၊ အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ်အံ့”ဟု ဆို၍ လာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် ဤအသွားထက်သော လှံကို လက်ဖဝါးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ (အဖျား၌) ဆုပ်ညှစ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (အလယ်၌) ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း ထိုက်မည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ မထိုက်ပါ။ ထိုသို့မထိုက်ခြင်း သည် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင် ဘုရား ဤထက်သော လှံသွားသည်ကား လက်ဝါးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ (အဖျား၌) ဆုပ်ညှစ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (အလယ်၌) ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ လည်း ကောင်း၊ အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မလွယ်ကူပါ၊ ထိုယောကျ်ားသည် အလွန်လျှင် ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်း စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာသောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများအပ်၏၊ လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်အပ်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို မြေဖုတ်ဘီလူးသည် ပျံ့လွင့်စေအပ်၏ ဟူ၍ အောက်မေ့စေကာမူ စင်စစ် ထိုမြေဖုတ်ဘီလူးသည်သာလျှင် ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်း စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ “ငါတို့သည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများအံ့၊ လေ့လာအံ့၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ ဆောက်တည်အံ့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအံ့၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၆ - ဓနုဂ္ဂဟသုတ်

၂၂၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ခိုင်ခံ့သော လေးရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီး ကုန်သော ပွဲဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော လေးသမား လေးယောက်တို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ တည်ကုန်ရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် “ခိုင်ခံ့သော လေးရှိကုန်သော ကောင်းစွာသင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးကုန်သော ပွဲဝင်ပြီးသော လေးအတတ် ရှိကုန်သော လေးသမား လေးယောက်တို့၏ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ပစ်အပ်သော မြားတို့ကို မြေသို့ မကျမီ ယူဆောင်အံ့” ဟု ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ “လျင်မြန်သော ယောကျ်ား၊ အလွန် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ား” ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးသော ပွဲဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိသော လေးသမားတစ်ယောက်၏ ပစ်အပ်သော မြားတို့ကို မြေသို့ မကျမီ ယူဆောင်နိုင်ခဲ့မူ “လျင်မြန်သော ယောကျ်ား၊ အလွန်လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောယောကျ်ား” ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါ၏။ ခိုင်ခံ့သောလေးရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးကုန်သော ပွဲဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော လေးသမားလေးယောက်တို့၏ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ပစ်အပ်သောမြားတို့ကို မြေသို့ မကျမီ ယူဆောင်နိုင်ရာ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုမြားဖမ်းသော ယောကျ်ား၏ လျင်မြန်ခြင်းထက် လနေတို့၏ လျင်မြန်ခြင်းက ပို၍ လျင်မြန်၏၊ လနေတို့၏ လျင်မြန်ခြင်းထက် လနေတို့၏ ရှေ့မှ ပြေးသွားသော နတ်တို့၏ လျင်မြန်ခြင်းက ပို၍ လျင်မြန်၏၊ ထိုနတ်တို့၏ လျင်မြန်ခြင်းထက် အလွန်လျင်မြန်စွာ အသက်တို့သည် ကုန်ဆုံးကြရကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ငါတို့သည် “မမေ့မလျော့ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌမသုတ်

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၇ - အာဏိသုတ်

၂၂၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဖူးသည်ကား ဒသာရဟမင်းတို့အား အာနကမည်သော မုရိုးစည်သည် ရှိ၏၊ ဒသာရဟမင်းတို့သည် အာနကမည်သော မုရိုးစည်ကို တီးခတ်သည်ရှိသော် ထိုမုရိုးစည်အား အခြားမယ်န အစပ်ကို ထည့်သွင်း ဆက်စပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အာနကမည်သော မုရိုးစည်၏ အဟောင်းဖြစ်သော စည်အခေါင်းသည် ကွယ်ပျောက်၍ မယ်နအစပ်သည်သာလျှင် ကြွင်းကျန်သော အခါမျိုးသည် ဖြစ်လေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် နောင်အခါ၌ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော နက်နဲကုန်သော၊ နက်နဲသော အနက်သဘောရှိကုန်သော၊ လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းသုညတနှင့် စပ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကို ဟောအပ်ကုန်သည် ရှိသော် ကောင်းစွာ မနာယူလိုကုန်လတ္တံ့၊ နားမထောင်ကုန်လတ္တံ့၊ သိလိုသော စိတ်ကို မဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့၊ ထိုတရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်၏ ဟု မမှတ်ထင်ကုန် လတ္တံ့။

ကဗျာဆရာတို့ ဖွဲ့ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ကဗျာဆရာတို့ စီရင်အပ်ကုန်သော၊ ဆန်းကြယ်သော အက္ခရာရှိကုန်သော၊ ဆန်းကြယ်သော ပုဒ်ဗျည်းရှိကုန်သော၊ သာသနာတော်ပြင်ပဖြစ်သော တပည့်တို့ ဟောအပ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကို ဟောပြောအပ်ကုန်သည် ရှိသော် နာယူလိုကြကုန်လတ္တံ့၊ နားထောင်ကြကုန်လတ္တံ့၊ သိလိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသုတ္တန်တရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော နက်နဲကုန်သော၊ နက်နဲသော အနက်သဘောရှိကုန်သော၊ လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းသုညတနှင့် စပ်ကုန်သော ထိုသုတ္တန်တရားတို့၏ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော နက်နဲကုန်သော၊ နက်နဲသော အနက်သဘော ရှိကုန်သော၊ လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းသုညတနှင့် စပ်ကုန်သော သုတ္တန်တရားတို့ကို ဟောအပ်ကုန်သည် ရှိသော် ကောင်းစွာ နာယူကုန်အံ့၊ နားထောင်ကုန်အံ့၊ သိလိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေကုန်အံ့၊ ထိုတရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၈ - ကလိင်္ဂရသုတ်

၂၃၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် (အတတ်သင်ခြင်း၌) မမေ့မလျော့ကြမူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း၌ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ သစ်သားတုံးကို ခေါင်းအုံးပြု၍ နေကြကုန်၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဘုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့အား (နိုင်အံ့သော) အခွင့်အရေးကို မရနိုင်၊ (နိုင်အံ့သော) အကြောင်းကို မရနိုင်၊ ရဟန်းတို့ နောင် "အနာဂတ်" ကာလ၌ လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် သိမ်မွေ့ကုန်သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော လက်ခြေရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် လဲမို့ခေါင်းအုံးရှိကုန်သည် နူးညံ့သော အိပ်ရာတို့၌ နေထွက်သည်တိုင်အောင် အိပ်ကုန်လတ္တံ့၊ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့အား (နိုင်အံ့သော) အခွင့်အရေးကို ရလတ္တံ့၊ (နိုင်အံ့သော) အကြောင်းကို ရလတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် မမေ့မလျော့ကြမူ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်သည် ဖြစ်လျက် သစ်သားတုံးကို ခေါင်းအုံးပြု၍ နေကြကုန်၏၊ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်သည် ထိုရဟန်းတို့အား အခွင့်အရေးကို မရနိုင်၊ အကြောင်းကို မရနိုင်။ ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် သိမ်မွေ့ကုန်သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော လက်ခြေရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုရဟန်းတို့သည် လဲမို့ခေါင်းအုံးရှိကုန်သော နူးညံ့သော အိပ်ရာတို့၌ နေထွက်သည်တိုင်အောင် အိပ်ကုန် လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်သည် ထိုရဟန်းတို့အား အခွင့်အရေးကို ရလတ္တံ့၊ အကြောင်းကို ရလတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "မမေ့မလျော့မူ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်၌ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်သည် ဖြစ်လျက် သစ်သားတုံးကို ခေါင်းအုံးပြု၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၉ - နာဂသုတ်

၂၃၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သီတင်းငယ် ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အလွန် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ချဉ်းကပ်၏၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို ရဟန်းတို့သည် “အသျှင် သင်သည် ဒါယကာအိမ်တို့ကို အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ မချဉ်းကပ်လင့်” ဟု ဆိုကုန်၏၊ ရဟန်းတို့က ဆိုအပ်သည်ရှိသော် “ဤအမည်ရှိကုန်သော မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်သင့်၏ဟူ၍ မှတ်ထင်ကုန်ဘိသေး၏၊ ငါမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း” ဟု ရဟန်းငယ်သည် ဆို၏။

ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- “အသျှင်ဘုရား သီတင်းငယ် ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အလွန် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ချဉ်းကပ်ပါ၏၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို ‘အသျှင်သည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ မချဉ်းကပ်လင့်’ဟု ရဟန်းတို့က ဆိုပါကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ‘ဤအမည်ရှိကုန်သော မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်း ကပ်သင့်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ကုန်ဘိသေး၏၊ ငါမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း’ဟု ရဟန်းငယ်က ဆိုပါသည်” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား တောအုပ်ကြီး၌ ရေအိုင်ကြီးသည် ရှိ၏၊ ထိုရေအိုင်ကြီးကို ဆင်တို့သည် အမှီသဟဲ ပြု၍ နေကုန်၏၊ ထိုဆင်တို့သည် ထိုရေအိုင်သို့ သက်ဆင်း၍ နှာမောင်းဖြင့် ကြာစွယ် ကြာရင်းကို နုတ်၍ ညွန်မရှိအောင် ကောင်းစွာ လှုပ်ခါဆေးကြောပြီးလျှင် ကျွတ်ကျွတ် ဝါး၍ စားမျိုကုန်၏၊ ထိုဆင်တို့အား ထိုစားမျိုခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ ခွန်အားရှိခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ ထို စားမျိုခြင်း အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း မရောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုဆင်ကြီးတို့ကိုပင်လျှင် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော ပျိုနုသော ဆင်သူငယ်တို့သည် ထိုရေအိုင်သို့ သက်ဆင်း၍ နှာမောင်းဖြင့် ကြာစွယ်ကြာရင်းကို နုတ်၍ ကောင်းစွာ မလှုပ်မခါ မဆေးကြောမူ၍ ကောင်းစွာမဝါးဘဲ ညွန်နှင့်တကွ စားမျိုကုန်၏၊ ထိုဆင်ငယ်တို့အား ထိုစားမျိုခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါ မဖြစ်၊ အားရှိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထိုညွန်နှင့် တကွသော ကြာစွယ်ကို စားခြင်းကြောင့် သေခြင်း သို့လည်း ရောက်ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုရွာနိဂုံး၌ တရားဟောကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား လူတို့သည် ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုကုန်၏၊ ထိုမထေရ်တို့သည် ထိုလာဘ်ကို မတပ်မက်ကုန်သည် မတွေဝေကုန်သည် တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုးကုန်သည်ဖြစ်၍ အပြစ်ကို ရှုကုန်သည် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင် ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ အားရှိခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ ထိုလာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲ သို့လည်း မရောက်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုမထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကိုပင်လျှင် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော သီတင်းငယ်ရဟန်းတို့သည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့

ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုရွာနိဂုံး၌ တရားဟောကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား လူတို့သည် ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလာဘ်ကို တပ်မက်ကုန်သည်တွေဝေကုန်သည် တဏှာဖြင့် လွှမ်းမိုးကုန်သည် ဖြစ်၍ အပြစ်ကို မမြင်ကုန်ဘဲ ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းငယ်တို့အား ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါ မဖြစ်၊ အားရှိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "မတပ်မက် မတွေဝေမူ၍ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုးဘဲ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုလာဘ်ကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၁၀ - ဗိဠာရသုတ်

၂၃၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ လှည့်လည်၏၊ ထိုရဟန်းကို "အသျှင်သည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ မလှည့်လည်ပါလင့်" ဟု ရဟန်းတို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့က ပြောဆိုအပ်သော်လည်း ထိုရဟန်းသည် မရှောင်ကြဉ်၊ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- "အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတစ်ပါးသည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ လှည့်လည်ပါ၏၊ ထိုရဟန်းကို 'အသျှင်သည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ မလှည့်လည်ပါလင့်'ဟု ဆိုကြပါကုန်၏၊ ရဟန်းတို့က ဆိုဆုံးမအပ်သော်လည်း ထိုရဟန်းသည် မရှောင်ကြဉ်ပါ" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဖူးသည်ကား ကြောင်သည် "ဤကြွက်ငယ်သည် အကြင်အခါ အစာရှာရန် ထွက်လာလတ္တံ့၊ ထိုအခါ ထိုထွက်လာရာ အရပ်၌ပင် ထိုကြွက်ငယ်ကို ဖမ်း၍ စားအံ့" ဟု ကြွက်ငယ်ကို ရှာသည်ဖြစ်၍ အိမ်ခြစ်ပ် အညစ်အကြေးရှိရာ အမှိုက်ပုံ၌ ရပ်တည်နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုကြွက်ငယ်သည် အစာရှာရန် သွား၏၊ ထိုကြွက်ငယ်ကို ကြောင်သည် ဖမ်းယူလျက် ကောင်းစွာ မစားဘဲ အဆောတလျင် မျိုချလိုက်၏၊ ထိုကြွက်ငယ်သည် ထိုကြောင်၏ အူမကို လည်းကောင်း၊ အူသိမ်ကို လည်းကောင်း ကိုက်ခဲ၏။ ထိုကြောင်သည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ရာ၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အချို့သော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် မစောင့်စည်းသောကိုယ် မစောင့်စည်းသောနှုတ် မစောင့်စည်းသောစိတ် မထင်သော သတိ မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုရွာ၌ မလုံမလဲ ဝတ်ရုံသော မာတုဂါမကို မြင်ရသောကြောင့် တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ'သည်

ထို ရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် သေခြင်း သို့လည်း ရောက်ရာ၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ဤလူထွက်ခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ သေသည်မည်၏၊ ရဟန်းတို့ ဝုဋ္ဌာနကံ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ညစ်နွမ်းသော အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်းသည် သေလောက်သော ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာ တော်၌ "စောင့်စည်းအပ်သောကိုယ် စောင့်စည်းအပ်သောနှုတ် စောင့်စည်းအပ်သောစိတ် ထင်သော သတိ ပိတ်ဆို့အပ်သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ရွာသို့ဖြစ်စေ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၁၁ - သိင်္ဂါလသုတ်

၂၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ညည်းတွားနေသော မြေခွေးအို၏ အသံကို ကြားဖူးကုန်၏လော ဟု မေးတော်မူ၏။ ကြားဖူးပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤမြေခွေးအိုသည် ဥက္ကဏ္ဍကမည်သော အနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည်ဖြစ်၍ သွားလိုရာရာ အရပ်သို့ သွား၏၊ ရပ်လိုရာရာ အရပ်၌ ရပ်၏၊ ထိုင်လိုရာရာ အရပ်၌ ထိုင်၏၊ အိပ်လိုရာရာ အရပ်၌ အိပ်၏၊ ထိုမြေခွေးအိုကို လေအေးကလေးမှုကား တိုက်ခတ်သေး၏၊ ထိုအခါမျိုး၌ ထိုမြေခွေးအိုအား စိတ် သာယာမှုကို ရသဖြင့် လျော်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ဟု ဝန်ခံသော သူသည် မြေခွေးအိုသဘောရှိသော အတ္တဘောမျိုး ရခြင်းကို (အနာဂတ်ဘဝ၌) မခံစားရရာ၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "မမေ့လျော့သည် ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၉ - ဩပမ္မသံယုတ် ===

၁၂ - ဒုတိယ သိင်္ဂါလသုတ်

၂၃၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ညည်းတွားနေသော မြေခွေးအို၏ အသံကို ကြားဖူးကုန်သလောဟု မေးတော်မူ၏။ ကြားဖူးပါကုန်၏ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ထိုမြေခွေးအို၌ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးတစ်စုံတစ်ရာကို သိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို အထူးသိခြင်းသည်လည်းကောင်း ဖြစ်ရာသေး၏။ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ဟု ဝန်ခံသော်လည်း သူပြုဖူးသော ကျေးဇူး တစ်စုံတစ်ရာကို သိခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို အထူးသိခြင်းသည် လည်းကောင်း မဖြစ်ရာ။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိသူ၊ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို အထူးသိ သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့။ ငါတို့၌ အနည်းငယ်မျှ ပြုဖူးသော ကျေးဇူး သည် မပျက်စီးလတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ဩပမ္မသံယုတ် ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၁ - ကောလိတသုတ်

၂၃၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ နာကြားခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ငါ့သျှင်တို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော ငါ့ အား "မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ် ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤဒုတိယစျာန်ကို မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' နှလုံး သွင်းမှု 'မနသိကာရ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ၌ ငါ့ထံသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ "ဗြာဟ္မဏအနွယ် ဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကို မမေ့မလျော့လင့်၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်း၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၌ စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ပြုလော့၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် မိမိသန္တာန် ၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွားစေ တတ်သော၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ "မြတ်စွာဘုရား ချီးမြှောက်အပ်သော တပည့်သာဝကသည် မြတ်သော အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၏" ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ပြောဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၂ - ဥပတိဿသုတ်

၂၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့” ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ “ငါ့သျှင်”ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ငါ့ သျှင်တို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် “တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူ၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငါ့အား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ထိုစိုးရိမ်ခြင်း စသည်သည် ငါ့အား ရှိသလော” ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်ပြန်၏၊ “တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူ၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငါ့အား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ခုသော ထိုစိုးရိမ်ခြင်းစသည်သည် ငါ့အား မရှိသည်သာတည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏ဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အသျှင်ဘုရားအား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန် ရာသလော” ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ငါ့အား မဖြစ်ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား “အချင်းတို့ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် ကွယ်တော်မူလေပြီတကား၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်နေခဲ့ပါမူ များစွာသော သူတို့၏ အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ များစွာသော သူတို့၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏” ဟု ငါ့အား ဤသို့မူကား ဖြစ်ရာ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါဟု စွဲယူသော ‘ဒိဋ္ဌိ’၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’၊ ကိန်းဝပ်နေသော ထောင်လွှားမှု ‘မာနာနုသယ’တို့သည် ကောင်းစွာ နုတ်ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် အသျှင်သာရိပုတြာအား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၃ - ဃဋသုတ်

၂၃၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤစကားကို ဆို၏-

ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းသည် စင်ကြယ်၏၊ ဖြူစင်တောက်ပ၏၊ အသျှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ယနေ့ အဘယ်ငြိမ်သက်သော နေခြင်းဖြင့် နေပါသနည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။ ငါ့သျှင် ငါသည် ယနေ့ ရုန့်ရင်းသော နေခြင်းဖြင့် နေ၏၊ သို့သော်လည်း ငါ့အား "တရားစကား ပြောဆိုခြင်း" ဖြစ်ခဲ့၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အတူ "တရားစကား ပြော ဆိုခြင်း" ဖြစ်ပါသနည်း၊ ငါ့သျှင် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ "တရားစကား ပြောဆိုခြင်း" ဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေးလှ၏၊ ယခုအခါ သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ အသို့ပါနည်း၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ တန်ခိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်ပါသလော၊ ထိုသို့မဟုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်မောဂ္ဂလာန် အထံသို့ တန်ခိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်ပါသလော။ ငါ့သျှင် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ တန်ခိုးဖြင့် မချဉ်းကပ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ငါ့ထံသို့ တန်ခိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်တော်မမူပါ။ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် အကြင်မျှလောက် အပိုင်း အခြားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို မြင်နိုင်၏၊ အသံတော်ကို ကြားနိုင်၏၊ ထိုမျှလောက် အပိုင်းအခြားဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတဓာတ်သည် စင်ကြယ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ကလည်း အကြင်မျှလောက် အပိုင်းအခြားဖြင့် ငါ့ကို မြင်နိုင်၏၊ ငါ့အသံကို ကြားနိုင်၏၊ ထိုမျှလောက် အပိုင်းအခြားဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတဓာတ်သည် စင်ကြယ်၏ဟု မိန့်ဆို၏၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ "တရား စကား ပြောဆိုခြင်း" ဖြစ်ပါသနည်းဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း"ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မေးလျှောက်သည်ရှိသော် ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် "မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စင်စစ် အရေ အကြော အရိုးသာ ကြွင်းကျန်ပစေ၊ ကိုယ်၌ အသား အသွေး ခန်းခြောက်ပစေ၊ ယောကျ်ား၏ အစွမ်း ယောကျ်ား၏ လုံ့လ ယောကျ်ား၏ အားထုတ်မှုဖြင့် ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ဘဲ လုံ့လ၏ တန့်ရပ်ခြင်းသည် မဖြစ်လတ္တံ့ဟု ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဖြစ်၍ နေ၏၊ မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဖြစ်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ တရားစကား ပြောဟောခြင်းသည် ဖြစ်ပါသည် ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် သေးငယ်သော ကျောက်စရစ်ခဲသည် ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ အနီး၌ ထားခြင်းမျှ အကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ အနီး၌ ထားခြင်းမျှအကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်ကား ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏၊ အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရာ၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တရာ အနည်းငယ်သော ဆားခဲကလေးသည် ဆားအိုးကြီး၏ အနီး၌ ထားခြင်းမျှ အကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အနီး၌ ထားခြင်းမျှအကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုအပ်ပါ၏-

“အကြင်ရဟန်းသည် တစ်ဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤတစ်ဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် ဖြစ်၏။ သာရိပုတ္တရာသည်သာလျှင် ပညာဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ထိုတစ်ဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း ဟူသမျှထက်မြတ်၏” ဟု (ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုအပ်ပါ၏)။

ဤသို့လျှင် ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီး နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကို အတူ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

တတိယသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၄ - နဝသုတ်

၂၃၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းသစ်တစ်ပါးသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည် ရှိသော် ကျောင်းသို့ ဝင်၍ ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ် နေထိုင်၏၊ သင်္ကန်းချုပ်ရာ အခါသမယ၌ ရဟန်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို မပြုလုပ်၊ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသစ်တစ်ပါးသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် ကျောင်းသို့ ဝင်၍ ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ် နေထိုင်ပါ၏၊ သင်္ကန်းချုပ်ရာ အခါသမယ၌ ရဟန်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို မပြုလုပ်ပါ” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတစ်ပါးကို “ရဟန်း သင်သည် လာလော့၊ ငါဘုရား၏ စကားဖြင့် ထိုရဟန်းသစ်ကို ခေါ်ချေလော့၊ ‘ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏’ဟု ဆိုချေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းသစ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုရဟန်းသစ်အား “ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏” ဟု ဆို၏၊ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသစ်သည် ထိုခေါ်လာသော ရဟန်းအား ဝန်ခံကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ထိုရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်း သင်သည် ဆွမ်းစား ပြီးနောက်၌ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် ကျောင်းသို့ ဝင်၍ ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ် နေ၏၊ သင်္ကန်းချုပ်ရာ အခါသမယ၌ ရဟန်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို မပြုလုပ် ဟူသည် မှန်သလော” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကား မိမိကိစ္စကို ပြုပါသည်ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ “ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤရဟန်းကို မကဲ့ရဲ့ကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် အလွန်မြတ်သော စိတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်၌

ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်ကုန်သော လေးပါး သော စျာန်တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်ပန်းသဖြင့် ရ၏၊ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ကုန်သော အမျိုးကောင်း သားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏" ဟူသော စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏-

"အလုံးစုံသော ဆင်းရဲတို့မှ လွတ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်သို့ ပေါ့ပေါ့ လျော့လျော့ အားထုတ်ခြင်း ကြောင့် မရောက်နိုင်ရာ၊ အနည်းငယ်သာ ဖြစ်သော အားအစွမ်းဖြင့် ဤနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်။

ဤသူသည်ကား ရဟန်းသစ်တည်း၊ ဤသူကား ယောကျ်ားမြတ်တည်း၊ စစ်သည် ဗိုလ်ပါနှင့် တကွ သော မာရ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၅ - သုဇာတသုတ်

၂၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သုဇာတသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သုဇာတ လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ ဤအမျိုးကောင်းသားသည် အဆင်းလှခြင်း ရှုချင်ဖွယ်ရှိခြင်း ကြည်ညိုဖွယ်ရှိခြင်း လွန်မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းနှင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု)သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံး ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေခြင်း ဟူသော နှစ်ပါးစုံဖြင့် တင့်တယ်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ဖြင့် (အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်) မယှဉ်သော သံယောဇဉ် ကင်းသော ဤရဟန်းသည် တင့်တယ်စွ တကား၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ ငြိမ်းအေးပြီးသော ဤရဟန်းသည် စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော ကိလေသာမာရ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၆ - လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ်

၂၄၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အဆင်းမလှသော ရှုချင်ဖွယ်မကောင်းသော ပုကွသော ရဟန်းတို့၏ နှိပ်စက်ပြောဆိုခြင်းကို ခံနေရသော သဘောရှိသော လာနေသော ထိုရဟန်းကို မြင်ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏၊ ထိုရဟန်း မဝင်စားဖူးသော သမာပတ်ကို ရရန် မလွယ်၊ လူ့ဘောင်မှ (ရဟန်းဘောင်) သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ကြသော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏-

"ဟင်္သာ, ကြိုးကြာ, ဥဒေါင်း, ဆင်, ချေ, သမင်ဟု ဆိုအပ်သော အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ခြင်္သေ့မှ ကြောက်ကုန်၏၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်၌မူကား တူမျှခြင်း မရှိပေ။

ဤအတူသာလျှင် လူတို့၌ ငယ်ပင် ငယ်သော်လည်း ပညာရှိသော သူသည်သာ ထိုလူများ အပေါင်းတွင် ကြီးမြတ်သူ မည်၏၊ သူမိုက်သည် ကိုယ်သဏ္ဌာန် ကြီးသော်လည်း ကြီးမြတ်သူ မမည်" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၇ - ဝိသာခသုတ်

၂၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပဉ္စာလမင်း၏သား အသျှင်ဝိသာခသည် စည်းဝေးရာဇရပ်၌ ရဟန်းတို့ကို ချိုသာသော စကားဖြစ်သော သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနက်ကို သိစေနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲကို) မမှီသော တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေရာမှ ထ၍ စည်းဝေးရာဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုသို့ ထိုင်နေပြီးသော် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ အဘယ်သူသည် ရဟန်းတို့ကို ချိုသာသော စကားဖြစ်သော သန့်ရှင်း သော အပြစ်ကင်းသော အနက်ကို သိစေနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲကို) မမှီသော တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ သနည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ပဉ္စာလမင်း၏သား အသျှင်ဝိသာခသည် စည်းဝေးရာဇရပ်၌ ရဟန်းတို့ကို ချိုသာသော စကားဖြစ်သော သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနက်ကို သိစေနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲကို) မမှီသော တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက် သန်ရွှင်လန်းစေတော်မူပါသည်ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စာလမင်း၏သား အသျှင် ဝိသာခကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏- "ဝိသာခ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ဝိသာခ သင်သည် ကောင်းစွာ သာလျှင် ရဟန်းတို့ကို အနက်ကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌) အကျုံးဝင်သော ဝဋ်ဆင်းရဲကို မမှီသော တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြ၏။ပ။" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ စကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ဤဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်၏-

"လူမိုက်တို့နှင့် ရောထွေးနေသော ပညာရှိကို မဟောပြောသည် ရှိသော် (ပညာရှိဟု) မသိနိုင်ကုန်၊ ဘုရားသျှင် ဟောတော်မူသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရားကို ဟောပြောသော်မှသာလျှင် (ပညာရှိ)ဟု သိနိုင်ကုန်၏။

(ထို့ကြောင့်) ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ တံခွန်ဖြစ်သော တရားကို ဟောပြောရာ၏၊ ထွန်းပြရာ၏၊ ချီးမြှောက်ရာ၏၊ ရသေ့ရဟန်းတို့သည် ကောင်းစွာ ဟောကြားခြင်း ဟူသော တံခွန်ရှိကုန်၏။ မှန်၏၊ တရားတော်သည် ရသေ့ရဟန်းတို့၏ တံခွန် အောင်လံ ဖြစ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၈ - နန္ဒသုတ်

၂၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မိထွေးတော်သားဖြစ်သော အသျှင်နန္ဒသည် လက်လိပ်ထိုး သက်န်းတို့ကို ဝတ်ရုံပြီးလျှင် မျက်စိတို့ကို မျက်ရေးကွင်း၍ အရောင်ထွက်သော သပိတ်ကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်နန္ဒအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "နန္ဒ လက်လိပ်ထိုး သက်န်းတို့ကို ဝတ်ရုံခြင်း၊ မျက်စိတို့ကို မျက်ရေးကွင်းခြင်း၊ အရောင်ထွက်သော သပိတ်တို့ကို ဆောင်ခြင်းတို့သည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' ရှိလျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သည့် သင့်အား မလျောက်ပတ်ချေ၊ အာရညကင်ခုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပံသုကူခုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မငဲ့ကွက် မူ၍ နေခြင်းသည်သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါတရား' ရှိလျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သည့် သင့်အား လျောက်ပတ်၏" ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤ ဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"အာရညကင်ခုတင်ကို ဆောက်တည်သော၊ ပံသုကူခုတင်ကို ဆောက်တည်သော၊ မထင်မရှား ဆွမ်းခံ၍ ရသော ဆွမ်းဖြင့် မျှတရောင့်ရဲသော၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသော နန္ဒကို အဘယ် အခါ၌ ငါ မြင်ရပါအံ့နည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုသို့ မိန့်တော်မူပြီးသည့် နောက်အခါ၌ အသျှင်နန္ဒသည် အာရညကင်ခုတင်ကို လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ကို လည်းကောင်း၊ ပံသုကူခုတင်ကို လည်းကောင်း ဆောက်တည်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မငဲ့ကွက်မူဘဲ နေ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၉ - တိဿသုတ်

၂၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ဘထွေးတော်သားဖြစ်သော အသျှင်တိဿသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ဆင်းရဲသည် နှလုံး မသာသည် ဖြစ်၍ မျက်ရည်တို့ ယိုစီးလျက် ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်တိဿအား "တိဿ သင်သည် အဘယ်ကြောင့် ဆင်းရဲသည် နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍ မျက်ရည်တို့ ယိုစီးလျက် တစ်ခု သော နေရာ၌ ထိုင်နေဘိသနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ရဟန်းတို့သည် စကား တည်းဟူသော လှံတံဖြင့် ဖွေဖွေရှာရှာ ဖိနှိပ်ထိုးဆွကြပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ နေပါသည်ဟု လျှောက်၏။ တိဿ သင်သည် သူတစ်ပါးကိုသာ ပြောတတ်၍ အပြောမခံနိုင်ခဲ့၊ တိဿ သူတစ်ပါးကိုသာ ပြော တတ်၍ အပြောမခံနိုင်ခြင်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား'ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော သင့်အား မလျောက်ပတ်၊ တိဿ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ပြော၍ အပြောခံနိုင်ခြင်းသည်သာ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား'ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော သင့်အား လျောက်ပတ်၏ ဟု မိန့်တော်မူပြီး နောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"တိဿ အဘယ်ကြောင့် အမျက်ထွက် ဘိသနည်း။ အမျက် မထွက်လင့်၊ အမျက် မထွက်ခြင်းသည် သင့်အား မြတ်၏။ တိဿ အမျက်ထွက်ခြင်း မာန်မူခြင်း ကျေးဇူးချေ ဖျက်ခြင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၁၀ - ထေရနာမကသုတ်

၂၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထေရအမည်ရှိသော ရဟန်းတစ်ပါးသည် တစ်ပါးတည်းလည်း နေလေ့ရှိ၏၊ တစ်ပါးတည်း နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရွာသို့ တစ်ပါးတည်း ဆွမ်းခံဝင်၏၊ တစ်ပါးတည်း ရွာမှ ပြန်ခဲ့၏၊ တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေ၏၊ တစ်ပါးတည်း စင်္ကြံသွားခြင်းကို ဆောက်တည်၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ထေရမည်သော ရဟန်းတစ်ပါးသည် တစ်ပါးတည်းလည်း နေလေ့ရှိ၏၊ တစ်ပါးတည်း နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိပါသည်" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတစ်ပါးကို ခေါ်တော်မူ၍ "ရဟန်း သင်သည် လာလော့၊ ငါဘုရား၏ စကားဖြင့် 'ငါ့သျှင်ထေရ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏'ဟု ခေါ်ချေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝန်ခံ၍ ထေရ ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ထေရကို "ငါ့သျှင်ထေရ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏" ဟု ဤစကားကို ပြောဆိုပြီ။ အသျှင်ထေရသည် "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းအား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ထေရအား "ထေရ သင်သည် တစ်ပါးတည်းလည်း နေလေ့ရှိ၏၊ တစ်ပါးတည်း နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ထေရ သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် တစ်ပါးတည်း နေလေ့ရှိသနည်း၊ တစ်ပါးတည်း နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရွာသို့ တစ်ပါးတည်း ဆွမ်းခံဝင်ပါ၏၊ တစ်ပါးတည်း ဆွမ်းခံရွာမှ ပြန်ခဲ့ပါ၏၊ တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေပါ၏၊ တစ်ပါးတည်း စင်္ကြံသွားခြင်းကို ဆောက်တည်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် တစ်ပါးတည်း နေလေ့ရှိပါ၏၊ တစ်ပါးတည်း နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိပါသည် ဟု လျှောက်၏။ ထေရ တစ်ပါးတည်း နေသော ထိုရဟန်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ တစ်ပါးတည်း နေသော ထိုရဟန်းမျိုးသည် မရှိဟူ၍ ငါ မဆို။ ထေရ စင်စစ်သော်ကား အကြင် အကြောင်းကြောင့် တစ်ပါးတည်း နေခြင်းသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို အကြောင်းကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ဤသို့လျှင်။ပ။ ထေရ အဘယ်သို့လျှင် တစ်ပါးတည်း နေခြင်းသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ထေရ အကြင်အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးကို ပယ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါးကို စွန့်လွှတ်အပ်၏၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌လည်း လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ်ပြီ။ ထေရ ဤသို့လျှင် တစ်ပါးတည်း နေခြင်းသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မိန့်တော်မူပြီး နောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"အလုံးစုံသော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, ဘဝသုံးပါးတို့ကို နှိပ်နင်းနိုင်သော၊ အလုံးစုံ (တရားတို့ကို) သိသော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသော၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၌ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မလိမ်းကျံသော၊ အလုံးစုံ (ဆန္ဒရာဂ) ကို စွန့်၍ တဏှာ၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ထိုသူကို တစ်ပါးတည်း နေလေ့ရှိသော သူဟူ၍ ငါဆို၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၁၁ - မဟာကပ္ပိနသုတ်

၂၄၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကပ္ပိနသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်မဟာကပ္ပိန လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဖြူစင်သော ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသော နှာတံရှည်သောရဟန်း လာနေသည်ကို မြင်ကြကုန်၏လော" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏၊ ထိုရဟန်း မဝင်စားဖူးသော သမာပတ်ကိုရရန် မလွယ်ကူ၊ ထိုရဟန်းသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ကုန်သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ ဟု ဤစကားကို မိန့် တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို စိစစ်လေ့ရှိကုန်၏၊ ထိုလူအပေါင်းတို့တွင် မင်းမျိုးသည် မြတ်၏။ အကြင်သူသည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး, စရဏတစ်ဆယ့် ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် နတ်လူအပေါင်း၌ မြတ်၏။

နေမင်းသည် နေ့အခါ၌သာ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်၏၊ လသည် ညဉ့်အခါ၌သာ ထွန်းလင်း တောက်ပနိုင်၏၊ မင်းသည် ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်မှသာလျှင် တောက်ပနိုင်၏၊ ရဟန္တာသည် ဈာန် ဝင်စားမှသာလျှင် တောက်ပနိုင်၏၊ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် အလုံးစုံသော ညဉ့်နေ့တို့ပတ်လုံး တန်ခိုးဖြင့် တောက်ပ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - ဘိက္ခုသံယုတ် ===

၁၂ - သဟာယကသုတ်

၂၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကပ္ပိန၏ အတူနေ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော သူငယ်ချင်း ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့ အဝေးမှ လာနေသည်ကို မြင်တော်မူလျှင် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ကပ္ပိန၏ အတူနေတပည့်ဖြစ်ကုန်သော သူငယ်ချင်း ရဟန်းတို့ လာနေသည်ကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ထိုရဟန်းတို့သည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်၏၊ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့ မဝင်စားဖူးသော သမာပတ်တို့ကို ရရန် မလွယ်ကူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ကုန်သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"စင်စစ် သူငယ်ချင်းဖြစ်ကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ညီညွတ်သော သဘောရှိကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့၏ သူတော်ကောင်းတရားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ညီမျှ၏။

အရိယာတို့ ဟောကြားအပ်သော တရားဖြင့် အသျှင်ကပ္ပိနသည် ကောင်းစွာ ဆုံးမ ထားအပ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် စင်စစ် ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော ကိလေသာမာရ်ကို အောင်၍ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ကုန်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ဘိက္ခုသံယုတ်ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။